

Aanpalend aan de akkerlanden ten noorden aan de Hogelandseweg en de Walcherseweg is er af en toe een gelaagde opgaande begroeiing van solitaire bomen (wilgen), bomenrijen (populieren) en beperkt struweel aanwezig. Het woonperceel in de noordoostelijke hoek bevat dicht struweel, bomenrijen en knotbomen. Ook centraal gelegen langs de Cleene Hoogeweg vinden we dergelijke bomenrijen en dichte bosschages terug.

Conclusie

Op basis van dit bureauonderzoek en veldbezoek, met de kanttekeningen dat het veldbezoek niet heeft plaatsgevonden in de optimale periode voor het waarnemen van beschermde flora en dat daarnaast het overgrote deel van de oevers van de sloten net was gemaaid, kan geconcludeerd worden dat er binnen het plangebied geen beschermde flora aanwezig is. Het plangebied en de directe omgeving bieden geen geschikt biotoop aan beschermde flora. Op basis van de aangetroffen vegetatietypen, de aanwezige biotopen, ligging en de aard van het plangebied (landbouwgebied) kan het voorkomen van onder de Omgevingswet beschermde flora vermoedelijk worden uitgesloten. Hierdoor zijn in dat geval negatieve effecten voor deze soortgroep niet aan de orde. Wanneer bekend is wat de exacte werkzaamheden zijn best nog even nagaan of deze conclusie behouden kan blijven. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig. Wel geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal).

4.2.2 Grondgebonden zoogdieren

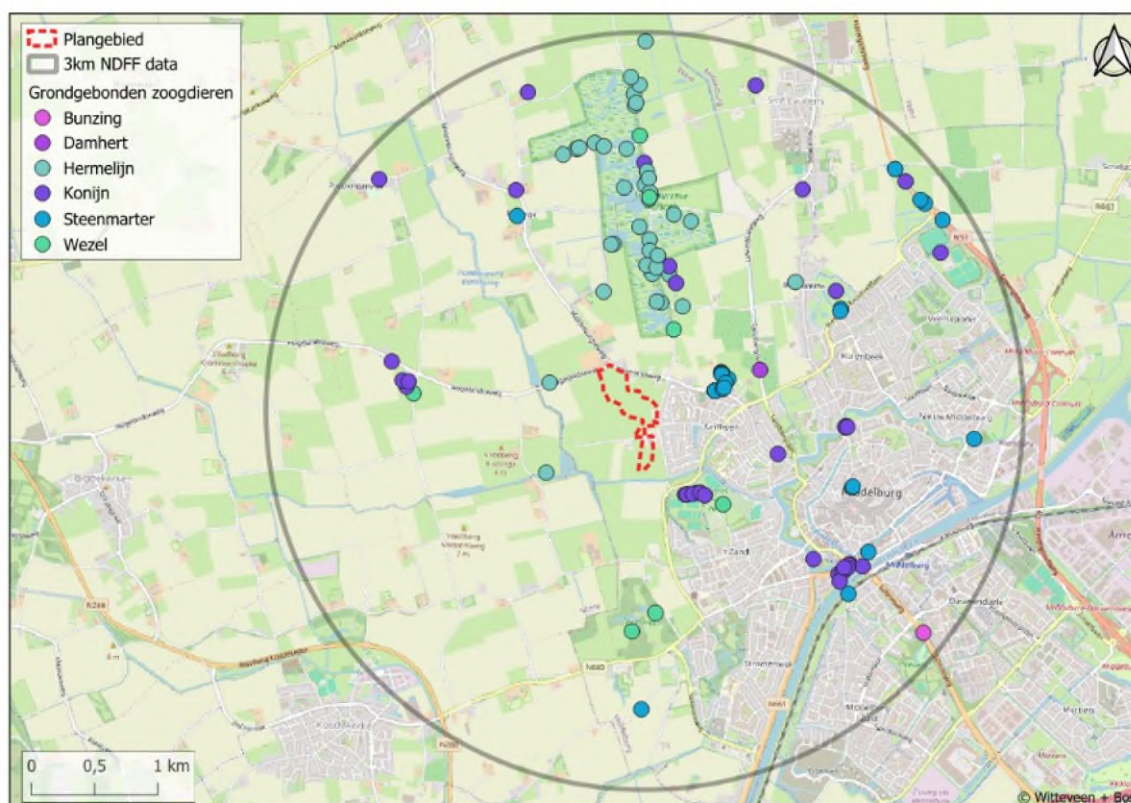
Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 6] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 km van het plangebied waarnemingen bekend van zoogdiersoorten die beschermd zijn onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Omgevingswet, zoals egel, ree, vos en verschillende algemeen voorkomende muizensoorten. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Zeeland een vrijstelling.

Ook zijn waarnemingen bekend van niet-vrijgestelde 'Andere soorten' van de Omgevingswet: damhert, haas, hermelijn, konijn, steenmarter en wezel. Van haas zijn ook waarnemingen in en nabij het plangebied bekend. De waarnemingen van de overige soorten bevinden zich op ruime afstand van het plangebied. Zie afbeelding 4.2.

Van Habitatrichtlijnsoorten zijn geen waarnemingen bekend.

Afbeelding 4.2 Waarnemingen 2019-2024 van beschermde grondgebonden zoogdieren in de nabijheid van het plangebied
[lit. 6]¹²

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soort worden in onderstaand kader beschreven.

Damhert

Het damhert heeft een voorkeur voor lichte loofbossen en gemengde bossen. In uitgestrekte naaldbossen wordt de soort minder vaak waargenomen. De voorkeur gaat specifiek uit naar oude bossen met een dichte onderbegroeiing waar het belangrijk is dat er voldoende gras aanwezig is. Ook komt de soort voor in randzones bij open plekken, akkerranden en graslanden en in parkachtige bosgebieden. In Nederland zijn er enkele grote populaties damherten in het Kennemerland, de Amsterdamse waterleidingduinen, de Kop van Schouwen en de Veluwe. Verder zwerven er door het land hier en daar kleine groepjes damherten gevormd door ontsnapte dieren [lit. 8].

Haas

De haas is van oorsprong een steppebewoner en heeft een voorkeur voor kleinschalig gras- en bouwland, open veld als akkers en weilanden. Variatie is belangrijk, zowel qua gewassoorten en teeltstadia als afwisseling met beschutting in de vorm van ruigtezomen, bosranden, windkeringen en heggen. Hazen komen ook voor in open bos, heide en kwelders, maar ze lijken dorpen en steden te mijden. Het functioneel leefgebied bestaat uit legers, de omgeving waar gegeten wordt, groenstructuren die dekking bieden en wissels [lit. 8].

Hermelijn

De hermelijn heeft een voorkeur voor een waterrijke omgeving, maar komt ook in agrarische cultuurlandschappen voor. Voorwaarde is dat er voldoende dekking is. Bossen worden gemeden, evenals de bebouwde omgeving. De hermelijn leeft in een hol, meestal een oud mollenest of konijnenhol en verplaatst zich meestal langs lijnvormige elementen die dekking bieden zoals heggen, muurtjes, oeverlijnen, etc. Ook maakt hij hierbij geregeld gebruik van holen van andere dieren. Een hol of gang moet een doorsnede hebben van vijf centimeter [lit. 8].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Konijn

Konijnen leven in hollen en hebben daarom een voorkeur voor zandige bodems waarin het makkelijk graven is. Ze prefereren halfopen landschappen zoals perken, tuinen en bosranden en mijden vochtige terreinen zoals moeras en veen of zware klei, omdat ze daarin geen hollen kunnen graven. Ook in open polderlandschap ontbreekt het konijn veelal. In de duinen zijn konijnen belangrijke grazers [lit. 8].

Steenmarter

De steenmarter dankt zijn naam aan zijn voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt [lit. 8].

Wezel

Wezels leven bij voorkeur in open, droog natuur- en cultuurlandschap, maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland). Meestal in droger gebied dan de hermelijn. Echter overal waar woelmuizen ontbreken, ontbreekt ook de wezel. Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude hollen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt [lit. 8].

Soorten van de Rode Lijst

Van de beschermde grondgebonden zoogdieren staan bunzing, haas, hermelijn, konijn en wezel ook op de Rode Lijst.

Veldbezoek

Het plangebied biedt geschikt leefgebied aan verschillende 'andere soorten' van de Omgevingswet zoals egel, ree, vos en verschillende algemeen voorkomende muizensoorten, waarvoor in provincie Zeeland een vrijstelling geldt.

Tijdens het veldbezoek zijn ook waarnemingen gedaan van niet-vrijgestelde 'Andere soorten', konijn en haas. Voor deze soorten biedt het plangebied en ook de directe omgeving geschikt leefgebied.

Voor de niet vrijgestelde 'andere soorten' bunzing, damhert, hermelijn, steenmarter en wezel geldt dat deze soorten in de ruime omgeving van het plangebied voorkomen, maar niet zijn waargenomen tijdens het terreinbezoek. Ook zijn geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van de soorten.

Voor de marterachtigen bieden delen van het plangebied met name de akkerlanden matig geschikt leefgebied. Het plangebied bestaat hier hoofdzakelijk uit landbouwgebied en er is verder geen of weinig beschutting aanwezig in de vorm van struweel en bosschages. Langs de Cleene Hoogeweg, centraal gelegen in het plangebied, zijn wel beschutte plaatsen zoals gebouwen, bosschages, bomenrijen en struweel aanwezig. De oude gebouwen en schuren van de boerderij en dicht struweel vormen een mogelijk geschikte verblijfplaats voor marterachtigen.

Conclusie

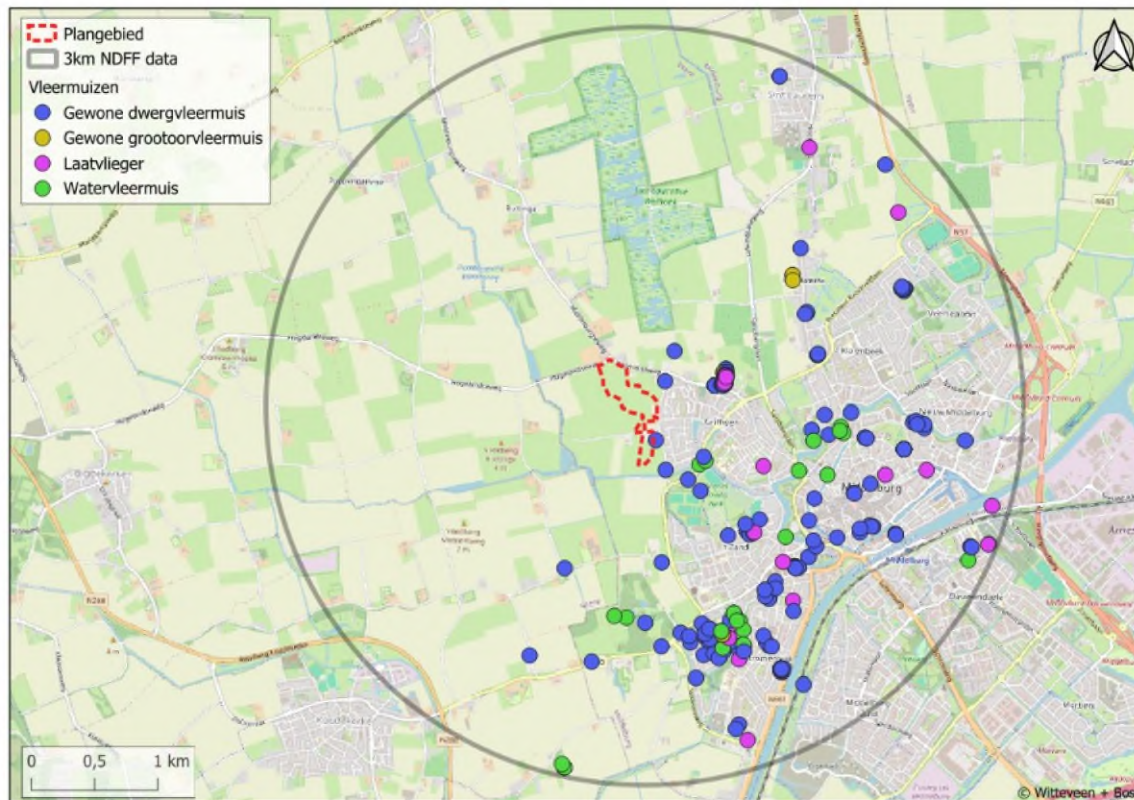
Op basis van dit bureauonderzoek en veldbezoek kan geconcludeerd worden dat er binnen het plangebied niet-vrijgestelde 'Andere soorten' aanwezig zijn waaronder zeker konijn en haas en vermoedelijk marterachtigen. Het plangebied en de directe omgeving bieden geschikt biotoop aan 'Andere soorten' grondgebonden zoogdieren die beschermd zijn onder de Omgevingswet. Wanneer bekend is wat de exacte werkzaamheden zijn, zal moeten worden bepaald of er negatieve effecten zijn op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van bovenvermelde soorten, op basis van een vast te stellen verstoringscontour. Afhankelijk van de werkzaamheden en de verstoringscontour is er ook mogelijk nood aan nader onderzoek naar al zeker haas, konijn en mogelijk ook marterachtigen.

4.2.3 Vleermuizen

Bureaustudie

Alle soorten vleermuizen zijn in Nederland beschermd onder de Omgevingswet en vallen onder bijlage IV van de Habitatrictlijn (HR). Volgens de NDFF [lit. 6] komen er tenminste vier soorten vleermuizen voor in de directe omgeving van het plangebied. Het betreft waarnemingen in de afgelopen 5 jaar binnen 3 km van het plangebied van overvliegende en/ of foeragerende individuen van gewone dwergvleermuis, gewone grootvleermuis, laatvlieger en watervleermuis. De meeste waarnemingen bevinden zich binnen de bebouwde kom van Middelburg. Zie afbeelding 4.3. Dit betreft waarschijnlijk een waarnemerseffect. Naast de waargenomen soorten wordt op basis van de bekende verspreidingsgegevens van vleermuizen in Nederland ook de aanwezigheid van ruige dwergvleermuis in het gebied niet uitgesloten [lit. 7].

Afbeelding 4.3 Waarnemingen 2019-2024 van vleermuizen in de nabijheid van het plangebied [lit. 6]¹²

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten staan in onderstaand kader beschreven.

Gewone dwergvleermuis

(Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen, in spouwmuren, achter betimmering en daklijsten, of onder dakpannen gevonden. Gewone dwergvleermuizen zijn plaatstrouw, maar gebruiken meerdere verblijfplaatsen en verhuizen relatief vaak. Gebouwen worden ook als winterverblijf gebruikt, waarbij vergelijkbare plaatsen als in de zomer benut worden. Overwinterende gewone dwergvleermuizen worden vooral bij toeval gevonden in spouwmuren, onder dakpannen, achter betimmering en daklijsten. Daarnaast zijn ze ook in spleten in de muur van kerktorens, en in spleten in grotten, groeves, betonnen bruggen en parkeergarages en dergelijke gevonden. Ze kiezen temperatuurgevoelige winterslaapplaatsen. Bij vorst zoeken ze vaak verwarmde huizen op [lit. 9].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Gewone grootoorvleermuis

De gewone grootoorvleermuis komt verspreid over heel Nederland voor, maar nergens in grote aantallen. De soort is sterk gebonden aan kleinschalig landschap en bosgebieden en is in de open polderlandschappen in West- en Noord-Nederland een zeldzaamheid. De gewone grootoorvleermuis gebruikt zeer uiteenlopende soorten verblijfplaatsen. Ze worden in de zomer aangetroffen op zolders, achter betimmeringen, daklijsten en vensterluiken, in spouwmuren en onder dakpannen, in holten en spleten in bomen en in nest- en vleermuiskasten. Ze verhuizen vaak. Als winterverblijf worden vooral ondergrondse ruimten gebruikt, zoals grotten, kalksteengroeven, oude steenfabrieken, bunkers, forten, vestingwerken, ijskelders en (kasteel)kelders [lit. 9].

Laatvlieger

Kraamkolonies komen voor zover bekend alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter de betimmering, onder daklijsten en dakpannen of onder het lood rondom de schoorsteen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen. Laatvliegers bewonen een netwerk van verschillende huizen die op een afstand van hooguit enkele honderden meters van elkaar liggen. Ze verhuizen soms wel, maar zijn in principe erg plaats- en gebiedstrouw. In de winter zoeken laatvliegers nauwe en relatief droge plaatsen op zoals spouwmuren, spleten en scheuren in zolders, oude kelders en soms ook kieren dicht bij de ingang van grotten [lit. 9].

Ruige dwergvleermuis

In het buitenland zijn verblijfplaatsen vooral aangetroffen in spleten en gaten in bomen, in nest- en vleermuiskasten, in gebouwen achter betimmeringen, achter daklijsten, onder dakbedekking en op zolders. Twee Nederlandse kolonies bewoonden spouwmuren. Vele solitaire mannetjes of kleine groepen zijn gevonden in spleten en gaten in bomen, achter loshangend schors en in kasten. Als winterverblijf zijn gebouwen (spouwmuur, dakpannen, betimmering), houtstapels, maar ook boomholtes en nest- en vleermuiskasten bekend [lit. 9].

Watervleermuis

De watervleermuis is een boombewonende soort van half open tot gesloten, waterrijk en bosrijk landschap. Grotere dichtheden worden vooral daar gevonden waar zowel beschut water als ouder bos of oudere bomen aanwezig zijn. De verspreiding toont een duidelijke binding met de oudere bossen in de duinen in het westen van Nederland, en de bossen op de hogere zandgronden en het krijtlandschap in het oosten en zuiden van Nederland. Desondanks komt de soort ook voor in het laagland op plaatsen waar oudere bossen of parken aanwezig zijn. In het noordwestelijke laagland worden in bosarme omgeving soms kleine groepen op zolders gevonden [lit. 9].

Soorten van de Rode Lijst

Van de beschermde vleermuizen staat laatvlieger ook op de Rode Lijst.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen waarnemingen gedaan van (sporen van) vleermuizen. Binnen het plangebied is beperkt struweelbegroeiing, bomen en bosschages aanwezig. Wel lopen er verschillende watergangen (sloten) langs en door het gebied. Aanpalend aan het plangebied zijn nog meer watergangen, maar ook bomenrijen en struweel aanwezig die luwe zones voorzien en daarmee mogelijk meer geschikt zijn als foerageergebied en/of vliegroute voor vleermuizen.

Tijdens het veldbezoek werd tevens de aanwezigheid van verblijfplaatsen voor vleermuizen onderzocht. Aangezien er weinig (hogere) begroeiing of bebouwing is binnen het plangebied, zijn er beperkte verblijfplaatsmogelijkheden voor vleermuizen binnen het plangebied. De bosschage en oude boerderijgebouwen langs de Cleene Hoogeweg zijn vermoedelijk de enige locatie binnen het plangebied die kunnen voorzien in mogelijk vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen (afbeelding 4.4). Het kan daarom niet worden uitgesloten dat in het plangebied vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

Afbeelding 4.4 Impressie potentiële verblijfplaatsen binnen het plangebied

Nabij het plangebied zijn nog bosschages en bomenrijen aanwezig, hier zijn bomen met potentiële holtes waargenomen. Verder is er dichtbij bebouwing aanwezig waarin vleermuizen kunnen verblijven. Hierbij zijn in de gebouwen openingen aangetroffen, waardoor achterliggende ruimtes toegankelijk zijn voor vleermuizen en mogelijk als verblijfplaats worden gebruikt (afbeelding 4.5). Het kan daarom niet worden uitgesloten dat in de directe omgeving van het plangebied vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

Afbeelding 4.5 Impressie potentiële verblijfplaatsen nabij het plangebied

Conclusie

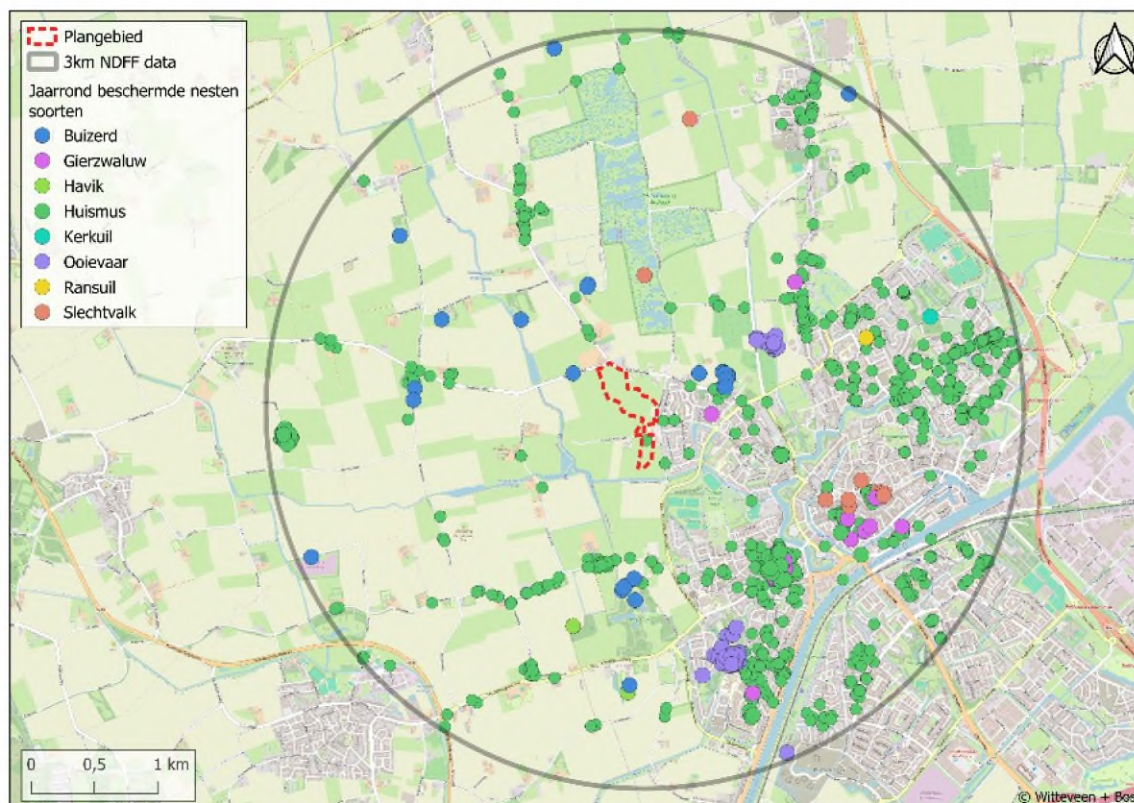
Op basis van dit bureauonderzoek en veldbezoek kan geconcludeerd worden dat er binnen en nabij het plangebied mogelijk verblijfplaatsen zijn voor vleermuizen. Naast verblijfplaatsen zijn de aanpalende bomenrijen, waterlopen en andere lijnelementen mogelijk onderdeel van vliegroutes en foerageergebied. Het plangebied en de directe omgeving bieden daarmee mogelijk geschikt biotoop aan vleermuizen. Wanneer bekend is wat de exacte werkzaamheden zijn, zal moeten worden bepaald of er negatieve effecten zijn op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen, op basis van een vast te stellen verstoringscontour. Afhankelijk van de werkzaamheden en de verstoringscontour is er ook mogelijk nood aan nader onderzoek naar vleermuizen.

4.2.4 Vogels

Bureaustudie

In de afgelopen 5 jaar werden binnen 3 km van het plangebied verschillende vogelsoorten waargenomen zoals blauwe reiger, ekster, koolmees, pimpelmees en spreeuw. Daarnaast werden in de omgeving van het plangebied ook verschillende soorten waargenomen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn [lit. 6]. Het betreft vooral waarnemingen van overvliegende en foeragerende individuen. Van buizerd, gierzwaluw, huismus, ooievaar, ransuil, slechtvalk en sperwer zijn echter ook nest- en/of territorium-indicerende waarnemingen bekend of verblijfplaatsen vastgesteld. Alleen van huismus is een waarneming binnen het plangebied bekend. Alle overige waarnemingen bevinden zich buiten het plangebied. Zie afbeelding 4.6.

Afbeelding 4.6 Waarnemingen nest-indicerend gedrag 2019-2024 van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest in de nabijheid van het plangebied [lit. 6]^{1 2}

De biotoopeisen van soorten waarvan nest- of territorium-indicerende waarnemingen bekend zijn in de omgeving van het plangebied, staan in onderstaand kader beschreven.

Buizerd

Is te vinden in uitgestrekte bossen afgewisseld met heide en boerenland, moerasbossen, boerenland met bosjes en houtwallen, duinvalleien met struweel, bosjes in steden. Combinatie van geschikte nestgelegenheid (bos of een bosje) met open land met veel voedsel is ideaal [lit. 10].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDDF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Gierzwaluw

Voor hun nestgelegenheid zijn gierzwaluwen afhankelijk van beschikbaarheid van gebouwen met geschikte holtes. Ze jagen boven uiteenlopende habitats in dorpen en steden. Al het voedsel wordt gevangen in de lucht, ze zijn gespecialiseerd in het vangen van insecten in volle vlucht. Daarvoor zoeken ze meestal de luchtlagen op die op dat moment de meeste insecten bevatten, en dat kan best een flinke hoogte zijn [lit. 10].

Huismus

Huismussen stellen prijs op een rommelige menselijke omgeving, met struikgewas, schuren, weilanden met vee, gemorst graan en zo verder. Talrijkst in dorpen en in oudere buitenwijken, met rommelige tuinen. Als er veel hoge bomen staan, verdwijnt de huismus. De huismus heeft 2 tot 3 legsels per broedseizoen met elk 4-6 eieren. Broedduur: 11-12 dagen. Huismussen broeden in een los kolonieverband. Het nest wordt vooral gemaakt onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en in mussenkasten. Het slordige nest bestaat uit takjes, stro, veertjes en hondenharen [lit. 10].

Ooievaar

Het leefgebied bestaat uit extensief beheerde weilanden in veenweidegebieden en uiterwaarden met een hoge waterstand. Voor een broedplek maakt de ooievaar gebruik van kunstmatige nestgelegenheden op daken en wagenwielen, maar hij broedt ook in zelfgemaakte nesten in bomen [lit. 10].

Ransuil

De ransuil bewoont een groot scala aan leefgebieden, variërend van agrarische gebieden tot open bos, bosranden, parken, duinen, heiden, hoogvenen en moerasgebieden. In groot, aaneengesloten bos ontbreekt hij veelal. De ransuil broedt en roest bij voorkeur in naaldbomen, die hem de beste dekking bieden. Daarnaast ook in houtwallen, boomgroepen, hagen en zelfs solitaire bomen [lit. 10].

Slechtvalk

Broedt op kliffen en op bergwanden, in nissen en op richels; ook in oude nesten van roofvogels en kraaien. Steeds vaker in nestkasten. In Nederland in steden (kantoorgebouwen, torens) en in open boerenland in hoogspanningsmasten. Soms op de grond (Waddeneilanden). Jaagt vaak ver van het nest, in open landschappen met veel vogels. Buiten de broedtijd meestal in open landschappen, in boerenland, uiterwaarden op kwelders e.d. Zit vaak op de grond of op een paaltje, maar ook op een hoog uitkijkpunt (masten). Groot aanbod aan prooien cruciaal [lit. 10].

Sperwer

Broedt in bossen, soms tuinen en parken, meestal in een dicht, jong bos met naaldbomen (fijnspar, lariks), het liefst in halfopen landschappen. Soms ook in de stad of in tuinen, in open boerenland in windsingels, bosjes en op erven [lit. 10].

Soorten van de Rode Lijst

Daarnaast zijn in de afgelopen 5 jaar (2019-2024) binnen 3 km van het plangebied vogelsoorten van de Rode Lijst waargenomen. Deze soorten zijn niet specifiek beschermd maar vallen wel allen onder de specifieke zorgplicht. Tevens geven deze soorten een indicatie van de natuurwaarde in (de omgeving van) het plangebied. Binnen plangebied en in de nabije omgeving zijn zeer veel waarnemingen (circa 34.000) gedaan van vogelsoorten van de Rode Lijst.

Tabel 4.2 Vogelsoorten van de Rode Lijst die zijn waargenomen in (de omgeving van) het plangebied^{1 2}

Soorten		
Blauwe kiekendief	Kemphaan	Spotvogel
Boerenzwaluw	Kleine zilverreiger	Steltkluut
Bontbekplevier	Kneu	Strandplevier
Boomvalk	Koekoek	Tapuit
Brielduiker	Kraanvogel	Torenvalk

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Het is wel mogelijk dat soorten beschermd zijn en ook op de Rode Lijst staan.

Soorten		
Drieteenmeeuw	Kramsvogel	Tureluur
Dwergmeeuw	Kwak	Velduil
Engelse kwikstaart	Middelste zaagbek	Veldleeuwerik
Gele kwikstaart	Nachtegaal	Visdief
Goudplevier	Oeverloper	Watersnip
Grauwe kiekendief	Paapje	Wielewaal
Grauwe vliegenvanger	Patrijs	Wilde zwaan
Grote lijster	Pijlstaart	Wintertaling
Grote mantelmeeuw	Porseleinhoen	Wulp
Graspieper	Raaf	Zeearend
Grutto	Ransuil	Zomertaling
Hop	Ringmus	Zomertortel
Huismus	Roerdomp	Zwarte mees
Huiszwaluw	Slobeend	Zwarte stern
Keep	Smient	

Veldbezoek

Het plangebied biedt geschikt leefgebied en nestgelegenheden aan verschillende algemeen voorkomende broedvogels. De aanwezige bomenrijen, bosschages en struwelen zijn geschikt als broedgelegenheid voor algemeen voorkomende broedvogels. Het veldbezoek is uitgevoerd in de aanloop van de bladloze periode waardoor mogelijk niet alle aanwezige nesten zijn waargenomen.

Naast algemeen voorkomende soorten werden tijdens het veldbezoek ook waarnemingen gedaan van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, namelijk grote gele kwikstaart en huismus. Er werden geen (potentieel) jaarrond beschermde nesten waargenomen.

Nabij en rond het plangebied is er wel geschikte nestgelegenheden aanwezig voor zowel gebouwbewonende als boombroedende jaarrond beschermde soorten. Gebouwbewonende soorten zoals huismus en gierzwaluw, waarvan de nesten tevens jaarronde bescherming genieten, zijn in de bebouwing in en rond het plangebied niet uit te sluiten. De oude gebouwen van de boerderij nabij de Cleene Hoogeweg en de woningen langs het Laurens Stommespad zijn zeker geschikt. Hier zijn pannendaken aan de gebouwen waargenomen waar mogelijk openingen en achterliggende ruimtes toegankelijk zijn voor vogels om als nestplaats te worden gebruikt. Ook het voorkomen van boom- en paalbroedende soorten met jaarrond beschermde nesten zoals buizerd en havik is in en nabij het plangebied niet uit te sluiten.

Conclusie

Op basis van dit bureauonderzoek en veldbezoek kan geconcludeerd worden dat er binnen en nabij het plangebied mogelijk verblijfplaatsen zijn voor algemene vogelsoorten. Naast algemene vogelsoorten zijn er mogelijk ook nestplaatsen van soorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig in en nabij het plangebied. Wanneer bekend is wat de exacte werkzaamheden zijn, zal moeten worden bepaald of er negatieve effecten zijn op mogelijk aanwezige nestplaatsen van soorten met jaarrond beschermde nesten, op basis van een vast te stellen verstoringscontour. Afhankelijk van de werkzaamheden en de verstoringscontour is er ook mogelijk nood aan nader onderzoek naar soorten met jaarrond beschermde nesten.

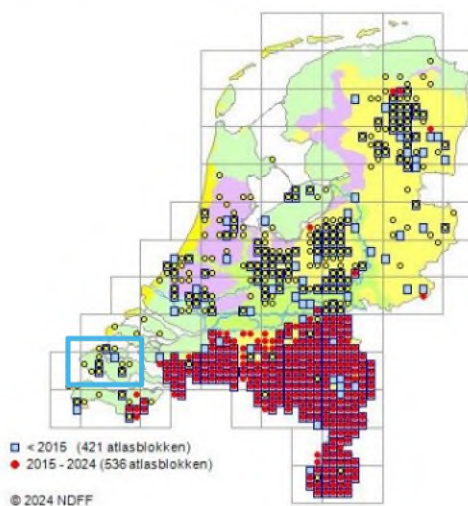
4.2.5 Amfibieën

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 6] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 km van het plangebied waarnemingen bekend van amfibiesoorten die zijn beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Omgevingswet (artikel 11.54 van het Bal), zoals bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Zeeland een algemene vrijstelling.

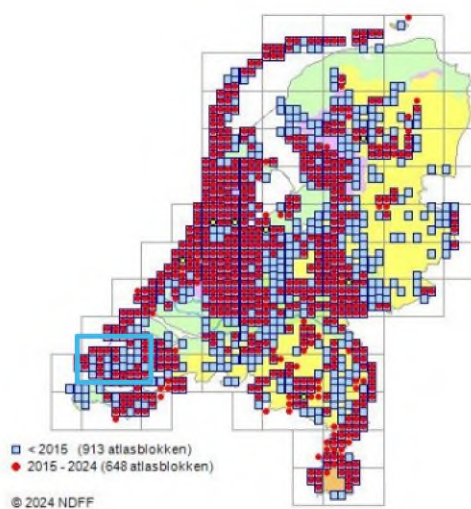
Echter zijn ook waarnemingen bekend van een niet-vrijgestelde amfibiesoort die valt onder de 'Andere soorten'. Het betreft de alpenwatersalamander. Alle waarnemingen bevinden zich binnen de bebouwde kom van Middelburg (zie afbeelding 4.5). Dit betreffen waarschijnlijk uit vijvers in tuinen ontsnapte exemplaren. Op basis van landelijke verspreidingsgegevens (afbeelding 4.7) kan worden vastgesteld dat de waarnemingen van Alpenwatersalamander niet-wilde (ontsnapte) exemplaren betreffen die onder de Omgevingswet niet beschermd zijn. Hierdoor wordt de soort buiten beschouwing gelaten.

Afbeelding 4.7 Verspreiding van Alpenwatersalamander (gele bol betreft niet-wild individu) [lit.7]

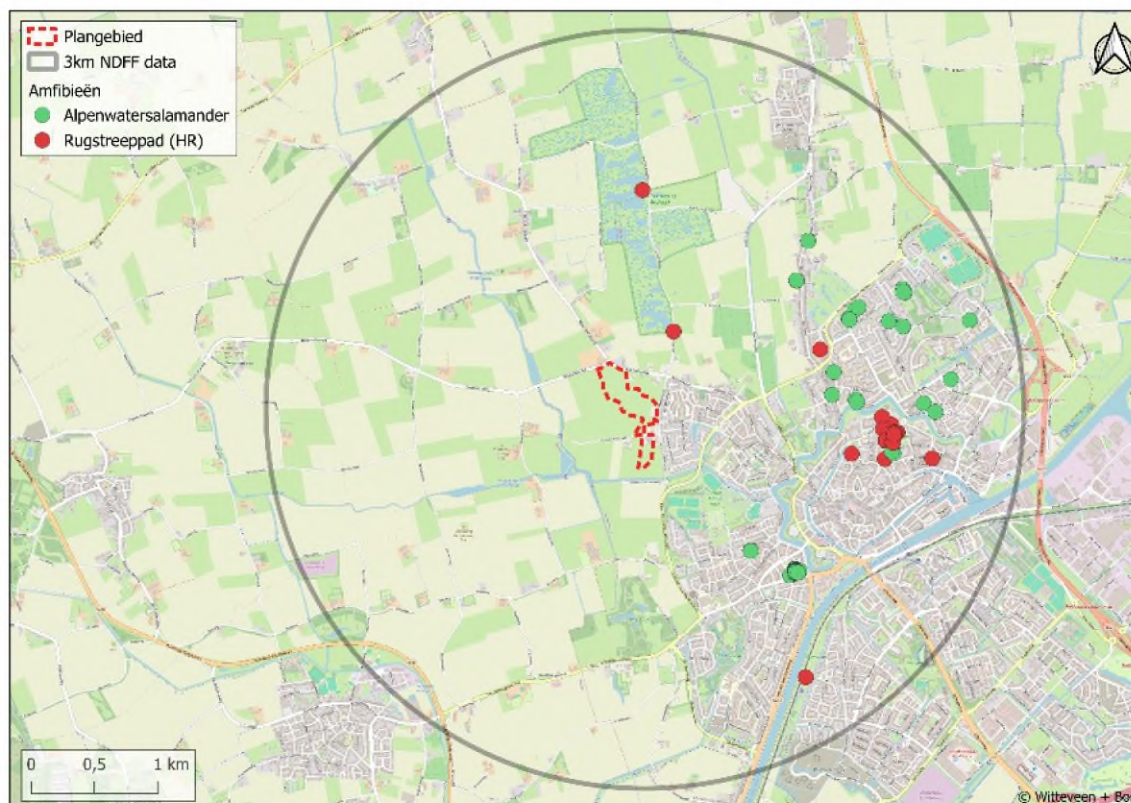

Daarnaast zijn in de omgeving van het plangebied ook verschillende waarnemingen bekend van de Habitatrichtlijnsoort rugstreeppad (afbeelding 4.8). Ook hier betreffen het veelal waarnemingen uit de bebouwde kom van Middelburg, maar voor rugstreeppad geldt dat Zeeland wel onderdeel is van het natuurlijke verspreidingsgebied in Nederland.

Afbeelding 4.8 Verspreiding rugstreeppad [lit.7]

Afbeelding 4.9 Waarnemingen 2019-2024 van beschermde amfibieën in de nabijheid van het plangebied [lit. 6]^{1,2}

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soort worden in onderstaand kader beschreven.

- ¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.
- ² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een bewoner van zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van de grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Maar hij wordt ook op klei- en veengronden aangetroffen. Voor de voortplanting is de rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes en plassen, maar ook slootjes en vennen kunnen geschikt zijn. Een voorwaarde is wel dat het water niet zuurder is dan pH 5. Brak water wordt getolereerd [lit. 11].

Alpenwatersalamander

De alpenwatersalamander komt in Nederland in het zuiden en oosten voor, vaak in de buurt van bos en/of houtwallen. Hij heeft een voorkeur voor zandige leemgronden, waar hij voorkomt in beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen. De alpenwatersalamander is niet kieskeurig wat betreft zijn voortplantingsbiotoop. In het voorjaar is hij in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snelstromend of rijk aan vis is. Alpenwatersalamanders overwinteren op het land, maar er zijn ook waarnemingen van kleine aantallen dieren die de hele winter in het water verblijven. In februari trekken ze naar het water [lit. 11].

Soorten van de Rode Lijst

Van de beschermde amfibieën staat rugstreeppad ook op de Rode Lijst.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van niet vrijgestelde onder de Omgevingswet beschermde amfibiesoorten. Echter, het is van belang op te merken dat het veldbezoek niet heeft plaatsgevonden in de optimale periode voor het waarnemen van (beschermde) amfibieën. Door de aanwezigheid van sloten en begroeide oevers (afbeelding 4.11) is het plangebied geschikt voor een aantal vrijgestelde algemeen voorkomende, beschermde amfibiesoorten zoals bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.

Rugstreeppad is niet zo kritisch wat betreft zijn biotoopkeuze. Het plangebied is door haar open karakter, vergraafbare bodem en de aanwezigheid van ondiepe (visloze) sloten geschikt als leefgebied. De soort is vooral gebonden aan ondiepe waterlopen (sloten) en plasdrassituaties, waar hij vaste verblijfplaatsen zoekt. Het is niet uit te sluiten dat deze zeer mobiele soort die bovenal een uitstekende graver is, ook gebruik maakt van het akkerland binnen en rondom het plangebied. Bovendien waren tijdens het veldbezoek verschillende ondiepe plassen/sloten aanwezig, welke ideaal zijn als voortplantingswater voor rugstreeppad. Deze plassen dienen dan ook wel aanwezig te zijn tijdens het voortplantingsseizoen (afbeelding 4.10). De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten.

Afbeelding 4.10 Impressie in en aanpalend biotoop plangebied

Conclusie

Op basis van dit bureauonderzoek en veldbezoek kan geconcludeerd worden dat er binnen het plangebied mogelijk een Habitatrichtlijnsoort, rugstreeppad, aanwezig is. Het plangebied en de directe omgeving bieden geschikt biotoop aan rugstreeppad. Wanneer bekend is wat de exacte werkzaamheden zijn, zal moeten worden bepaald of er negatieve effecten zijn op mogelijk aanwezige leefgebied van rugstreeppad. Afhankelijk van de werkzaamheden is er ook mogelijk nood aan nader onderzoek naar rugstreeppad.

4.2.6 Reptielen

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 6] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 km van het plangebied geen waarneming bekend van onder de Omgevingswet beschermde reptielen. Deze zijn hier op basis van verspreidingsgegevens ook niet te verwachten [lit.7]. Zo komen deze soorten bijvoorbeeld voor in zandige terreinen en voldoende open, zonnige plekken (zandhagedis, adder), waterrijke gebieden op overgangen van zandgrond naar veen- en kleigronden (ringslang), heide (gladde slang, levendbarende hagedis) en houtwallen en spoorbermen (hazelworm).

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen reptielsoorten aangetroffen. Echter, het is van belang op te merken dat het veldbezoek niet heeft plaatsgevonden in de optimale periode voor het waarnemen van (beschermde) reptielen. Het grootste deel van het plangebied en omgeving bestaat uit een open agrarisch gebied met een netwerk van waterwegen, akkerbouw en weilanden langs woongebied. Dit geheel vormt algemeen geen tot hooguit marginaal geschikt biotoop voor in Nederland beschermde reptielsoorten.

Conclusie

Door de afwezigheid van geschikt biotoop voor reptielen en/of het niet voorkomen volgens de landelijke verspreiding, kan worden uitgesloten dat beschermde reptielen binnen de grenzen van het plangebied aanwezig zijn. Hierdoor zijn negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op deze soortgroep vermoedelijk uit te sluiten. Wanneer bekend is wat de exacte werkzaamheden zijn best nog even nagaan of deze conclusie behouden kan blijven. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn in dat geval niet nodig. Wel geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal).

4.2.7 Vissen

Conclusie

In het plangebied is geen voor vissen geschikt oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid en de verstoring van beschermde vissoorten is daarmee uit te sluiten. Nader onderzoek en/of een vergunningaanvraag is niet nodig.

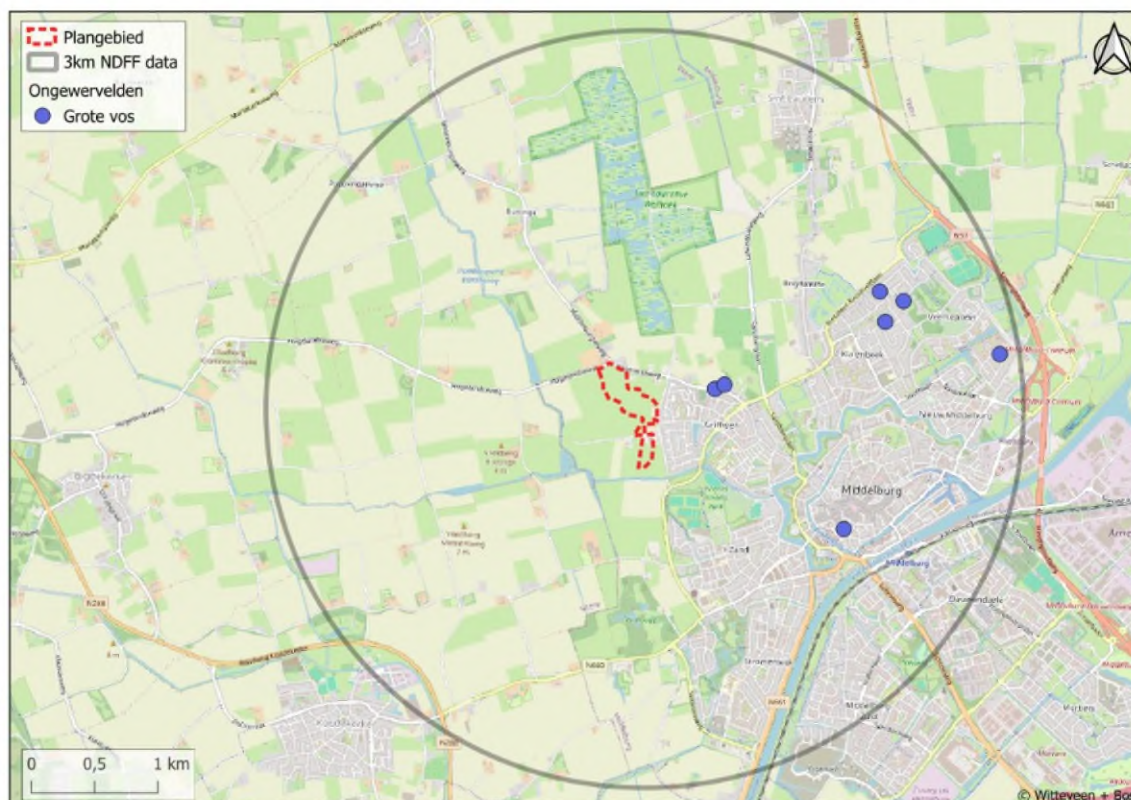
4.2.8 Vlinders, libellen en andere ongewervelden

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 6] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied alleen waarnemingen bekend van grote vos, die is beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Omgevingswet (artikel 11.54 Bal). De waarnemingen bevinden zich binnen de bebouwde kom van Middelburg (zie afbeelding 4.6). Van andere niet vrijgestelde 'Andere soorten' of van Habitatrichtlijnsoorten zijn geen waarnemingen bekend. Deze worden hier op basis van de bekende verspreidingsgegevens van beschermde ongewervelden in Nederland echter ook niet verwacht [lit. 7].

Onder de Omgevingswet beschermde dagvlinders, libellen of andere ongewervelde komen vooral in leefgebieden voor waar hun biotoop nog grotendeels intact is. Dit betreffen veelal zeer specifieke soorten habitats waar de betreffende soort zijn levenscyclus volledig kan doorlopen. De leefgebieden van onder de Omgevingswet beschermde ongewervelden liggen dan ook vooral binnen en rondom natuurgebieden. Voorbeelden van biotopen waar onder de Omgevingswet beschermde ongewervelden lokaal kunnen voorkomen zijn droge en schrale kalkgraslanden, vochtige bossen in het oosten van het land en Zuid-Limburg, in blauwgraslanden, kruidenrijke heidevelden, vochtige duinvalleien en duingraslanden, kapvlakten in droog en oud eikenbos, wilgenbroekbos in beekdalen, voedselarme tot matig voedselrijke verlandende wateren met een dichte krabbenscheervegetatie (petgaten), hoogveentjes omgeven door bos en gebufferde vennen, langs zuurstofrijke bovenlopen van beken, en langs stromingsluwe oevers langs rivieren waar fijn sediment en organisch materiaal voorhanden is. Een belangrijke voorwaarde voor het voorkomen van dagvlinders is het voorkomen van waardplanten. Over het algemeen zijn waardplanten van de beschermde soorten dagvlinders zeldzaam in Nederland en worden niet gevonden in voedselrijke oeverbermen of stedelijk gebied. Voor een aantal soorten, waaronder grote vos geldt dit echter niet, waardplanten van deze soort zijn juist algemeen. Waardplanten van grote vos zijn onder andere wilgen en wilde kers.

Afbeelding 4.11 Waarnemingen van beschermde soorten ongewervelden in de omgeving van het plangebied 2019 - 2024 [lit. 6]^{1,2}

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten worden in onderstaand kader beschreven.

Grote vos

De grote vos vliegt op warme, zonnige plekken in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote, vrijstaande bomen. Waardplanten zijn vooral de iepen maar ook wilgen en soms ook fruitbomen (zoete kers) of meidoorn [lit. 12 & 13].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert op het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Soorten van de Rode Lijst

Daarnaast zijn in de afgelopen 5 jaar (2019-2024) binnen 3 km van het plangebied soorten ongewervelde van de Rode Lijst waargenomen. Deze soorten zijn niet specifiek beschermd maar vallen wel allen onder de specifieke zorgplicht. Tevens geven deze soorten een indicatie van de natuurwaarde in (de omgeving van) het plangebied. Binnen plangebied niet direct, maar in de nabije omgeving zijn redelijk wat waarnemingen (circa 900) gedaan van soorten ongewervelde van de Rode Lijst.

Tabel 4.3 Ongewervelden van de Rode Lijst die zijn waargenomen in (de omgeving van) het plangebied^{1 2}

Soorten		
Blauwe metselbij;	Gouden kegelbij;	Oranje zandoogje;
Bruin blauwtje;	Grashommel;	Schermbloemzandbij;
Bruine rouwbij;	Grote vos;	Slanke kegelbij;
Bruin blauwtje;	Limnephilus;	Stenophylax;
Doornkaakzandbij;	Huiskrekel;	Genaveld tonnetje;
Driedoornige metselbij;	Kaasjeskruidkoppje;	Lichte aardslak.
Duinmaskerbij;	Leptocerus;	
Keep;	Smient;	

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen vlinders, libellen en ongewervelden aangetroffen die onder de Omgevingswet beschermd zijn. Echter, het is van belang op te merken dat het veldbezoek niet heeft plaatsgevonden in de optimale periode voor het waarnemen van (beschermd) ongewervelden. Een belangrijke voorwaarde voor het voorkomen van dagvlinders is het voorkomen van waardplanten. Waardplanten van de beschermde soorten dagvlinders zijn over het algemeen zeldzaam in Nederland en worden doorgaans niet gevonden in voedselrijk akkerland/oeverbermen, zoals in en nabij het plangebied. Echter geldt dit niet voor de waardplanten van grote vos (wilg, iep, zoete kers en populier). Het grootste deel van het plangebied en omgeving bestaat uit een open agrarisch gebied met een netwerk van waterwegen, akkerbouw en weilanden naast woongebied. Dit geheel is niet tot eventueel matig geschikt voor grote vos als verblijfplaats door het ontbreken van voldoende bos(randen) en boomgaarden. De verspreide bosschages en bomenrijen bieden eventueel wel leefgebied. Dit geheel vormt algemeen geen tot hooguit marginaal geschikt biotoop voor grote vos.

Conclusie

Door de afwezigheid van geschikt biotoop en beperkt voorkomen van waardplanten voor beschermde vlinder- of libelsoorten, kan worden uitgesloten dat beschermde dagvlinders, libellen of andere ongewervelde binnen de grenzen van het plangebied aanwezig zijn. Hierdoor zijn negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op deze soortgroep vermoedelijk uit te sluiten. Wanneer bekend is wat de exacte werkzaamheden zijn best nog even nagaan of deze conclusie behouden kan blijven. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn in dat geval niet nodig. Wel geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal).

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Het is wel mogelijk dat soorten beschermd zijn en ook op de Rode Lijst staan.

SAMENVATTING

5.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Op basis van de afstand van het plangebied tot Natura 2000-gebieden (en extern gelegen leefgebieden van aangewezen N2000 soorten), in combinatie met de aard en werkwijze van de werkzaamheden; kan worden geconcludeerd dat buiten effecten van stikstofdepositie van negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden geen sprake is. Effecten van stikstofdepositie zijn op voorhand niet uit te sluiten. De omvang en reikwijdte van de stikstofdepositie door de werkzaamheden en/of het gebruik dienen met een AERIUS-berekening inzichtelijk gemaakt te worden. Afhankelijk van de uitkomst zijn er geen vervolgstappen (geen deposities) of is een Voortoets en/of passende beoordeling en vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet onderdeel Beschermde gebieden/ Natura 2000-activiteit zijn nodig.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet binnen en grenst niet aan een NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde perceel waarop het beheertype N13.01 (Vochtig weidevogelgrasland) aanwezig is ligt op circa 200 m ten noordoosten van het plangebied. Aangezien het plangebied zich buiten het NNN bevindt is van directe aantasting als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden geen sprake. De provincie Zeeland hanteert externe werking. Rond de natuurgebieden van het Natuurnetwerk Nederland geldt een zone van 100 m waarbij voor nieuwe ontwikkelingen moet worden beoordeeld of er gevolgen zijn voor de natuur. Binnen deze zone dient te worden onderzocht of er negatieve effecten zijn als gevolg van geplande werkzaamheden die de wezenlijke kenmerken en waarden van het betreffende NNN-perceel aantasten. Het plangebied bevindt zich niet binnen 100 m van het NNN, waardoor er vanuit het provinciaal natuurbeleid geen belemmeringen bestaan. Vervolgstappen zijn daardoor niet nodig.

Weidevogelleef-/ ganzenrust-/ ganzenfoeragegebied

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen gebieden die in de Omgevingsverordening van Zeeland zijn opgenomen als zijnde belangrijk weidevogelleef-/ ganzenrust-/ ganzenfoeragegebied. Negatieve effecten van het voornemen op belangrijke weidevogelleef-/ ganzenrust-/ ganzenfoeragegebied zijn niet aan de orde. Vanuit het provinciale beleid ten aanzien van weidevogels en ganzen zijn geen verdere vervolgstappen nodig.

Kaderrichtlijn Water

De activiteiten vinden niet plaats in, maar wel nabij een ecologisch relevant areaal van een KRW-waterlichaam. Vanwege de nog onbekende type activiteiten, werkzaamheden en aangezien er mogelijk wijzigingen zouden plaatsvinden ten aanzien van de KRW, zijn er effecten te verwachten van het project. Een nadere toetsing of andere vervolgstappen zijn mogelijk aan de orde.

Houtopstanden

Het uitgangspunt bij de werkzaamheden is dat geen bomen worden gekapt. Directe negatieve effecten van het voornemen op houtopstanden of individuele bomen zijn dan ook niet aan de orde. Vervolgstappen vanuit het landelijke en/of gemeentelijke beleid ten aanzien van houtopstanden zijn niet nodig.

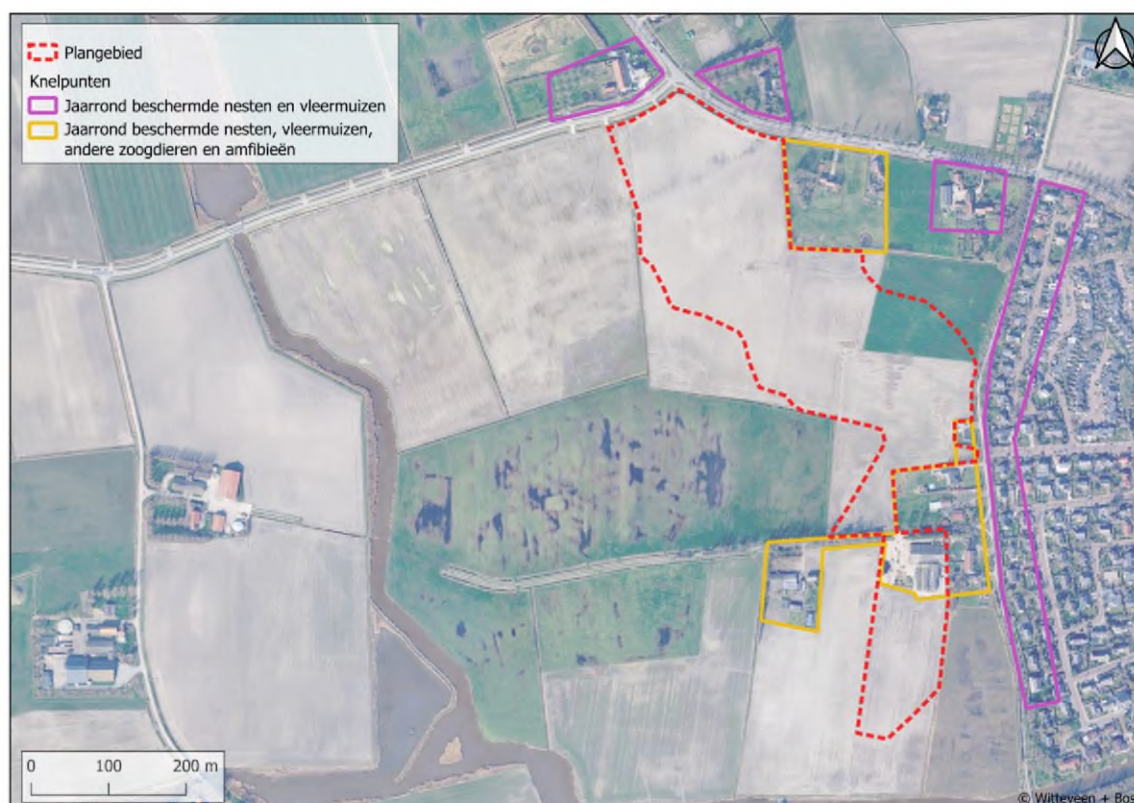
5.2 Beschermde soorten

Aan de hand van het veldbezoek en verspreidingsgegevens zijn gebieden geïdentificeerd met een risico op één of meerdere beschermde soorten. Deze gebieden vormen daardoor een mogelijk risico of knelpunt voor de uitvoer van de toekomstige bouwplannen. De gebieden zijn opgedeeld in biotopen met combinaties van soortgroepen. Deze indeling is slechts indicatief. Zie voor een overzicht tabel 5.1 en afbeelding 5.1. Wanneer bekend is wat de exacte werkzaamheden zijn best nog even nagaan of deze conclusie behouden kan blijven.

Tabel 5.1 Overzicht van biotopen en mogelijke beschermde soort(groep)en

Locatie/biotop	Soortgroepen	Kleur op kaart
vrijstaande gebouwen	huismus en gebouwbewonende vleermuizen	oranje en roze
bebouwde kom van dorpen en steden	huismus, gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen	roze
bosschages met dichte ondergroei bij poel	jaarrond beschermde nesten (roofvogels en uilen), boombewonende vleermuizen, grondgebonden zoogdieren (marters) en amfibieën	oranje
bosschages met dichte ondergroei	jaarrond beschermde nesten (roofvogels en uilen), boombewonende vleermuizen, grondgebonden zoogdieren (marters)	oranje
akkers, (natte) graslanden en sloten	rugstreeppad, konijn en haas	plangebied en omgeving
bosschages zonder ondergroei of losstaande bomen	jaarrond beschermde nesten (roofvogels en uilen), boombewonende vleermuizen	plangebied, omgeving, oranje en roze

Afbeelding 5.1 Opdeling van het plangebied en de omgeving in de verschillende aanwezige knelpunten en risico's op aantasting van leefgebieden voor verschillende (beschermde) soorten van soortgroepen

LITERATUUR

- 1 natura2000.nl, geraadpleegd op 03/11/2024.
- 2 Kaart Natura 2000, <https://geodata.nationaalgeoregister.nl/natura2000/wfs>, geraadpleegd op 03/11/2024.
- 3 Kaart NNN <https://geodata.nationaalgeoregister.nl/provincies/ps/wfs/v1>, geraadpleegd op 03/11/2024.
- 4 W. Europe Standard Time (KRW oppervlaktewater vlakken.shp), geraadpleegd op 03/11/2024.
- 5 https://dai_for_eco.docs.wbad.witteveenbos.com/krw-quickscan/, geraadpleegd op 03/11/2024.
- 6 NDFF-ecogrid database (ndff.nl), geraadpleegd op 03/11/2024.
- 7 verspreidingsatlas.nl, geraadpleegd op 03/11/2024.
- 8 Zoogdierenvereniging.nl, geraadpleegd op 03/11/2024.
- 9 Vleermuis.net, geraadpleegd op 03/11/2024.
- 10 Vogelbescherming.nl; geraadpleegd op 03/11/2024.
- 11 Ravon.nl, geraadpleegd op 03/11/2024.
- 12 Vlindernet.nl, geraadpleegd op 03/11/2024.
- 13 Soortenbank.nl, geraadpleegd op 03/11/2024.

Bijlage(n)

BIJLAGE: WETGEVEND KADER

I.1 Omgevingswet

I.1.1 Natura 2000-activiteit

In de Omgevingswet zijn de bepalingen voor Natura 2000-activiteiten vastgelegd. De regels hebben als doel het beschermen en in stand houden van natuurgebieden met bijzondere of kwetsbare waarden. Hiermee zijn internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR), maar ook verdragen als bijvoorbeeld het Verdrag van Ramsar (Wetlands) in nationale regelgeving verankerd.

Nederland past een vergunningstelsel toe bij de bescherming van Natura 2000-gebieden. Natura 2000-activiteiten zijn volgens artikel 5.1, sub e, Omgevingswet vergunningplichtig, tenzij het onder een uitzondering valt beschreven in de wet. Voor elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden beoordeeld of kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden of ontwikkeling een significant negatief effect hebben op de beschermde natuurwaarden in het betreffende gebied. Indien significante negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, dient een 'Passende Beoordeling' te worden uitgevoerd. Het gaat om significante effecten van de activiteiten (of van een vrij te stellen factor bij zo'n activiteit) afzonderlijk, maar ook in combinatie met andere projecten of plannen.

In het geval de Passende Beoordeling niet de zekerheid verschaft dat er geen sprake is van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied, moet de vergunning worden geweigerd, tenzij aan de 'ADC-criteria' wordt voldaan. Dit betekent dat er geen alternatieven zijn (A), er sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang (D) en dat door compensatie de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk gewaarborgd blijft (C).

Effecten op Natura 2000-gebieden worden beoordeeld aan de hand van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD) die in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden zijn vastgesteld. IHD betreffen zowel habitattypen als habitat- en vogelsoorten. In het kader van de alternatievenafweging wordt beoordeeld of er onderscheid is in de mate waarin de verschillende alternatieven effect hebben op de IHD en of er voor de verschillende alternatieven de kans bestaat dat significant negatieve effecten optreden.

I.1.2 Flora- en fauna-activiteit

Onder de Omgevingswet bestaat de flora- en fauna-activiteit uit drie beschermingsregimes: een beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (§ 11.2.2 Bal), Habitatrichtlijnsoorten (§ 11.2.3 Bal) en 'Andere soorten' (§ 11.2.4 Bal). Voor ieder van deze regimes gelden afzonderlijke verbodsbepalingen. In de onderstaande tabel zijn de verbodsbepalingen waaraan getoetst wordt, weergegeven. In de navolgende paragrafen worden de verbodsbepalingen nader toegelicht.

Tabel I.1 Overzicht verbodsbepalingen

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn (art. 11.37 Bal)	Habitatrichtlijn (art. 11.46 Bal)	'Andere soorten' (art. 11.54 Bal)
Artikel 11.37, lid 1 sub a <i>Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.</i>	Artikel 11.46, lid 1 sub a <i>Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.</i>	Artikel 11.54, lid 1 sub a <i>Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.</i>
Artikel 11.37, lid 1 sub b <i>Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.</i>	Artikel 11.46, lid 1 sub b <i>Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.</i>	Artikel 11.54, lid 1 sub b <i>Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.</i>
Artikel 11.37, lid 1 sub c <i>Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.</i>	Artikel 11.46, lid 1 sub c <i>Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.</i>	Artikel 11.54, lid 1 sub c <i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.</i>
Artikel 11.37, lid 1 sub d <i>Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.</i>	Artikel 11.46, lid 1 sub d <i>Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.</i>	
	Artikel 11.46, lid 1 sub e <i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.</i>	

Vogelrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten heeft betrekking op de soorten zoals aangeduid in bijlage 1 van de Vogelrichtlijn. Dit betreft alle van nature in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied. Voor vogelsoorten gelden de volgende verbodsbepalingen (art. 11.37 Bal):

- het is verboden opzettelijk vogels te doden of te vangen;
- het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen;
- het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
- het is verboden vogels opzettelijk te storen.

Het laatste verbod is echter niet aan de orde indien kan worden onderbouwd dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Het bepalen of sprake is van een wezenlijke invloed is per soort en per situatie maatwerk.

De meeste vogelsoorten maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de hiervoor beschreven verbodsbepalingen van de Omgevingswet. Voor deze soorten is geen omgevingsvergunning nodig bij werkzaamheden buiten het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen deze nesten worden verwijderd of verplaatst, tenzij in specifieke situaties er een ecologisch zwaarwegend belang is om nesten die normaliter niet jaarrond beschermd zijn toch jaarrond te beschermen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer door een ingreep een groot deel van de nestgelegenheid van een bepaalde populatie dreigt te verdwijnen. Voor het verstoren van vogels (in het broedseizoen) is het verkrijgen van een omgevingsvergunning in principe niet mogelijk omdat bijna altijd een alternatief voorhanden is, namelijk werken wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn. De Omgevingswet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is.

De verbodsbepalingen van de Omgevingswet zijn altijd relevant voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Jaarrond beschermde nesten zijn:

- 1 nesten die buiten het broedseizoen worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil);
- 2 nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw en huismus);
- 3 nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil en slechtvalk);
- 4 vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd en ransuil).

Habitatrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten heeft betrekking op in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. De verbodsbepaling voor flora heeft betrekking op soorten (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) uit bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern (art. 11.46 Bal).

Voor deze fauna en flora van de Habitatrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- het is verboden eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden planten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Als deze verbodsbepalingen voor deze soorten worden overtreden, moet een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd.

'Andere soorten'

Het beschermingsregime voor de 'Andere soorten' (ook wel: 'soorten van nationaal belang') heeft betrekking op de soorten uit bijlage IX onder A en B bij het Bal. Hierin zijn lijsten met overige plant- en diersoorten opgenomen die, buiten de Vogel- en Habitatrichtlijn om, nationaal beschermd worden. Voor deze soorten gelden de volgende verbodsbepalingen (art. 11.54 Bal):

- het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder A; en,
- het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

Binnen de soortenlijsten in bijlage IX onder A en B bij het Bal is geen onderscheid gemaakt tussen licht en zwaar beschermde soorten. Zowel het Ministerie van LNV als de provincies zijn bevoegd om binnen deze lijsten soorten aan te wijzen waarvoor een vrijstelling geldt of waarvoor aangepaste voorwaarden gelden in het geval van een vergunningaanvraag.

Als er sprake is van een overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig.

Zorgplicht

In artikel 11.27 Bal is een specifieke zorgplicht beschreven: Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd of die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

De zorgplicht geldt altijd.

I 1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het betreft een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur de voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN verbindt alle grote en kleinere natuurgebieden en loopt door dorpen, steden en gebieden met natuurinclusieve landbouw. Ook water, zoals de grote rivieren, en een deel van de Waddenzee, het IJsselmeer, de Zeeuwse delta en de Noordzee horen bij het NNN. De provincies zijn verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland op het land.

Begrenzing en wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van een NNN-gebied zijn van belang bij het bepalen of ruimtelijke initiatieven doorgang kunnen vinden. In beginsel geldt de regel dat geen omgevingsplanwijzigingen mogelijk zijn als daardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied (per saldo) significant worden aangetast. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar onderzoek wordt verricht door de initiatiefnemer.

Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd in het Natuurbeheerplan Zeeland. Daartoe wordt verwezen naar het overzicht van beheertypen. De natuurbeheertypen zijn opgenomen in de digitale kaart van natuur en landschap. Op de beheertypenkaart worden de wezenlijke kenmerken en waarden van alle bestaande natuur weergegeven in de vorm van een (gecodeerd) natuurstype en beheertype. De ambitiekaart geeft de toekomstplannen weer. Indien er nog geen bestaand beheertype aanwezig is, wordt het op de ambitiekaart als type N00.01 aangegeven.

Nee, tenzij-beginsel

In Artikel 5.32 van de Omgevingsverordening Zeeland wordt aangegeven dat de begrenzing van het Natuur Netwerk Nederland in geval van een ruimtelijke ontwikkeling kan worden gewijzigd met toepassing van het 'nee-tenzij'-principe. Dit houdt in dat binnen het NNN geen bestemming of gebruik van de grond plaats mag vinden waardoor het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken van deze gebieden worden aangetast, tenzij: 1 er sprake is van een groot openbaar belang; 2 er geen reële andere mogelijkheden zijn; en 3 de nadelige gevolgen op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang zoveel mogelijk worden beperkt door het treffen van mitigerende maatregelen en de overblijvende gevolgen tijdig worden gecompenseerd volgens de in bijlage VI van de Omgevingsverordening bedoelde voorwaarden.

Externe werking

De provincie Zeeland beschermt alle bestaande natuurgebieden en de agrarische gebieden van ecologische betekenis planologisch. Rond de natuurgebieden van het Natuurnetwerk Nederland geldt een zone van 100 m waarbij voor nieuwe ontwikkelingen moet worden beoordeeld of er gevolgen zijn voor de natuur. Binnen deze zone dient te worden onderzocht of er negatieve effecten zijn als gevolg van geplande werkzaamheden die de wezenlijke kenmerken en waarden van het betreffende NNN-perceel aantasten. Voor ingrepen die geen nieuwe ontwikkelingen betreffen geldt geen externe werking.

I.1.3 KRW

In Nederland zijn overeenkomstig de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) wateren aangewezen als oppervlaktewaterlichaam. De KRW is ook in de Omgevingswet opgenomen. Voor alle waterlichamen zijn specifieke doelen vastgelegd. De KRW streeft een goede ecologische en chemische toestand voor alle oppervlaktewaterlichamen na. Voor grondwater gelden eisen voor kwantiteit en chemische kwaliteit. Als initiatiefnemers een activiteit willen ondernemen die plaatsvindt in of nabij een KRW-waterlichaam moet getoetst worden of hiervoor een watervergunning nodig is. Eén van de zaken die moet worden getoetst is of de activiteit mogelijk effect heeft op de ecologische of chemische toestand van een waterlichaam.

KRW-toets

Voor rijkswateren wordt de procedure voor KRW-toetsing van een activiteit opgenomen in de Beleidsregel toetsingskader waterkwaliteit. Hierbij wordt beoordeeld of er negatieve effecten op de ecologische of chemische toestand kunnen optreden. Door uitvoering van de toets worden de verplichtingen conform de Europese Kaderrichtlijn Water nagekomen. Bij het uitvoeren van de toetsing staat de volgende vraag centraal: 'Kunnen de KRW-doelstellingen waarop de activiteit (mogelijk) effecten heeft nog behaald worden als de activiteit daadwerkelijk plaatsvindt?' Het resultaat van de toets kan zijn dat (1) de activiteit zonder voorwaarden ter bescherming van de ecologische en chemische toestand is toegestaan, (2) de activiteit is toegestaan mits er aanvullende maatregelen worden genomen (vergunningsvoorwaarden), of (3) de activiteit niet is toegestaan omdat er onacceptabele, negatieve effecten op de chemische en/of ecologische toestand van het waterlichaam zijn, die niet met aanvullende maatregelen kunnen worden voorkomen of vereffend.

Voor regionale wateren wordt in de praktijk vaak gebruik gemaakt van dezelfde toetsingsprocedure. Nuances verschillen per waterschap en zijn te vinden in de waterbeheerplannen.

BIJLAGE: INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN NATURA 2000-GEBIEDEN

Westerschelde & Saeftinghe

Tabel I.1 Instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe

Code	Nederlandse naam	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Populatie
	habitattypen			
H1110B	Permanent overstroomde zandbanken (Noordzee-kustzone)	=	=	
H1130	Estuaria	>	>	
H1140B	Slik- en zandplaten (Noordzee-kustzone)	=	=	
H1310A	Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	>	=	
H1310B	Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur)	=	=	
H1320	Slijkgrasvelden	=	=	
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	>	>	
H1330B	Schorren en zilte graslanden (binnendijks)	=	=	
H2110	Embryonale duinen	=	=	
H2120	Witte duinen	=	=	
H2130A*	Grijze duinen (kalkrijk)	=	=	
H2160	Duindoornstruwelen	=	=	
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	=	=	
	habitatrichtlijnsoorten			
H1014	Nauwe korfslak	=	=	=
H1095	Zeeprik	=	=	>
H1099	Rivierprik	=	=	>
H1103	Fint	=	=	>
H1351	Bruinvis	=	=	=
H1364	Grijze zeehond	=	=	=
H1365	Gewone zeehond	=	>	>
H1903	Groenknolorchis	=	=	=
	broedvogels			
A081	Bruine kiekendief	=	=	20
A132	Kluut	=	=	2000*
A137	Bontbekplevier	=	=	100*
A138	Strandplevier	=	=	220*
A176	Zwartkopmeeuw	=	=	400*
A191	Grote stern	=	=	6200*
A193	Visdief	=	=	6500*
A195	Dwergstern	=	=	300*
A272	Blauwborst	=	=	450
	niet-broedvogels			
A005	Fuut (f)	=	=	100

Code	Nederlandse naam	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Populatie
A026	Kleine zilverreiger (f)	=	=	40
A034	Lepelaar (s, f)	=	=	30
A041	Kolgans (s, f)	=	=	380
A043	Grauwe gans (s, f)	=	=	16600
A048	Bergeend (s, f)	=	=	4500
A050	Smient (s, f)	=	=	16600
A051	Krakeend (f)	=	=	40
A052	Wintertaling (f)	=	=	1100
A053	Wilde eend (f)	=	=	11700
A054	Pijlstaart (f)	=	=	1400
A056	Slobeend (f)	=	=	70
A069	Middelste zaagbek (f)	=	=	30
A075	Zeearend (f)	=	=	2
A103	Slechtvalk (f)	=	=	8
A130	Scholekster (s, f)	=	=	7500
A132	Kluut (s, f)	=	=	540
A137	Bontbekplevier (s, f)	=	=	430
A138	Strandplevier	=	=	80
A140	Goudplevier (s, f)	=	=	1600
A141	Zilverplevier (s, f)	=	=	1500
A142	Kievit (s, f)	=	=	4100
A143	Kanoetstrandloper (s, f)	=	=	600
A144	Drieteenstrandloper (s, f)	=	=	1000
A149	Bonte strandloper (s, f)	=	=	15100
A157	Rosse grutto (s, f)	=	=	1200
A160	Wulp (s, f)	=	=	2500
A161	Zwarte ruiter (s, f)	=	=	270
A162	Tureluur (s, f)	=	=	1100
A164	Groenpootruiter (s, f)	=	=	90
A169	Steenloper (s, f)	=	=	230

Legenda

=	behoudsdoelstelling
>	verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
= (<)	behoudsdoelstelling, maar mag achteruit gaan ten gunste van een andere in besluit met name genoemde waarde
s	Slaap- en rustplaats
f	Foeragegebied
*	voor een naam betekent het dat het prioritair habitatype of een prioritaire soort betreft. Dit zijn typen en/of soorten die gevaar lopen te verdwijnen en voor welke instandhouding de Europese Gemeenschap een bijzondere verantwoordelijkheid draagt, omdat een belangrijk deel van hun natuurlijke verspreidingsgebied op Europees grondgebied ligt

Veerse Meer

Tabel I.2 Instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Veerse Meer

Code	Nederlandse naam	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Populatie
	broedvogels			
A017	Aalscholver	=	=	300
A034	Lepelaar	=	=	12
A183	Kleine mantelmeeuw	=	=	590
	niet-broedvogels			
A004	Dodaars (f)	=	=	160
A005	Fuut (f)	=	=	290
A017	Aalscholver (s, f)	=	=	170
A026	Kleine zilverreiger (f)	=	=	7
A034	Lepelaar (f)	=	=	4
A037	Kleine zwaan (s)	=	=	behoud
A041	Kolgans (s)	=	=	behoud
A045	Brandgans (s, f)	=	=	600
A046	Rotgans (s, f)	=	=	210
A050	Smient (s, f)	=	=	4000
A051	Krakeend (f)	=	=	60
A053	Wilde eend (f)	=	=	3200
A054	Pijlstaart (f)	=	=	50
A056	Slobeend (f)	=	=	40
A061	Kuifeend (f)	=	=	760
A067	Brilduiker (f)	=	=	420
A069	Middelste zaagbek (f)	=	=	320
A125	Meerkoet (f)	=	=	4200
A132	Kluut (s, f)	=	=	90
A140	Goudplevier (s, f)	=	=	820

Legenda

=	behoudsdoelstelling
>	verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
= (<)	behoudsdoelstelling, maar mag achteruit gaan ten gunste van een andere in besluit met name genoemde waarde
s	Slaap- en rustplaats
f	Foeragegebied
*	voor een naam betekent het dat het prioritair habitatype of een prioritaire soort betreft. Dit zijn typen en/of soorten die gevaar lopen te verdwijnen en voor welke instandhouding de Europese Gemeenschap een bijzondere verantwoordelijkheid draagt, omdat een belangrijk deel van hun natuurlijke verspreidingsgebied op Europees grondgebied ligt

Manteling van Walcheren

Tabel I.3 Instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Manteling van Walcheren

Code	Nederlandse naam	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Doelstelling populatie
	habitattypen			
H1330B	Schorren en zilte graslanden (binnendijks)	=	=	
H2110	Embryonale duinen	=	=	
H2120	Witte duinen	=	=	
H2130A*	Grijze duinen (kalkrijk)	=	=	
H2130B*	Grijze duinen (kalkarm)	>	>	
H2130C*	Grijze duinen (heischraal)	=	=	
H2160	Duindoornstruwelen	= (<)	=	
H2170	Kruipwilgstruwelen	=	=	
H2180A	Duinbossen (droog)	=	=	
H2180B	Duinbossen (vochtig)	=	=	
H2180C	Duinbossen (binnenduinrand)	=	=	
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	=	=	
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	=	=	
H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	=	=	
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	=	=	
	habitatrichtlijnsoorten			
H1014	Nauwe korfslak	=	=	=

Legenda

=	behoudsdoelstelling
>	verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
= (<)	behoudsdoelstelling, maar mag achteruit gaan ten gunste van een andere in besluit met name genoemde waarde
*	voor een naam betekent het dat het prioritair habitattype of een prioritaire soort betreft. Dit zijn typen en/of soorten die gevaar lopen te verdwijnen en voor welke instandhouding de Europese Gemeenschap een bijzondere verantwoordelijkheid draagt, omdat een belangrijk deel van hun natuurlijke verspreidingsgebied op Europees grondgebied ligt

Voordelta

Tabel I.4 Instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Voordelta

Code	Nederlandse naam	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Populatie
	habitatrichtlijnsoorten			
H1110A	Permanent overstroomde zandbanken (getijdengebied)	=	=	
H1110B	Permanent overstroomde zandbanken (Noordzee-kustzone)	=	=	
H1140A	Slik- en zandplaten (getijdengebied)	=	=	
H1140B	Slik- en zandplaten (Noordzee-kustzone)	=	=	
H1310A	Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	=	=	
H1310B	Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur)	=	=	
H1320	Slijkgrasvelden	=	=	
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	=	=	
H2110	Embryonale duinen	=	=	
H2120	Witte duinen	=	=	
	habitatrichtlijnsoorten			
H1095	Zeeprik	=	=	>
H1099	Rivierprik	=	=	>
H1102	Elft	=	=	>
H1103	Fint	=	=	>
H1351	Bruinvis	=	>	=
H1364	Grijze zeehond	=	=	=
H1365	Gewone zeehond	=	=	>
	niet-broedvogels			
A001	Roodkeelduiker (f)	=	=	behoud
A005	Fuut (f)	=	=	280
A007	Kuifduiker (f)	=	=	6
A017	Aalscholver (s, f)	=	=	480
A034	Lepelaar (s, f)	=	=	10
A043	Grauwe gans (s, f)	=	=	70
A048	Bergeend (s, f)	=	=	360
A050	Smient (s, f)	=	=	380
A051	Krakeend (f)	=	=	90
A052	Wintertaling (f)	=	=	210
A054	Pijlstaart (f)	=	=	250
A056	Slobeend (f)	=	=	90
A062	Toppereend (f)	=	=	80
A063	Eider (f)	=	=	2500
A065	Zwarte zee-eend (f)	=	=	9700
A067	Brilduiker (f)	=	=	330
A069	Middelste zaagbek (f)	=	=	120
A130	Scholekster (s, f)	=	=	2500
A132	Kluut (s, f)	=	=	150
A137	Bontbekplevier (s, f)	=	=	70
A141	Zilverplevier (s, f)	=	=	210
A144	Drieteenstrandloper (s, f)	=	=	350
A149	Bonte strandloper (s, f)	=	=	620
A157	Rosse grutto (s, f)	=	=	190
A160	Wulp (s, f)	=	=	980

Code	Nederlandse naam	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Populatie
A162	Tureluur (s, f)	=	=	460
A169	Steenloper (s, f)	=	=	70
A177	Dwergmeeuw (f)	=	=	behoud
A191	Grote stern (f)	=	=	behoud
A193	Visdief (f)	=	=	behoud

Legenda

=	behoudsdoelstelling
>	verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
= (<)	behoudsdoelstelling, maar mag achteruit gaan ten gunste van een andere in besluit met name genoemde waarde
s	Slaap- en rustplaats
f	Foeragegebied
*	voor een naam betekent het dat het prioritair habitatype of een prioritaire soort betreft. Dit zijn typen en/of soorten die gevaar lopen te verdwijnen en voor welke instandhouding de Europese Gemeenschap een bijzondere verantwoordelijkheid draagt, omdat een belangrijk deel van hun natuurlijke verspreidingsgebied op Europees grondgebied ligt

IV

BIJLAGE: QUICKSCAN ECOLOGIE (REFERENTIE 144380/25-010.884 D.D. 9 JULI 2025)

Ruimtelijke inpassing opvanglocatie Cleene Hooge, Middelburg

Quickscan Fauna en Flora

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

9 juli 2025

Project Ruimtelijke inpassing opvanglocatie Cleene Hooge, Middelburg
Opdrachtgever Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Document Quicksan Fauna en Flora
Status Definitief
Datum 9 juli 2025
Referentie 144380/25-010.884

Projectcode 144380

Adres Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. | Deventer
Stationsweg 5
Postbus 3465
4800 DL Breda
+31 (0)76 523 33 33
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.
© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos, noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Tekst- en datamining van (delen van) dit document, evenals enige verwerking of reproductie ervan door middel van kunstmatige intelligentie technologieën is uitdrukkelijk niet toegestaan, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Dit document (of delen ervan) mag niet worden veeelvoudigd en/of anderszins worden gebruikt op enigerlei wijze voor het trainen van kunstmatige intelligentie technologieën, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel	5
1.3	Leeswijzer	6
2	PLANGEBIED EN WERKZAAMHEDEN	7
2.1	Beschrijving plangebied	7
2.2	Werkzaamheden	10
3	BESCHERMDE GEBIEDEN, HOUTOPSTANDEN EN KRW	12
3.1	Natura 2000	12
3.1.1	Gegevens	12
3.1.2	Effecten en conclusie	14
3.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	14
3.2.1	Gegevens	14
3.2.2	Effecten en conclusie	15
3.3	Weidevogelleef-/ ganzenrust-/ ganzenfoerageergebied	15
3.3.1	Gegevens	15
3.3.2	Effecten en conclusie	16
3.4	Kaderrichtlijn Water	16
3.4.1	Gegevens	16
3.4.2	Effecten en conclusie	17
3.5	Houtopstanden	17
4	BESCHERMDE SOORTEN	18
4.1	Methode	18
4.2	Beschrijving per soortgroep	18
4.2.1	Flora	18
4.2.2	Grondgebonden zoogdieren	21
4.2.3	Vleermuizen	24
4.2.4	Vogels	28
4.2.5	Amfibieën	33

4.2.6	Reptielen	37
4.2.7	Vissen	37
4.2.8	Vlinders, libellen en andere ongewervelden	38
5	SAMENVATTING	41
5.1	Beschermde gebieden, houtopstanden en KRW	41
5.2	Beschermde soorten	42
6	BRONVERMELDING	45
	Laatste pagina	45
	Bijlage(n)	Aantal pagina's
I	Wetgevend kader	4
II	Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebieden	6

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

Een locatie in het gebied Cleene Hooge is door de gemeente Middelburg aan het COA voorgesteld als locatie voor het realiseren van een tijdelijke opvanglocatie voor asielzoekers. Het gaat hierbij om een AZC met 330 opvangplekken voor een periode van maximaal 15 jaar.

De geplande werkzaamheden voor de realisatie van de opvanglocatie kunnen effecten hebben op beschermde natuurwaarden in en rondom het plangebied. In deze Quicksan worden mogelijke effecten op aanwezige beschermde natuurwaarden door de geplande werkzaamheden beoordeeld en getoetst. Naast het bepalen van de effecten van het voornemen op beschermde gebieden en soorten, worden ook de juridische consequenties en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen, zoals aanvullende onderzoeken, een vergunningaanvraag en mitigerende en/of compenserende maatregelen, inzichtelijk gemaakt.

1.2 Doel

Het doel van deze Quicksan is om te toetsen:

- welke effecten de werkzaamheden hebben op:
 - beschermde gebieden (Natura 2000) in het kader van de Omgevingswet;
 - het Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - Houtopstanden (beschermd onder de Omgevingswet dan wel gemeentelijk bomenbeleid);
 - Weidevogelleefgebied/ganzenrustgebied;
 - de Kaderrichtlijn Water (KRW);
 - beschermde soorten in het kader van de Omgevingswet;
- wat de consequenties van deze mogelijke effecten zijn in het kader van de natuurwetgeving en het natuurbeleid (aanvraag omgevingsvergunning in combinatie met mitigerende/compenserende maatregelen).

Zowel effecten van de aanlegfase als de gebruiksfase van de tijdelijke opvanglocatie worden beoordeeld. Immers kunnen beschermde natuurwaarden in en nabij het plangebied zowel tijdens uitvoering van de werkzaamheden als bij ingebruikname van de locatie negatieve effecten ondervinden. Er is sprake van een verschil in gebruik van het plangebied na afronding van de werkzaamheden, in vergelijking met de huidige situatie. Op de locatie zal in de toekomstige situatie mogelijk zowel overdag als 's nachts sprake zijn van menselijke activiteit, verkeer, verlichting, etc. terwijl hier in de bestaande situatie (akkerland) geen sprake van is.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft het plangebied en de geplande werkzaamheden. In hoofdstuk 3 wordt verkend of er effecten zijn te verwachten op beschermde gebieden, houtopstanden en KRW-oppervlaktewateren die vallen binnen de Omgevingswet. Hoofdstuk 4 beschrijft per soortgroep of er in of nabij het plangebied onder de Omgevingswet beschermde soorten aanwezig zijn en wat de effecten van het voornemen op deze soorten zijn. In hoofdstuk 5 worden de belangrijkste resultaten en conclusies samengevat. In hoofdstuk 6 is de geraadpleegde literatuur weergegeven. Het toetsingskader in relatie tot de natuurwet- en regelgeving is weergegeven in bijlage I. Bijlage II geeft een overzicht van de habitattypen en soorten, en hun landelijke staat van instandhouding en doelstelling van de later beschreven Natura 2000-gebieden.

PLANGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

2.1 Beschrijving plangebied

Het COA is voornemens om een (tijdelijke) opvanglocatie voor de opvang van 330 personen te realiseren aan de Cleene Hoogeweg te Middelburg (provincie Zeeland) (afbeelding 2.1). Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit akkers. Binnen en rondom het gebied bevinden zich verschillende watergangen (afbeelding 2.2).

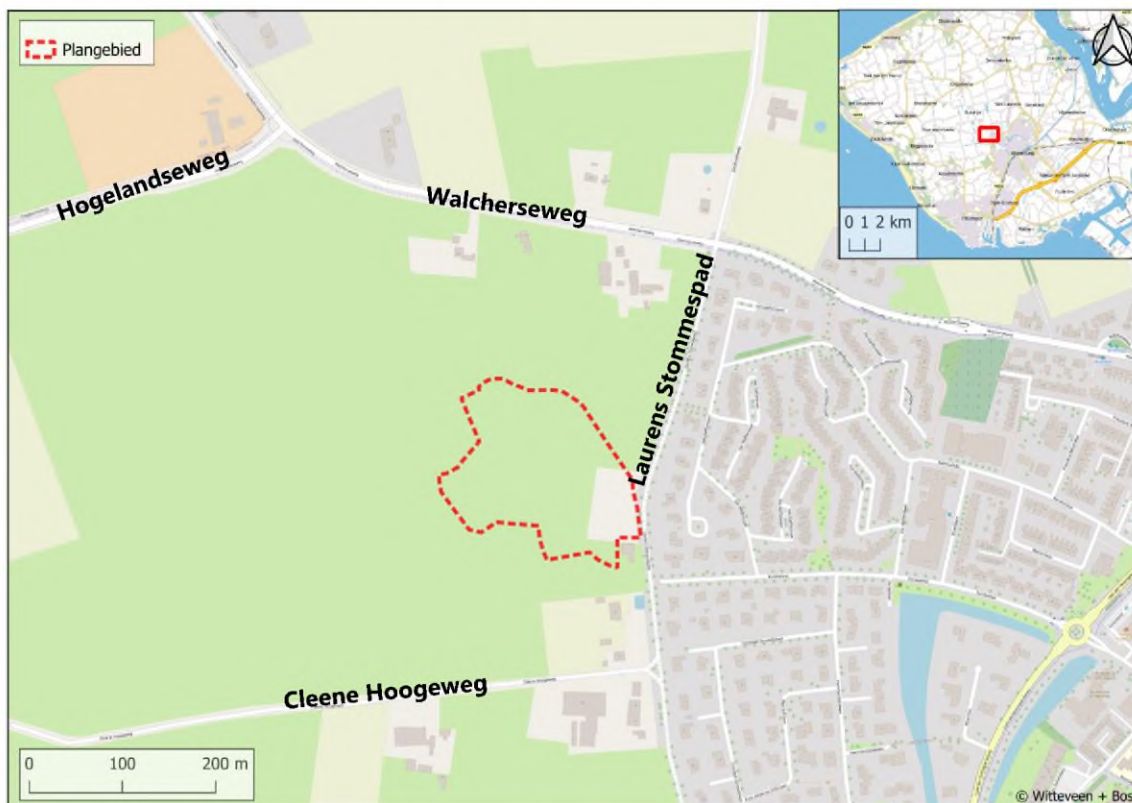
Het plangebied is gelegen ten westen van Middelburg, op de rand van het woongebied. Het plangebied wordt begrensd door akkers en woonerven langs de Walcherseweg aan de noordzijde, akkerland, woningen en het Laurens Stommepad aan de oostzijde, akkerland, woningen en de Cleene Hoogeweg aan de zuidzijde en verder nog akker- en grasland aan de westzijde (afbeelding 2.2). De geluidsbelasting binnen het plangebied kan worden ingeschat op minder dan 46 dB [lit. 1].

Binnen het plangebied bevindt zich noch bebouwing, noch verharding. Wel zijn er gebouwen nabij het plangebied. Verschillende van deze gebouwen hebben een schuin dak, waardoor er sprake is van de aanwezigheid van dakpannen of dakbeschot waaronder mogelijke verblijf- of nestplaatsen aanwezig kunnen zijn. Het plangebied is in de huidige staat nauwelijks verlicht (afbeelding 2.3).

De vegetatie binnen het plangebied bestaat voor het overgrote deel uit akkergewassen, in dit geval stonden er nog (suiker)bieten. De noordoostelijke kant was nog deels grasland met schapen. Op te merken is dat ten tijde van het veldbezoek de bermen en de oevers van de sloten net gedeeltelijk waren gemaaid. Aanpalend aan de akkerlanden langs de percelen aan de kant van de Walcherseweg is af en toe een gelaagde opgaande begroeiing van solitaire bomen, bomenrijen en beperkt struweel aanwezig. De hier aangetroffen soorten zijn onder andere riet, grote brandnetel, meidoorn, hazelaar, wilg, gewone es en populier. Ook langs de Cleene Hoogeweg is er een goed ontwikkelde bomenrij of zelfs bosschage aanwezig (afbeelding 2.3).

Aan de rand van het plangebied zijn enkele watergangen aanwezig, dit zijn allemaal redelijk kleine watergangen met steile oevers, weinig tot geen waterplanten, die (intensief) onderhouden worden (afbeelding 2.3).

Afbeelding 2.1 Globale ligging van het plangebied te Middelburg, Zeeland

Afbeelding 2.2 Luchtfoto van het plangebied te Middelburg

Afbeelding 2.3 Impressie van het plangebied

2.2 Werkzaamheden

Het COA beoogt het terrein te ontwikkelen voor nieuwe tijdelijke opvangplekken. Het uitgangspunt bij de werkzaamheden is dat er geen bomen worden gekapt. Het COA plaatst bijkomende verharding, onder andere voor wegen, parkeerplaatsen en woningen. Daarnaast worden aanpassingen aan het terrein uitgevoerd om deze als opvanglocatie in te richten.

De werkzaamheden worden hieronder toegelicht (Afbeelding 2.4). Deze werkzaamheden starten conform de huidige planning Q2 2026 en zouden afronden ongeveer Q3 2027:

- de werkzaamheden bestaan uit:
 - het plaatsen van funderingen met betonnen palen; deze wordt geplaatst door middel van schroefwerkzaamheden;
 - het bouwen van woningen ten behoeve van opvangplaatsen;
 - het uitvoeren van grondroerende werkzaamheden; deze worden uitgevoerd voor de realisatie van de nutsvoorzieningen van de opvanglocatie (aanleg elektra, riolering en voor het plaatsen van de woningen zelf);
 - het aanbrengen van verharding;
 - het realiseren van parkeergelegenheid.

Deze werkzaamheden zorgen allen in meer of mindere mate voor geluidbelasting in de uitvoeringsfase van de werkzaamheden. Geluidsbelasting heeft significante effecten op dieren, waaronder vogels en vleermuizen. Bij een geluidsbelasting van 60 dB beginnen de meeste vogels verstoringen te ervaren in hun communicatie en navigatie, wat hun voortplantingssucces en overleving kan beïnvloeden. Vleermuizen, die sterk afhankelijk zijn van echolocatie, ondervinden bij deze geluidsniveaus moeilijkheden bij het jagen en oriënteren. Bij 80 dB worden deze verstoringen nog ernstiger, met verhoogde stressniveaus en verminderde activiteit als gevolg. Deze grenswaarden zijn dus cruciaal en bepalend voor verstoringcontouren ten aanzien van beschermde soorten.

De verstoringcontour van de werkzaamheden is relatief beperkt. De voornaamste geluidsbelasting op de omgeving als gevolg van de werkzaamheden wordt verwacht door het plaatsen van funderingen, graafwerkzaamheden en verkeersbewegingen van zwaar bouwverkeer. Hierbij geldt dat het geluidsniveau bij deze werkzaamheden maximaal 80 dB betreft op circa 10 m en nog maar 60 dB op 60 m van de geluidsbron [lit. 2 & 18]. Er vinden geen heiwerkzaamheden plaats, omdat voor de realisatie van de funderingen een trillingvrije werkwijze, namelijk schroeven, met behulp van een avegaar wordt gebruikt.

NB. Indien het beoogde voornemen en/of bijhorende werkzaamheden wijzigen wordt geadviseerd de Quicksan te actualiseren.

Afbeelding 2.4 Impressie van de beoogde terreinindeling binnen het plangebied

3

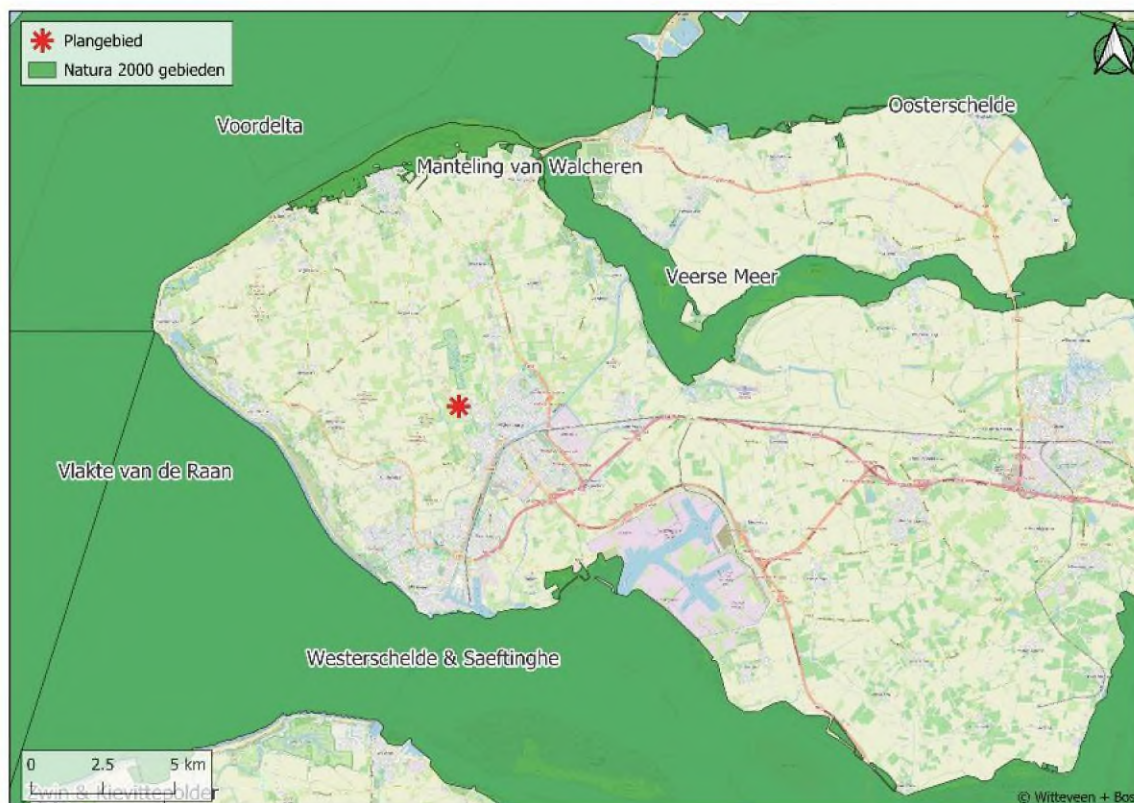
BESCHERMDE GEBIEDEN, HOUTOPSTANDEN EN KRW

3.1 Natura 2000

3.1.1 Gegevens

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Westerschelde & Saeftinghe', op circa 6,5 km ten zuidwesten van het plangebied (zie afbeelding 3.1). Dit gebied heeft de status van Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebied [lit. 3]. Op circa 7 km ten noordoosten van het plangebied bevindt zich het Natura 2000-gebied 'Veerse Meer' (Vogelrichtlijngebied [lit. 3]). Op circa 7,5 km ten noorden van het plangebied bevindt zich het Natura 2000-gebied 'Manteling van Walcheren' (Habitatrichtlijngebied [lit. 3]) en op circa 8,5 km ten noorden van het plangebied bevindt zich het Natura 2000-gebied 'Voordelta' (Habitat- en Vogelrichtlijngebied [lit. 3]). Overige Natura 2000-gebieden bevinden zich op minimaal 10 km van het plangebied. Westerschelde & Saeftinghe is tevens het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied [lit. 3].

Afbeelding 3.1 Ligging van de bestaande Natura 2000-gebieden in de nabijheid van het plangebied [lit. 4]

Hierna wordt voor de vier dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden een korte beschrijving gegeven van het gebied en van relevante aandachtspunten voor het gebied.

Westerschelde & Saeftinghe

De Westerschelde is de zuidelijke tak in het oorspronkelijke mondingsgebied van de rivier de Schelde. Het is de enige zeetak in de Delta waar nu nog sprake is van een estuarium met open verbinding naar zee. Het betreft een zeer dynamisch gebied, mede door de trechtervorm ervan, waarin het getijverschil naar achteren erg groot wordt. Het estuarium bestaat uit diepe en ondiepe wateren, bij eb droogvallende zand- en slikplaten en schorren. Onder de schorren langs de Westerschelde bevindt zich het grootste schorregebied van ons land: het Verdrongen Land van Saeftinghe. Door het grote getijverschil bevat het Verdrongen Land van Saeftinghe zeer hoge oeverwallen en brede geulen. Buitengaats ligt de verzande slufte van de Verdrongen Zwarte Polder nog in het gebied. In het mondingsgebied is verder nog sprake van duinvorming bij Rammekenshoek, de Kaloot en op de Hooge Platen. Binnendijs liggen een aantal gebieden met aan het estuarium gekoppelde natuur: Rammekenshoek, Inlaag 1887, Bathse Kreek, Inlaag Hoofdplaat en Herdijkte Zwarte Polder. Het natura 2000-gebied is aangewezen voor 13 Habitattypen, acht Habitatrichtlijnsoorten, negen broedvogels en 31 niet-broedvogels [lit. 3]. Een overzicht van deze habitattypen en hun landelijke staat van instandhouding en doelstelling staat in bijlage II

Veerse Meer

Het Veerse Meer is een voormalig onderdeel van het Oosterschelde estuarium. Na de aanleg van de Veerse Dam in 1961 verdwenen eb en vloed uit het gebied. Sindsdien is het Veerse Meer een brakwatermeer en is ruim 2.000 ha schorgebied permanent droog komen te liggen. Medio 2004 is een doorlaat naar de Oosterschelde in gebruik genomen. Hierdoor is het meer weer zouter geworden en is het zuurstofgehalte in de diepere delen verhoogd. Mariene soorten nemen langzaam weer toe. In het meer liggen zandbanken en kleine eilanden. Het Veerse Meer is omgeven door vochtige graslanden en landbouwgebied. Op ondiepe plaatsen langs de oevers komen moerasvegetaties voor. Elders liggen vochtige graslanden en ruigten. Ten gevolge van zoute kwel komen naast vochtige graslanden ook zoutvegetaties voor. Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor drie broedvogels en 20 niet-broedvogels [lit. 3]. Een overzicht van deze habitattypen en hun landelijke staat van instandhouding en doelstelling staat in bijlage II.

Manteling van Walcheren

De Manteling van Walcheren betreft een kalkarm duingebied aan de noordwestrand van het voormalige eiland Walcheren. De kust is hier al vele honderden jaren een afslagkust en de kustlijn is in de loop der tijd met enkele kilometers landinwaarts verplaatst. Hierdoor is de zone met primaire duinen uiterst smal of ontbreekt volledig en komen de oude duinen tot zeer kort aan de kustlijn. Aan de zeezijde is tamelijk veel reliëf aanwezig dat meer landinwaarts overgaat naar minder geaccidenteerd terrein. In het westelijke deel van het duingebied liggen, niet ver achter de zeereep, oude duineikenbossen die hier een natuurlijke bosgrens vormen. Het oostelijk gelegen Oranjezon herbergt een aantal vochtige duinvalleien en soortenrijke duindoornstruwelen. Van oudsher wordt de Manteling van Walcheren gekenmerkt door buitenplaatsen met statige landhuizen en soortenrijke bossen met stinzeplanten in de binnenduinstrand. Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor 15 Habitattypen en één Habitatrichtlijnsoort [lit. 3]. Een overzicht van deze habitattypen en hun landelijke staat van instandhouding en doelstelling staat in bijlage II.

Voordelta

De Voordelta omhelst het ondiepe zee gedeelte van de Zeeuwse en Zuid-Hollandse Delta. Het gebied wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van een gevarieerd en dynamisch milieu van kustwateren (zout), intergetijdengebied en stranden, dat een relatief beschutte overgangszone vormt tussen de (voormalige) estuaria en volle zee. Na de afsluiting van de Deltawerken is dit kustgedeelte sterk aan veranderingen onderhevig geweest, waarbij een uitgebreid stelsel van droogvallende en diepere zandbanken is ontstaan met daartussen diepere geulen. Door erosie- en sedimentatieprocessen treden verschuivingen op in de omvang van de intergetijdengebieden. Daarbij heeft onder andere de 'zandhonger' van de Oosterschelde, maar ook de uitbreiding van de arealen door aanslibbing in de Kwade Hoek effect op de Voordelta (Westplaat). De waterkwaliteit wordt beïnvloed door met name de uitstroming van Rijn en Maas via de Haringvlietsluizen. Mede door deze aanvoer van voedingsstoffen kent de Voordelta een hoge voedselrijkdom. In de randen van het gebied bij Voorne en Goeree liggen een aantal schorren en meer slikkige platen.

Verder horen ook de stranden van de Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden, waar plaatselijk duinvorming optreedt, tot het gebied. Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor 10 Habitattypen, zeven Habitatrichtlijnsoorten en 30 niet-broedvogels [lit. 3]. Een overzicht van deze habitattypen en hun landelijke staat van instandhouding en doelstelling staat in bijlage II.

3.1.2 Effecten en conclusie

Verstoring en vernietiging

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied bij het plangebied ('Westerschelde & Saeftinghe') bevindt zich op 6,5 km afstand. Overige Natura 2000-gebieden liggen op ruim 7 km afstand van het plangebied. Vanwege de ligging van het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden is van fysieke effecten als oppervlakteverlies en versnippering geen sprake. Ook negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden als gevolg van verstoring door licht ('s avonds en 's nachts werken), geluid en trillingen zijn uitgesloten op basis van de relatief grote tussenliggende afstand. Van negatieve fysieke effecten van de werkzaamheden op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden is dus geen sprake.

Verzuring en vermesting door stikstofdepositie

Door de aard en omvang van de werkzaamheden, in combinatie met de afstand (6,5 km) tot het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied ('Westerschelde & Saeftinghe') zijn effecten van stikstofdepositie op voorhand niet uit te sluiten. De omvang en reikwijdte van de stikstofdepositie door de werkzaamheden en/of het gebruik dienen met een AERIUS-berekening inzichtelijk gemaakt te worden. Afhankelijk van de uitkomst zijn er geen vervolgstappen (geen deposities) of is een voortoets en/of Passende Beoordeling nodig.

Overige effecten

Indirecte effecten op Natura 2000-gebieden zoals vernatting, verdroging, verontreiniging, verzoeting of verzilting kunnen als gevolg van de aard van het voornemen en de relatief grote tussenliggende afstand worden uitgesloten. Van negatieve indirecte effecten door de werkzaamheden op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden is dus geen sprake. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet onderdeel Natura 2000-activiteiten zijn niet nodig.

Conclusie

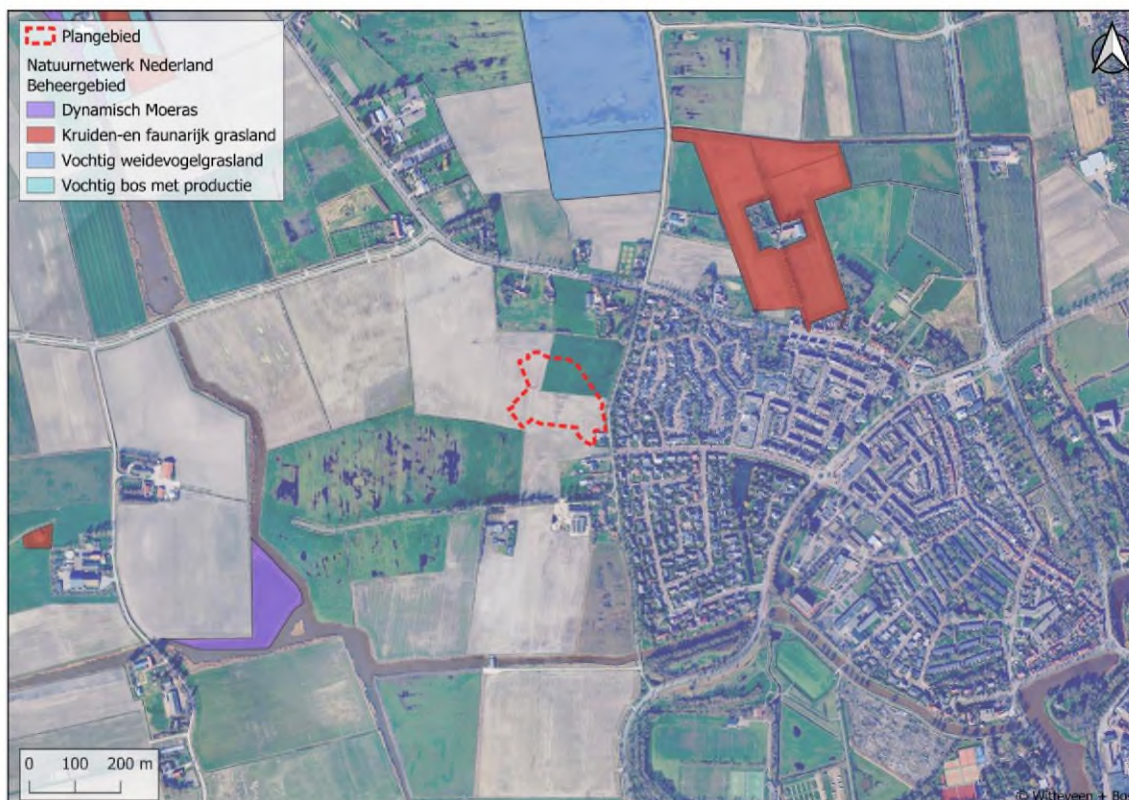
Op basis van de afstand (6,5 km) van het plangebied tot Natura 2000-gebieden (en extern gelegen leefgebieden van aangewezen N2000 soorten), in combinatie met de aard en werkwijze van de werkzaamheden, kan worden geconcludeerd dat buiten effecten van stikstofdepositie van negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden geen sprake is. Effecten van stikstofdepositie zijn op voorhand niet uit te sluiten. De omvang en reikwijdte van de stikstofdepositie door de werkzaamheden en/of het gebruik dienen met een AERIUS-berekening inzichtelijk gemaakt te worden. Afhankelijk van de uitkomst zijn er geen vervolgstappen (geen deposities) of is een Voortoets en/of passende beoordeling en vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet onderdeel Beschermde gebieden/ Natura 2000-activiteit nodig.

3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

3.2.1 Gegevens

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen gebieden behorende tot het NNN-netwerk van de provincie Zeeland. De dichtstbijzijnde percelen van het NNN-netwerk zijn gelegen op een afstand van circa 350 m ten noorden van het plangebied. De wezenlijke kenmerken en waarden van het dichtstbijzijnde deel van het NNN worden gevormd door het natuurbeheertype N13.01 (Vochtig weidevogelgrasland) [lit. 5]. Zie afbeelding 3.2 voor de ligging van het plangebied ten opzichte van de dichtstbijzijnde percelen behorende tot het NNN.

Afbeelding 3.2 Ligging van het plangebied ten opzichte van percelen behorende tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN) [lit. 5]

3.2.2 Effecten en conclusie

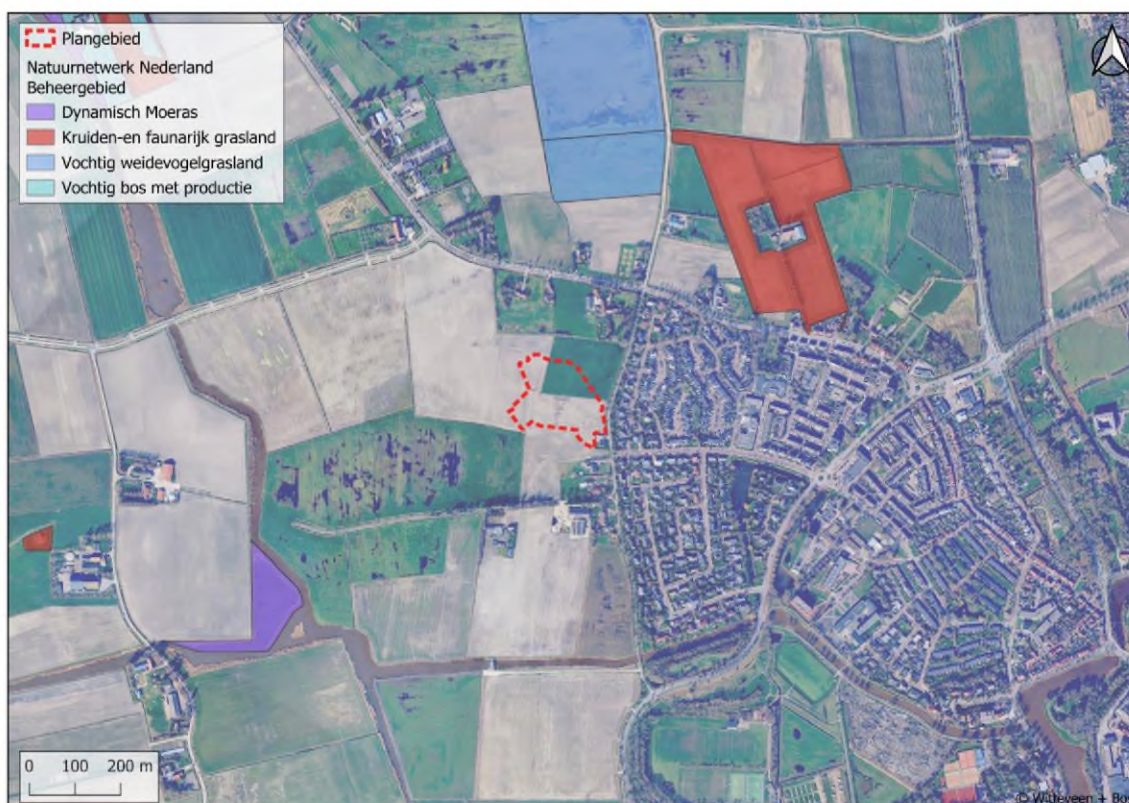
Het plangebied ligt niet binnen en grenst niet aan een NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde perceel waarop het beheertype N13.01 (Vochtig weidevogelgrasland) aanwezig is ligt op circa 350 m ten noordoosten van het plangebied. Aangezien het plangebied zich buiten het NNN bevindt is van directe aantasting als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden geen sprake. De provincie Zeeland hanteert externe werking. Rond de natuurgebieden van het Natuurnetwerk Nederland geldt een zone van 100 m waarbij voor nieuwe ontwikkelingen moet worden beoordeeld of er gevolgen zijn voor de natuur. Binnen deze zone dient te worden onderzocht of er negatieve effecten zijn als gevolg van geplande werkzaamheden die de wezenlijke kenmerken en waarden van het betreffende NNN-perceel aantasten. Het plangebied bevindt zich niet binnen 100 m van het NNN, waardoor er vanuit het provinciaal natuurbeleid geen belemmeringen bestaan. Vervolgstappen zijn daardoor niet nodig.

3.3 Weidevogelleef-/ ganzenrust-/ ganzenfoerageergebied

3.3.1 Gegevens

In de directe omgeving bevindt zich geen gebied dat in de omgevingsverordening van provincie Zeeland is opgenomen als zijnde belangrijke weidevogelleefgebied (Afbeelding 3.3). De dichtstbijzijnde percelen die als weidevogelleef-/ ganzenrust-/ ganzenfoerageergebied zouden kunnen doorgaan zijn van het NNN-netwerk en zijn gelegen op een afstand van circa 350 m ten noorden van het plangebied. De wezenlijke kenmerken en waarden van het dichtstbijzijnde deel van het NNN worden gevormd door het natuurbeheertype N13.01 (Vochtig weidevogelgrasland) [lit. 5].

Afbeelding 3.3 Ligging van het plangebied ten opzichte van percelen behorende tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en tegelijkertijd mogelijk belangrijke weidevogelleefgebieden [lit. 5]

3.3.2 Effecten en conclusie

Voor weidevogels zijn met name open, kruidenrijke graslanden van belang. De werkzaamheden voor de realisatie van de nieuwe COA locatie beperken zich vrijwel tot aanpalende akkerlanden. Directe negatieve effecten van het voornemen op belangrijke weidevogelleefgebieden worden dan ook niet verwacht. Wel is van belang dat met de uitvoeringsperiode van de werkzaamheden rekening wordt gehouden met de functie van het in de omgeving gelegen weidevogelgebied. Wanneer versturende werkzaamheden worden uitgevoerd in de kwetsbare periode van weidevogels, kunnen indirecte negatieve effecten optreden. De kwetsbare periode betreft de broedperiode, die voor verschillende soorten weidevogels globaal loopt van begin maart tot eind augustus. De werkzaamheden dienen daarom te worden uitgevoerd in de periode tussen eind augustus en begin maart (zie ook maatregel ten aanzien van overige broedvogels, paragraaf 4.2.4). Vanuit het provinciale beleid ten aanzien van weidevogels zijn er dan geen verdere vervolgstappen nodig.

3.4 Kaderrichtlijn Water

3.4.1 Gegevens

Het plangebied bevindt zich niet in of nabij een KRW-waterlichaam. Het dichtstbijzijnde KRW-waterlichaam is gelegen op een afstand van circa 500 m ten westen en zuiden van het plangebied (Afbeelding 3.4).

Tabel 3.1 KRW-waterlichamen in de buurt van het plangebied

KRW Waterlichaam - code	KRW-waterlichaam type	Waterbeheerder	Status waterlichaam
Boreel - NL42_BOREEL	M30	Waterschap Scheldestromen	kunstmatig

Afbeelding 3.4 Weergave van de KRW oppervlaktewateren in Nederland in de nabijheid van het plangebied [lit. 6]

3.4.2 Effecten en conclusie

De werkzaamheden vinden niet plaats in of nabij een ecologisch relevant areaal van een KRW-waterlichaam. Hierdoor zijn ten aanzien van de KRW geen effecten te verwachten van het project. Een nadere toetsing of andere vervolgstappen zijn niet aan de orde.

3.5 Houtopstanden

Het uitgangspunt bij de werkzaamheden is dat geen bomen worden gekapt. Directe negatieve effecten van het voornemen op houtopstanden of individuele bomen zijn dan ook niet aan de orde. Vervolgstappen vanuit het landelijke en/of gemeentelijke beleid ten aanzien van houtopstanden zijn niet nodig.

4

BESCHERMDE SOORTEN

4.1 Methode

Om de aanwezigheid van beschermde flora en fauna in en rondom het plangebied vast te kunnen stellen, zijn een bureaustudie en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. De bureaustudie bestond uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, in het vooronderzoek 2019-2024 en bij de Quicksan 2020-2025) [lit. 7]. Aanvullend hierop zijn, als daar aanleiding voor was, verspreidingsatlassen, internetbronnen en op internet vrij verkrijgbare verspreidingsgegevens geraadpleegd. Ter verificatie van en als aanvulling op de bureaustudie is een veldbezoek uitgevoerd op 19 november 2024 door een ecooloog van Witteveen+Bos. Soortgerichte inventarisaties en tellingen van afzonderlijke dier- en plantensoorten waren geen onderdeel van het veldbezoek, wel zijn toevallige waarnemingen van soorten of verblijfplaatsen genoteerd. Daarnaast is een habitatscan uitgevoerd. De inventarisatie is niet vlakdekkend en slechts indicatief, maar voor deze fase voldoende gedetailleerd.

Op basis van de biotoopeisen van beschermde soorten, het veldbezoek en de resultaten van de bureaustudie is bepaald of beschermde soorten leefgebied kunnen vinden in en nabij het plangebied en of daar nader onderzoek naar nodig is. Aan de hand van de geplande werkzaamheden en de verstoringgevoeligheid van soorten is vervolgens bepaald of negatieve effecten kunnen optreden, en of er sprake is van een overtreding van de Omgevingswet.

4.2 Beschrijving per soortgroep

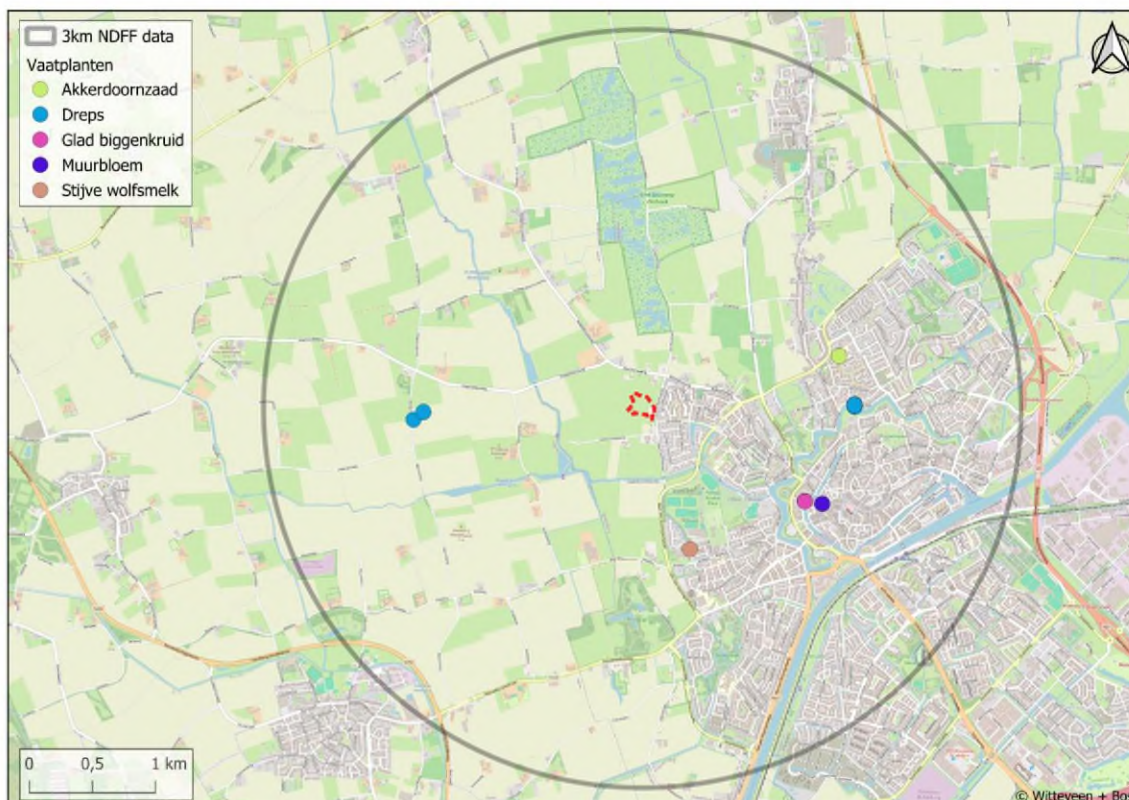
4.2.1 Flora

Bureaustudie

Uit de NDFF [lit. 7] blijkt dat in de afgelopen 5 jaar binnen 3 km van het plangebied de volgende beschermde plantensoorten zijn waargenomen: akkerdoornzaad, dreps, glad biggenkruid, muurbloem en stijve wolfsmelk. Alle waarnemingen bevinden zich op ruime afstand rond het plangebied, zie afbeelding 4.1.

De meeste onder de Omgevingswet beschermde flora is zeldzaam tot zeer zeldzaam en komt slechts lokaal voor in specifieke biotopen. Voorbeelden van dergelijke biotopen zijn loof- en naaldbossen, hakhout en struwelen op kalkrijke, humeuze, vrij voedselarme, compacte en lemige bodems. Ook in heiden en borstelgraslanden en in onbemeste riet- en hooilanden, leemrijke akker (vooral onder wintergraan), op rivierduintjes, in kalkgraslanden en lemige blauwgraslanden, in duinvalleien en soms in het winterbed van rivieren komen de soorten voor. Daarnaast zijn er enkele soorten specifiek gebonden aan stenig substraat zoals rotsen, puinhellingen en oude (kalkrijke) muren.

Afbeelding 4.1 Waarnemingen 2020-2025 van beschermde flora in de nabijheid van het plangebied [lit. 7]¹²

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen beschermde florasoorten zijn in onderstaand kader beschreven.

Akkerdoornzaad

Akkerdoornzaad komt voor op zonnige, open plaatsen op matig voedselrijke, vochtige, kalkrijke kleigrond. De soort is te vinden op begraasde zeedijken en rivierdijken, graanakkers, puinhellingen, en langs waterkanten (grindafzettingen langs oevers). Akkerdoornzaad is zeer zeldzaam in Zuid-Limburg, Zeeland en Noord-Brabant [lit. 8].

Dreps

Dreps gedijt op zonnige, open plaatsen op vrij kalkarme, matig droge, matig voedselrijke, lichte grond (löss, zavel en leem). De soort is te vinden op akkers, soms langs spoorwegen, op braakliggende grond, langs wegranden, in ruigten, op ruderaal plaatsen en op stortterreinen. In Nederland komt dreps zeldzaam voor, voornamelijk in het midden van het land [lit. 8].

Glad biggenkruid

Glad biggenkruid is een pioniersoort die voorkomt op zonnige, warme, open plaatsen op droge, voedselarme, met name stikstofarme, zwak zure, kalkarme grond (leemarm en lemig zand). De plant groeit op akkers (graanakkers en akkerranden), in zeeduinen (laag blijvend duingrasland), in bermen (open plekken en pas ingezaaide bermen) en in grasland (gazons). Hoewel deze soort oorspronkelijk inheems is, is hij in Nederland nu zeldzaam (bron verspreidingsatlas.nl). Het voorkomen van de soort kent sinds 1950 een sterk dalende trend. Glad biggenkruid staat dan ook op de Rode Lijst vermeld als bedreigde soort [lit. 8].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Muurbloem

Muurbloem groeit op zonnige plaatsen op droge, sterk verweerde, met zachte kalkspecie gevoegde muren en op kalkrotsen. Groeiplaatsen van de soort komen voor op rotsige plaatsen, afgravingen zoals oude steengroeven, kademuren, oude stadsmuren en op ruïnes. In Nederland is muurbloem zeldzaam en zijn bestaande groeiplaatsen exact bekend. Verwilderde siervarianten van muurbloem vanuit tuinen komen ook voor [lit. 8].

Stijve wolfsmelk

Stijve wolfsmelk groeit op zonnige tot licht beschaduwde, open plaatsen op vochtige, matig voedselrijke, weinig bemeste, kalkrijke grond, vaak op stenige plaatsen. Groeiplaatsen zijn bekend in akkers, bosranden (langs rivierdalbossen), heggen, op kapvlakten, langs waterkanten, op bermen en dijken. Stijve wolfsmelk komt in Nederland zeldzaam voor, onder andere langs de Waal en de IJssel in Gelderland en op diverse plekken verspreid door de rest van het land [lit. 8].

Rode lijstsoorten

Uit de NDFF [lit. 7] blijkt dat 50 Rode lijstsoorten in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen, er zijn geen waarnemingen binnen het plangebied. Deze soorten staan op de Rode Lijst met de status gevoelig/kwetsbaar/bedreigd/ernstig bedreigd.

Tabel 4.1 Vaatplanten in de omgeving van het plangebied die op de Rode Lijst staan, met bijbehorende status: Gevoelig (GE), Kwetsbaar (KW), Bedreigd (BE), Ernstig Bedreigd (EBE) en Verdwenen (VE)^{1 2}

Soorten vaatplanten

Akkerdoornzaad (BE)	Glad biggenkruid (BE)	Ruige anjer (KW)
Amandelwolfsmelk (GE)	Gulden boterbloem (KW)	Selderij (KW)
Beemdkroon (KW)	Gulden sleutelbloem (KW)	Stengelloze sleutelbloem (KW)
Beventjes (KW)	Heemst (KW)	Stijve wolfsmelk (KW)
Blauw kweldergras (KW)	Kamgras (GE)	Tripmadam (KW)
Blauw walstro (KW)	Karwij (BE)	Trosdravik (KW)
Bolderik (KW)	Karwijvarkenskervel (KW)	Valse kamille (KW)
Bosaardbei (GE)	Kleine ratelaar (GE)	Veldsalie (KW)
Bostulp (KW)	Korenbloem (GE)	Verfbrem (BE)
Brede orchis (KW)	Melkkruid (KW)	Vleeskleurige orchis (KW)
Dreps (BE)	Moeraswespenorchis (KW)	Voorjaarsganzerik (BE)
Engels gras (KW)	Muurbloem (EBE)	Waterdrieblad (GE)
Engelse alant (KW)	Oosterse morgenster (KW)	Welriekende agrimonie (KW)
Franse boekweit (VE)	Oot (KW)	Wilde kievitsbloem (BE)
Gele kornoelje (GE)	Paardenbloem-streepzaad (KW)	Zilte waterranonkel (KW)
Gele monnikskap (GE)	Polei (KW)	Zomerklokje (KW)
Gewone agrimonie (GE)	Rode ogentroost (GE)	

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantsoorten waargenomen. Echter, het is van belang op te merken dat het veldbezoek niet heeft plaatsgevonden in de optimale periode voor het waarnemen van beschermde flora. Bovendien was het overgrote deel van de oevers van de sloten net gemaaid.

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Het is wel mogelijk dat soorten beschermd zijn en ook op de Rode Lijst staan.

De vegetatie binnen het plangebied bestaat voornamelijk uit akkerbouw met (suiker)bieten en grasland voor schapen. De hier aangetroffen soorten op de landbouwgronden zijn naast cultuurgewassen voornamelijk brandnetel en riet.

Aanpalend aan de akkerlanden ten noorden en zuiden is er aan de randen af en toe een gelaagde opgaande begroeiing van solitaire bomen (wilgen), bomenrijen (gewone es) en beperkt struweel aanwezig. Het woonperceel in de noordoostelijke hoek bevat dicht struweel, bomenrijen en knotbomen. Ook centraal gelegen langs de Cleene Hoogeweg zijn dergelijke bomenrijen en dichte bosschages aanwezig.

Het plangebied en de directe omgeving bieden geen geschikt biotoop aan beschermde flora. Op basis van de ligging en de aard van het plangebied (landbouwgebied) is het uitgesloten dat er binnen het plangebied beschermde plantensoorten voorkomen.

Rode lijstsoorten

Voor Rode lijstsoorten is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aanwezig.

Effecten en conclusie

Op basis van de aangetroffen vegetatietypen en de aanwezige biotopen binnen het plangebied kan het voorkomen van onder de Omgevingswet beschermde flora en flora van de Rode Lijst worden uitgesloten. Hierdoor zijn negatieve effecten voor deze soortgroep niet aan de orde. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig. Wel geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal).

4.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 7] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 km van het plangebied waarnemingen bekend van zoogdiersoorten die beschermd zijn onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Omgevingswet, zoals egel, ree, vos en verschillende algemeen voorkomende muizensoorten. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Zeeland een vrijstelling.

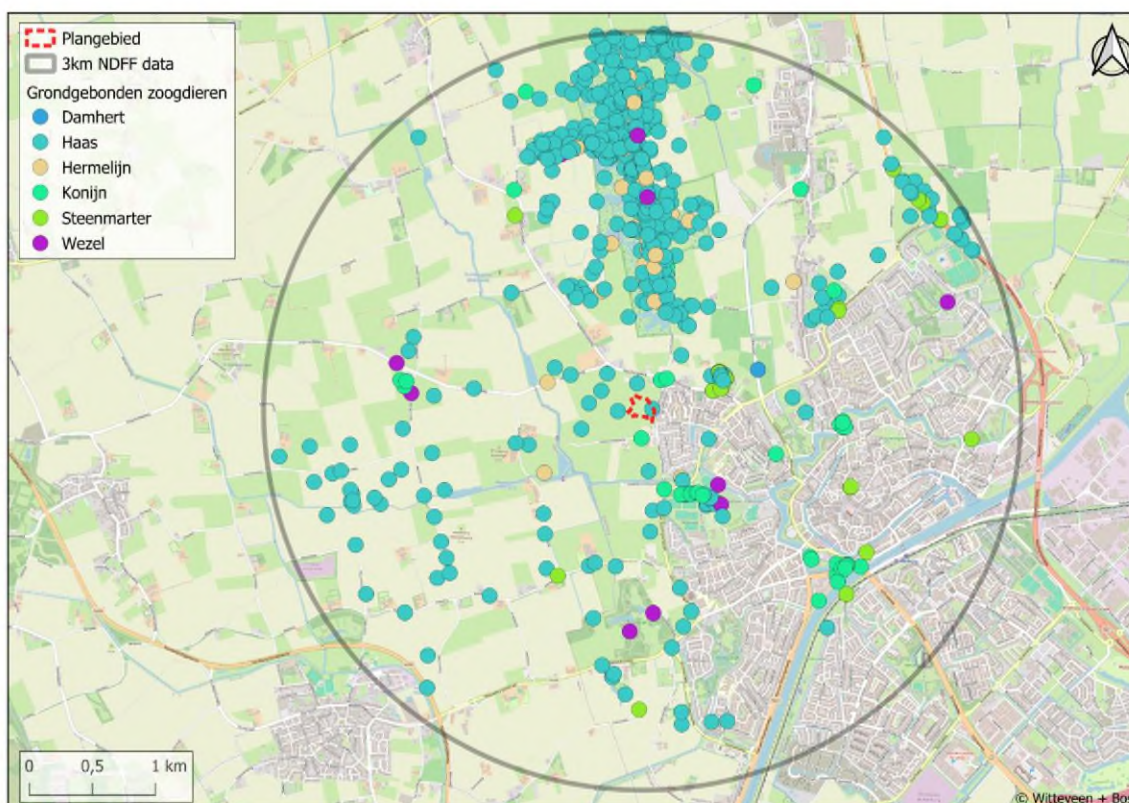
Ook zijn waarnemingen bekend van niet-vrijgestelde 'Andere soorten' van de Omgevingswet: damhert, haas, hermelijn, konijn, steenmarter en wezel. Van haas en konijn zijn ook waarnemingen in en/of nabij het plangebied bekend. De waarnemingen van de overige soorten bevinden zich op ruime afstand van het plangebied. Zie afbeelding 4.2.

Van Habitatrichtlijnsoorten zijn geen waarnemingen bekend.

Rode lijstsoorten

Uit de NDFF [lit. 7] blijkt dat bunzing, haas en konijn in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Deze soorten staan ook op de Rode Lijst met de status kwetsbaar (hermelijn en wezel) en gevoelig (haas en konijn).

Afbeelding 4.2 Waarnemingen 2020-2025 van beschermde grondgebonden zoogdieren in de nabijheid van het plangebied
[lit. 7]¹²

De biotooppeisen van de in de omgeving waargenomen soorten zijn in onderstaand kader beschreven.

Damhert

Het damhert heeft een voorkeur voor lichte loofbossen en gemengde bossen. In uitgestrekte naaldbossen wordt de soort minder vaak waargenomen. De voorkeur gaat specifiek uit naar oude bossen met een dichte onderbegroeiing waar het belangrijk is dat er voldoende gras aanwezig is. Ook komt de soort voor in randzones bij open plekken, akkerranden en graslanden en in parkachtige bosgebieden. In Nederland zijn er enkele grote populaties damherten in het Kennemerland, de Amsterdamse waterleidingduinen, de Kop van Schouwen en de Veluwe. Verder zwerven er door het land hier en daar kleine groepjes damherten gevormd door ontsnapte dieren [lit. 9].

Haas

De haas is van oorsprong een bewoner van steppen en open bosgebieden, en heeft een voorkeur voor kleinschalige, open gebieden zoals akkers en weilanden. Maar ook in open bos, heide en kwelders komen hazen voor. Als verblijfplaats worden legers gebruikt, ondiepe uithollingen in bosranden, windkeringen, ruigteromen, onder heggen, in hoog gras of tussen de kluiten van een geploegde akker. Het functioneel leefgebied bestaat uit die legers, inclusief de omgeving waar gegeten wordt, groenstructuren die dekking bieden en wissels [lit. 9].

Hermelijn

De hermelijn komt in alle landschapstypen voor waar voldoende voedsel en dekking te vinden is, maar houdt zich vooral graag op in de structuurrijke delen van het landschap. Hermelijnen worden voornamelijk aangetroffen in vochtige terreinen, zoals veengebieden, uiterwaarden, rietland en vochtige (broek)bossen. In open gebieden wordt de beschutting opgezocht, van bijvoorbeeld greppels en houtstapels. De hermelijn leeft in een hol, meestal een oud mollenest of konijnenhol en verplaatst zich meestal langs lijnvormige elementen die dekking bieden zoals heggen, muurtjes, oeverlijnen, etc. [lit. 9].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Konijn

Konijnen leven in hollen en hebben daarom een voorkeur voor zandige bodems waarin het makkelijk graven is. Ze prefereren halfopen landschappen zoals perken, tuinen en bosranden en mijden vochtige terreinen zoals moeras en veen of zware klei, omdat ze daarin geen hollen kunnen graven. Ook in open polderlandschap ontbreekt het konijn veelal. In de duinen zijn konijnen belangrijke grazers [lit. 9].

Steenmarter

De steenmarter dankt zijn naam aan zijn voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt [lit. 9].

Wezel

Wezels leven bij voorkeur in open, droog natuur- en cultuurlandschap, maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland). Meestal in droger gebied dan de hermelijn. Echter overal waar woelmuizen ontbreken, ontbreekt ook de wezel. Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude hollen van muizen, ratten en konijnen die bekleed worden met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt [lit. 9].

Veldbezoek

Het plangebied biedt geschikt leefgebied aan verschillende 'andere soorten' van de Omgevingswet zoals egel, ree, vos en verschillende algemeen voorkomende muizensoorten, waarvoor in provincie Zeeland een vrijstelling geldt.

Tijdens het veldbezoek zijn ook waarnemingen gedaan van niet-vrijgestelde 'Andere soorten', konijn en haas. Voor deze soorten biedt het plangebied en ook de directe omgeving matig (konijn) tot geschikt (haas) leefgebied.

Voor de niet vrijgestelde 'andere soorten' damhert, hermelijn, steenmarter en wezel geldt dat deze soorten in de ruime omgeving van het plangebied voorkomen, maar niet zijn waargenomen tijdens het terreinbezoek. Ook zijn geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van de soorten.

Voor de marterachtigen bieden delen van het plangebied met name de akkerlanden matig geschikt leefgebied. Het plangebied bestaat hier hoofdzakelijk uit landbouwgebied en er is verder geen of weinig beschutting aanwezig in de vorm van struweel en bosschages. Langs de randen van het plangebied, zijn wel beschutte plaatsen zoals gebouwen, bosschages, bomenrijen en struweel aanwezig. De oude gebouwen en schuren van de boerderij en dicht struweel vormen een mogelijk geschikte verblijfplaats voor marterachtigen.

Effecten en conclusie

Beschermde soorten grondgebonden zoogdieren kunnen als volgt gegroepeerd worden:

- 'Andere soorten' waarvoor een provinciale vrijstelling geldt;
- 'Andere soorten' waarvoor geen vrijstelling geldt;
- Habitatrichtlijnsoorten.

De effecten en conclusies ten aanzien van deze soortgroepen worden hieronder afzonderlijk beschreven.

Vrijgestelde 'Andere soorten'

Het voorkomen van verschillende soorten grondgebonden zoogdieren ('Andere soorten' van de Omgevingswet) zoals egel, ree, vos en verschillende algemeen voorkomende muizensoorten kan op basis van het aanwezige biotoop en de ligging van het plangebied niet worden uitgesloten. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Zeeland een vrijstelling van artikel 11.54 van het Bal (doden van dieren of beschadigen/vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen).

Een vergunningaanvraag en/of aanvullende maatregelen, dan wel compenserende maatregelen zijn voor deze vrijgestelde soorten niet nodig. Wel geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal).

Niet-vrijgestelde 'Andere soorten'

Damhert, hermelijn, steenmarter en wezel zijn in de provincie Zeeland niet vrijgesteld. Het kan voor haas en konijn niet worden uitgesloten dat zich binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden vaste voortplantings- of rustplaatsen/ onderdelen van de functionele leefomgeving bevinden. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn voor deze soorten wel nodig.

Het onderzoek naar haas wordt uitgevoerd middels twee gerichte veldbezoeken in de periode tussen 1 februari en oktober, waarvan één bezoek tussen 1 april en eind juli. Tijdens deze veldbezoeken wordt vanaf strategische uitzichtpunten gelet op waarnemingen van hazen middels warmtebeeldkijkers. De inventarisaties vinden plaats onder geschikte weersomstandigheden en tussen zonsondergang en 3,5 uur daarna. Tijdens het onderzoek naar haas worden tevens waarnemingen van konijnen meegenomen. Voor konijn kan daarnaast ook sporenonderzoek worden uitgevoerd, waarbij wordt gezocht naar individuen, burchten, graafsporen, keutels en loopsporen. Conform het toetsingskader mag ervan uit worden gegaan dat geen konijnen aanwezig zijn als tijdens twee fijnmazige, gebiedsdekkende bezoeken waarbij naar sporen wordt gezocht, geen waarnemingen worden gedaan.

Voor damhert, hermelijn, steenmarter en wezel kan het wel worden uitgesloten dat zich binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden vaste voortplantings- of rustplaatsen/ onderdelen van de functionele leefomgeving bevinden. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn voor deze soorten niet nodig.

Algemene mitigerende maatregelen voor het doden van individuen te voorkomen is door de dieren voorafgaand de start van de eigenlijke werkzaamheden te stimuleren het werkterrein op eigen initiatief het plangebied te verlaten. Voorafgaand aan de start van werkzaamheden de machines even te laten draaien om dieren op te schrikken en weg te jagen. Belangrijk is verder dat de werkzaamheden in één richting worden uitgevoerd, zodat eventuele achtergebleven dieren niet in het nauw worden gedreven. Met deze maatregelen wordt geborgd dat bovengenoemde soorten tijdig uit het werkgebied worden verjaagd waardoor doden niet optreedt. Een vergunning flora- en fauna-activiteit voor deze soorten is dan niet nodig. Wel is te allen tijde de zorgplicht van kracht.

Habitatrichtlijnsoorten

De aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren beschermd onder de Habitatrichtlijn is binnen het plangebied uitgesloten. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig. Wel geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal).

4.2.3 Vleermuizen

Bureaustudie

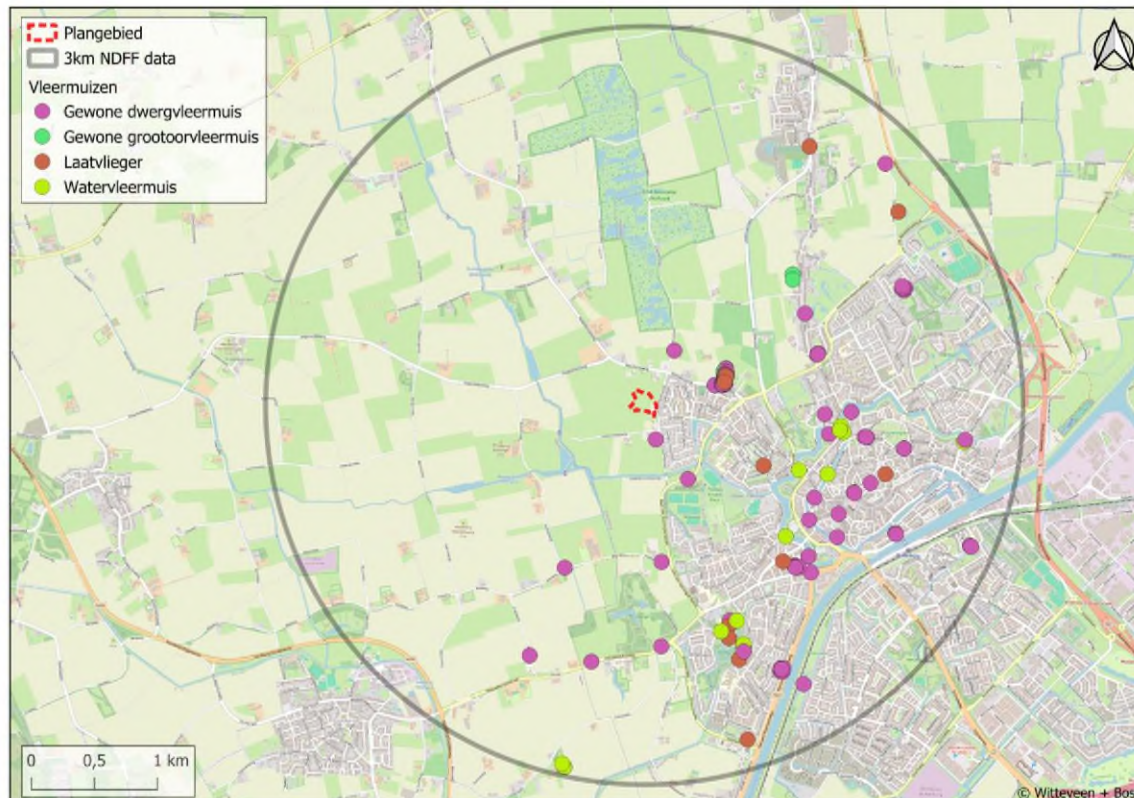
Alle soorten vleermuizen zijn in Nederland beschermd onder de Omgevingswet en vallen onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn (HR). Volgens de NDFF [lit. 7] komen er tenminste 4 soorten vleermuizen voor in de directe omgeving van het plangebied. Het betreft waarnemingen in de afgelopen 5 jaar binnen 3 km van het plangebied van overvliegende en/ of foeragerende individuen van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en watervleermuis. De meeste waarnemingen bevinden zich binnen de bebouwde kom van Middelburg. Zie afbeelding 4.3.

Dit betreft waarschijnlijk een waarnemerseffect. Naast de waargenomen soorten wordt op basis van de bekende verspreidingsgegevens van vleermuizen in Nederland ook de aanwezigheid van ruige dwergvleermuis in het gebied niet uitgesloten [lit. 7].

Rode lijstsoorten

Uit de NDFF [lit. 7] blijkt dat laatvlieger in de omgeving van het plangebied is waargenomen. Deze soort staat ook op de Rode Lijst met de status kwetsbaar.

Afbeelding 4.3 Waarnemingen 2020-2025 van vleermuizen in de nabijheid van het plangebied [lit. 7]¹²

De biotooppeisen van de in de omgeving waargenomen soorten zijn in onderstaand kader beschreven.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuis in Nederland. (Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen, in spouwmuur, achter betimmering en daklijsten, of onder dakpannen gevonden. Gebouwen worden ook als (kleinschalige) winter-, paar- en zomerverblijfplaatsen gebruikt. Verblijfplaatsen kunnen zich ook bevinden in muren van kerktorens, in spleten in grotten, groeves, betonnen bruggen, parkeergarages en dergelijk. Gewone dwergvleermuizen zijn plaatstrouw, maar gebruiken meerdere verblijfplaatsen en verhuizen relatief vaak. Ze jagen meestal binnen een straal van 2 tot 5 km van de verblijfplaats, in de beschutting van opgaande elementen in groene bebouwde omgeving, langs kanalen, vaarten, in tuinen met parken en vijvers, in lanen, tussen boomkruinen, boven open plekken in bos, langs bosranden, bij straatlantaarns, bomenrijen, singels, houtwallen en holle wegen. Waterpartijen met beschutte oevers vormen het favoriete jachtgebied. Vliegroutes volgen zoveel mogelijk lijnvormige structuren [lit. 10].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Gewone grootoorvleermuis

De gewone grootoorvleermuis komt verspreid over heel Nederland voor, maar nergens in grote aantallen. De soort is sterk gebonden aan kleinschalig landschap en bosgebieden en is in de open polderlandschappen in West- en Noord-Nederland een zeldzaamheid. De gewone grootoorvleermuis gebruikt zeer uiteenlopende soorten verblijfplaatsen. Ze worden in de zomer aangetroffen op zolders, achter betimmeringen, daklijsten en vensterluiken, in spouwmuren en onder dakpannen, in holten en spleten in bomen en in nest- en vleermuiskasten. Ze verhuizen vaak. Als winterverblijf worden vooral ondergrondse ruimten gebruikt, zoals grotten, kalksteengroeven, oude steenfabrieken, bunkers, forten, vestingwerken, ijskelders en (kasteel)kelders [lit. 10].

Laatvlieger

De laatvlieger is één van de grootste in Nederland voorkomende vleermuissoorten. Kraamkolonies komen voor zover bekend alleen in gebouwen voor. Ruimtes in spouwmuren, achter betimmeringen, onder daklijsten en dakpannen en onder het lood rondom de schoorsteen worden benut, daarnaast soms ook zolders. In andere delen van het jaar worden vergelijkbare verblijfplaatsen gebruikt; in de winter bij voorkeur nauwe en relatief droge plaatsen. Laatvliegers gebruiken een vast netwerk aan verblijfplaatsen, waartussen ze regelmatig verhuizen. Het gaat niet alleen om verhuizingen tussen verblijfplaatsen met verschillende functies (winter-, zomer-, paar- en kraamverblijfplaatsen) maar ook binnen functies. De soort jaagt vooral in de beschutting van opgaande elementen zoals bosranden, heggen en lanen. Vliegroutes volgen waar mogelijk lijnvormige structuren, maar bij gunstige weersomstandigheden kunnen laatvliegers ook grote afstanden vliegen door open gebied [lit. 10].

Watervleermuis

De watervleermuis is een boombewonende soort van half open tot gesloten, waterrijk en bosrijk landschap. Grotere dichtheden worden vooral daar gevonden waar zowel beschut water als ouder bos of oudere bomen aanwezig zijn. De verspreiding toont een duidelijke binding met de oudere bossen in de duinen in het westen van Nederland, en de bossen op de hogere zandgronden en het krijtlandschap in het oosten en zuiden van Nederland. Desondanks komt de soort ook voor in het laagland op plaatsen waar oudere bossen of parken aanwezig zijn. In het noordwestelijke laagland worden in bosarme omgeving soms kleine groepen op zolders gevonden [lit. 10].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen waarnemingen gedaan van (sporen van) vleermuizen. Binnen het plangebied is geen struweelbegroeiing, bomen en/of bosschages aanwezig. Wel lopen er verschillende watergangen (sloten) langs en door het gebied. Aanpalend aan het plangebied zijn nog meer watergangen, maar ook bomenrijen en struweel aanwezig die luwe zones voorzien en daarmee mogelijk meer geschikt zijn als foerageergebied en/of vliegroute voor vleermuizen.

Tijdens het veldbezoek werd tevens de aanwezigheid van verblijfplaatsen voor vleermuizen onderzocht. Aangezien er geen (hogere) begroeiing of bebouwing is binnen het plangebied, zijn er geen verblijfplaatsmogelijkheden voor vleermuizen binnen het plangebied.

Nabij het plangebied zijn nog bosschages en bomenrijen aanwezig, hier zijn bomen met potentiële holtes waargenomen. Verder is er dichtbij (minstens 10 m) bebouwing aanwezig waarin vleermuizen kunnen verblijven. Hierbij zijn in de gebouwen openingen aangetroffen, waardoor achterliggende ruimtes toegankelijk zijn voor vleermuizen en mogelijk als verblijfplaats worden gebruikt (Afbeelding 4.4). Het kan daarom niet worden uitgesloten dat in de directe omgeving van het plangebied vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

Afbeelding 4.4 Impressie potentiële verblijfplaatsen nabij het plangebied

Effecten en conclusie

Foerageergebied en vliegroutes

Het plangebied is niet geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Daarnaast kunnen zich hier geen belangrijke vliegroutes bevinden. Dit komt door het gebrek aan verbindende groene en blauwe elementen binnen het plangebied. Het is daarmee wel uitgesloten dat het voornemen leidt tot vernietiging van essentiële foerageergebieden of vliegroutes voor vleermuizen.

Daarnaast kunnen in de omgeving foeragerende en overvliegende vleermuizen worden verstoord, wanneer de werkzaamheden zorgen voor geluid, licht of trillingen in het gebied. Het verstoren (en daarmee tevens indirect aantasten van het leefgebied) van vleermuizen is onder de Omgevingswet verboden. Deze vorm van verstoring is echter te voorkomen door werkzaamheden uit te voeren buiten de actieve periode voor vleermuizen, bij daglicht (tussen een uur na zonsopkomst en een uur voor zonsondergang) en bij voorkeur in de winterperiode (november tot februari). Waar verlichting nodig is dient gebruik te worden gemaakt van efficiënt lichtbeheer. Dit kan door:

- gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting;
- het kunstmatig licht enkel daar te richten waar het ook daadwerkelijk nodig is (doelgericht);
- gebruik te maken van armaturen die het licht door middel van een scherpe bundel één bepaalde kant (en weg van het foerageergebied/ de vliegroute) richten;
- gebruik te maken van aangepaste armaturen die verstrooiing van licht minimaliseren;
- het aantal lampen, de lichtintensiteit en het gebruik van hoge lichtmasten met veel lichtverstrooiing te beperken;
- voor en na de werkzaamheden het gebruik van kunstverlichting te beperken tot enkel verlichting ter beveiliging van opslagterreinen. Ook hiervoor gelden de bovenvermelde restricties.

Verblijfplaatsen

Binnen het plangebied bevinden zich geen mogelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen.

Op een afstand vanaf minstens 10 m van het plangebied bevinden zich daarentegen wel potentiële verblijfplaatsen in bebouwing en verder zijn er ook mogelijk bomen met geschikte holtes. Vleermuizen die verblijfplaatsen nabij het plangebied gebruiken, kunnen door de werkzaamheden worden verstoord. Dit kan een indirecte aantasting van hun verblijfplaats betekenen en is in strijd met de Omgevingswet. Geluid van ≥ 80 dB wordt beschouwd als verstorend voor vleermuizen [lit. 16]. De werkzaamheden omvatten het inbrengen van funderingspalen via een schroefmethode. Schroeven is laag in geluidsbelasting en ligt in dezelfde categorie als graafwerkzaamheden en zwaar bouwverkeer. Hierdoor kan worden aangenomen dat het geluidsniveau van de werkzaamheden overeenkomt met een geluidsniveau van 80 dB binnen 10 m van de geluidsbron [lit. 2 & 18] (Afbeelding 4.5).

Afbeelding 4.5 Verstoringcontour (10 m) voor vleermuizen bij het schroeven van funderingspalen

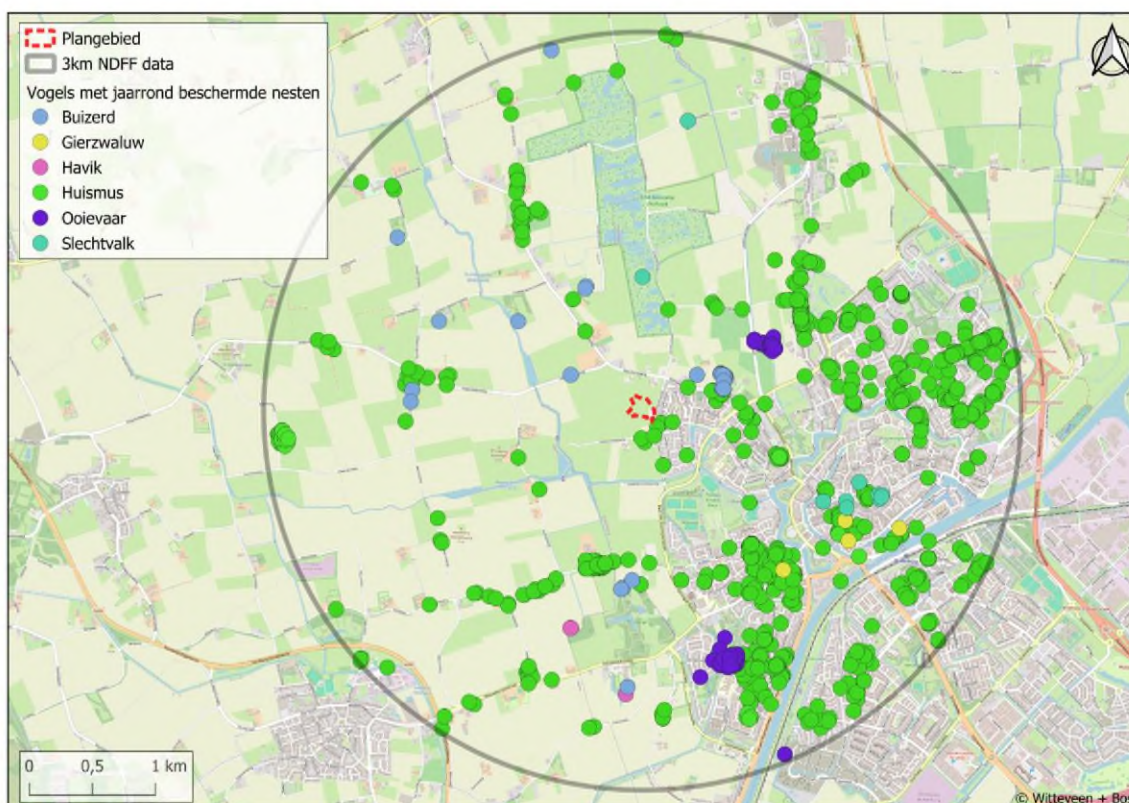
Potentiële verblijfplaatsen (gebouwen en mogelijke holtebomen) liggen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden (> 10 m). Negatieve effecten op vleermuizen als gevolg van een bijkomende (en tevens tijdelijke) geluidsverstoring bij de uitvoering van de werkzaamheden zijn uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig. Wel is te allen tijde de specifieke zorgplicht van kracht.

4.2.4 Vogels

Bureaustudie

In de afgelopen 5 jaar binnen 3 km van het plangebied verschillende vogelsoorten waargenomen zoals blauwe reiger, ekster, koolmees, pimpelmees en spreeuw. Daarnaast werden in de omgeving van het plangebied ook verschillende soorten waargenomen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn [lit. 7]. Het betreft vooral waarnemingen van overvliegende en foeragerende individuen. Van buizerd, gierzwaluw, huismus, havik, ooievaar en slechtvalk zijn echter ook nest- en/of territorium-indicerende waarnemingen bekend of verblijfplaatsen vastgesteld. Alleen van huismus zijn er waarnemingen nabij het plangebied bekend. Alle overige waarnemingen bevinden zich buiten het plangebied op minstens circa 400 m (Afbeelding 4.6).

Afbeelding 4.6 Waarnemingen nestindicerend gedrag 2019-2024 van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest in de nabijheid van het plangebied [lit. 7]^{1 2}

De biotoopeisen van de vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten waarvan nest- of territorium-indicerende waarnemingen bekend zijn in de omgeving van het plangebied, zijn in onderstaand kader beschreven.

Buizerd

De buizerd is verreweg de algemeenste roofvogel van Nederland. Buizerds komen voor in uitgestrekte bossen afgewisseld met heide en boerenland, maar ook in moerasbossen, boerenland met bosjes en houtwallen, duinvalleien, en bosjes in stedelijk gebied. De soort bouwt een groot nest (horst) van takken en twijgen, of lapt oude nesten van andere vogels op. Nestplaatsen bevinden zich bij voorkeur in de kruinen van hoge bomen, vaak tegen de rand van het bos. Paren hebben meerdere nesten in een territorium waartussen van jaar tot jaar gewisseld wordt [lit. 12].

Gierzwaluw

Huizen, kantoorgebouwen, kerken en andere bouwsels van de mens zijn voor gierzwaluwen net een rotslandschap vol met holtes, waarin zij kunnen broeden. Vooral oude gebouwen in de binnenstad van steden zijn in trek. Voor hun nestgelegenheid zijn gierzwaluwen afhankelijk van beschikbaarheid van dergelijke gebouwen met geschikte holtes. Ze jagen boven uiteenlopende habitats in dorpen en steden. Al het voedsel wordt gevangen in de lucht, ze zijn gespecialiseerd in het vangen van insecten in volle vlucht. Daarvoor zoeken ze meestal de luchtlagen op die op dat moment de meeste insecten bevatten, en dat kan best een flinke hoogte zijn. Gierzwaluwen zijn lange-afstandstrekken die de periode vanaf juli/augustus tot en met april/mei doorbrengen in het gebied tussen Mali en Congo [lit. 12].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Havik

Het leefgebied van de havik bestaat uit een combinatie van bos met geschikte nestbomen met open land om te jagen. De soort broedt in naald- en loofbossen, ook in moerasbos, en soms in parken. Het nest is groot, met een basis van stevige takken, en bevindt zich meestal hoog in de kroon van een (naald)boom. Het jagen gebeurt in het bos, maar ook in tussenliggende weilanden en akkers, in aangrenzende open gebieden (heide en hoogveen, moerassen, boerenland) en steeds vaker ook in de stad. Belangrijk is de aanwezigheid van geschikte prooien. In de winter ook in nog opener terrein te vinden, zoals kwelders [lit. 12].

Huismus

De huismus is een algemene en zeer bekende broedvogel in dorpen en steden. Huismussen stellen prijs op een rommelige, menselijke omgeving, met struikgewas, schuren, weilanden met vee, gemorst graan et cetera. De soort is het talrijkst in dorpen en oudere buitenwijken van steden, waar rommelige tuinen aanwezig zijn. Waar veel hoge bomen staan, komt de huismus niet voor. Nesten worden vooral gemaakt onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en in mussenkasten. Het slordige nest bestaat uit takjes, stro, veertjes en hondenharen. Huismussen zijn uitgesproken standvogels [lit. 12].

Ooievaar

Het leefgebied bestaat uit extensief beheerde weilanden in veenweidegebieden en uiterwaarden met een hoge waterstand. Voor een broedplek maakt de ooievaar vaak gebruik van kunstmatige nestgelegenheden op hoge plekken zoals daken, telefoonpalen, schoorstenen, kerktorens, hoogspanningsmasten of speciale ooievaarspalen, maar ook zelfgemaakte nesten in bomen worden gebruikt [lit. 12].

Slechtvalk

De slechtvalk bouwt zelf geen nest, maar broedt van nature op kliffen en bergwanden, in nissen en op richels. In Nederland bestaan geschikte nestplekken veelal uit hoge plekken op kantoorgebouwen en torens in stedelijk gebied en op hoogspanningsmasten in open boerenland. Steeds vaker worden ook nestkasten gebruikt. Het jachtgebied kan zich ver van het nest bevinden en bestaat uit open landschappen met veel vogels, zoals boerenland, uiterwaarden en kwelders. Cruciaal is een groot aanbod van prooien, met name middelgrote vogels zoals steltlopers, eenden, duiven, spreeuwen en dergelijke [lit. 12].

Rode lijstsoorten

Uit de NDFF [lit. 7] blijkt dat 59 vogelsoorten in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen die op de Rode Lijst staan. In Tabel 4.2 wordt voor iedere soort de status op de Rode Lijst aangegeven.

Tabel 4.2 Vogelsoorten in de omgeving van het plangebied die op de Rode Lijst staan, met bijbehorende status: Gevoelig (GE), Kwetsbaar (KW), Bedreigd (BE), Ernstig Bedreigd (EBE) en Verdwenen (VE)

Rode lijst vogelsoorten			
Blauwe kiekendief (GE)	Grutto (GE)	Paapje (BE)	Tureluur (GE)
Boerenwaluw (GE)	Hop (VE)	Patrijs (KW)	Veldleeuwerik (GE)
Bontbekplevier	Huismus (GE)	Pijlstaart (BE)	Velduil (EBE)
Boomvalk (KW)	Huiswaluw (GE)	Porseleinhoen (KW)	Visdief (GE)
Briduiker (GE)	Keep (GE)	Raaf (GE)	Watersnip (BE)
Drieteenmeeuw (GE)	Kemphaan (EBE)	Ransuil (KW)	Wielewaal (KW)
Dwergmeeuw (EBE)	Kleine zilverreiger (GE)	Ringmus (GE)	Wilde zwaan (GE)
Engelse kwikstaart (GE)	Kneu (GE)	Roerdomp (KW)	Wintertaling (KW)
Gele kwikstaart (GE)	Koekoek (KW)	Slobeend (KW)	Wulp (KW)
Goudplevier (VE)	Kraanvogel (GE)	Smient (GE)	Zeearend (GE)
Graspieper (GE)	Kramsvogel (GE)	Spotvogel (GE)	Zomertaling (BE)
Grauwe kiekendief (EBE)	Kwak (EBE)	Steltkluut (GE)	Zomertortel (KW)
Grauwe vliegenvanger (GE)	Middelste zaagbek (GE)	Strandplevier (BE)	Zwarte mees (GE)
Grote lijster (KW)	Nachtegaal (KW)	Tapuit (BE)	Zwarte stern (BE)
Grote mantelmeeuw (GE)	Oeverloper (GE)	Torenvalk (KW)	

Veldbezoek

Het plangebied biedt weinig tot geen geschikte nestgelegenheden aan verschillende algemeen voorkomende broedvogels, mogelijk wel geschikt tot matig geschikt leefgebied voor te foerageren. Voornamelijk door het ontbreken van bomenrijen, bosschages en struwelen die geschikt zijn als broedgelegenheid voor algemeen voorkomende broedvogels. Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit landbouwgebied met akkers en grasland, wat matig is voor weidevogels. Echter vanwege de aanwezige bomenrijen en bosschages aan de rand van het plangebied is het aanzienlijk minder geschikt voor weidevogels. Het veldbezoek is uitgevoerd in de aanloop van de bladloze periode waardoor mogelijk niet alle aanwezige nesten zijn waargenomen.

Naast algemeen voorkomende soorten werden tijdens het veldbezoek ook waarnemingen gedaan van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, namelijk grote gele kwikstaart en huismus. Er werden geen (potentieel) jaarrond beschermde nesten waargenomen.

Nabij en rond het plangebied is er wel geschikte nestgelegenheden aanwezig voor zowel gebouwbewonende als boombroedende jaarrond beschermde soorten. Gebouwbewonende soorten zoals huismus en gierzwaluw, waarvan de nesten tevens jaarronde bescherming genieten, zijn in de bebouwing in en rond het plangebied niet uit te sluiten. De oude gebouwen van de boerderij nabij de Cleene Hoogeweg en de woningen langs het Laurens Stommepad zijn mogelijk geschikt. Hier zijn pannendaken waargenomen waar mogelijk openingen en achterliggende ruimtes toegankelijk zijn voor vogels om als nestplaats te worden gebruikt. Ook het voorkomen van boom- en paalbroedende soorten met jaarrond beschermde nesten zoals buizerd en andere roofvogels zijn in en nabij het plangebied niet uit te sluiten.

Rode lijstsoorten

Voor Rode lijstsoorten die broeden in weilanden, akkers en slootkanten (onder andere gele kwikstaart) is binnen het plangebied mogelijk geschikte nestgelegenheden aanwezig.

Effecten en conclusie

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zijn beschermd onder artikel 11.37 van het Bal. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (artikel 11.37 Bal).

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Binnen het plangebied is het voorkomen van jaarrond beschermde nesten van zowel gebouwbewonende als boombroedende soorten uit te sluiten.

Echter kunnen buiten het plangebied wel jaarrond beschermde nesten voorkomen. Het gaat dan zowel om nesten van gebouwbewonende soorten (huismus/gierzwaluw) in de woningen en schuren rond het plangebied als om boom- of paalbroeders (bijvoorbeeld buizerd en havik) in de houtwal rond het plangebied en erbuiten.

De werkzaamheden laten de gebouwen en groenstructuren binnen en buiten het plangebied ongemoeid, waardoor een vernietiging van de hierin aanwezige nesten op voorhand is uit te sluiten. Deze nesten kunnen echter wel indirect worden aangetast door geluid en/of trillingen van de werkzaamheden. Geluid van ≥ 60 dB wordt beschouwd als verstorend voor vogels [lit. 17]. De werkzaamheden omvatten het inbrengen van funderingspalen via een schroefmethode. Schroeven is laag in geluidsbelasting en ligt in dezelfde categorie als graafwerkzaamheden en zwaar bouwverkeer. Hierdoor kan worden aangenomen dat op 60 m van de geluidsbron het geluidsniveau nog circa 60dB betreft. [lit. 2 & 18] (Afbeelding 4.7). Hier wordt van een worst case verstoringscontour gesproken, de exacte verstoringscontour is afhankelijk van factoren zoals het gebruikte materieel, de bodemgesteldheid en de omgeving.

Afbeelding 4.7 Verstoringscontour (60 m) voor vogels bij het schroeven van funderingspalen

Potentiële nestplaatsen (geschikte gebouwen en mogelijke nestbomen) liggen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden (>60 m). Negatieve effecten op deze soorten als gevolg van een bijkomende (en tevens tijdelijke) geluidsverstoring bij de uitvoering van de werkzaamheden zijn uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig. Wel is te allen tijde de specifieke zorgplicht van kracht.

Overige broedvogels

Het plangebied biedt foerageergebied aan verschillende algemeen voorkomende broedvogels (inclusief Rode lijstsoorten), maar matig tot geen nestgelegenheid aan de meeste van de algemeen voorkomende broedvogels. Het plangebied is als broedgelegenheid mogelijk matig geschikt voor weidevogels (inclusief Rode lijstsoorten). Het voorkomen van algemeen voorkomende broedvogels gedurende het broedseizoen is dan ook niet erg aannemelijk. In elk geval geldt voor de aanwezige broedvogels dat werkzaamheden tijdens het broedseizoen (maart tot en met september, afhankelijk van de soort) voor verstoring kunnen zorgen door trillingen of geluid. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat opzettelijk verstoren in het broedseizoen (individueel, nesten of eieren) verboden is volgens het Bal (art. 11.37). Het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor het verstoren van broedvogels is meestal niet mogelijk. De effecten op vogels en daarmee een overtreding van de verbodsbepalingen van het Bal zijn namelijk gemakkelijk te voorkomen, te weten door in principe vier mogelijkheden:

- buiten het broedseizoen werken, dit met risico dat sommige vogels tot in september kunnen broeden;
- de werkzaamheden vlak voor het broedseizoen inzetten en dan continue doorwerken (werkzaamheden niet langer dan enkele dagen stilleggen), zodat vogels niet gaan broeden in het gebied waar gewerkt wordt;
- het plangebied voor het broedseizoen ongeschikt maken voor broedvogels;
- als werkzaamheden plaats gaan vinden in het broedseizoen, door een deskundige laten vaststellen of broedende vogels aanwezig zijn in het plangebied. Wanneer kan worden geconstateerd dat in de directe omgeving van de werkzaamheden geen vogels broeden bij de start van de werkzaamheden, vindt geen overtreding van de verbodsbepalingen plaats. Mochten er wel broedende vogels aanwezig zijn binnen de verstoringcontour van de werkzaamheden mag er pas worden gestart met de werkzaamheden als er niet meer gebroed wordt. Doorgaans zijn de meeste vogels rond half juli uitgebroed, er zijn echter vogelsoorten die tot in september broeden.

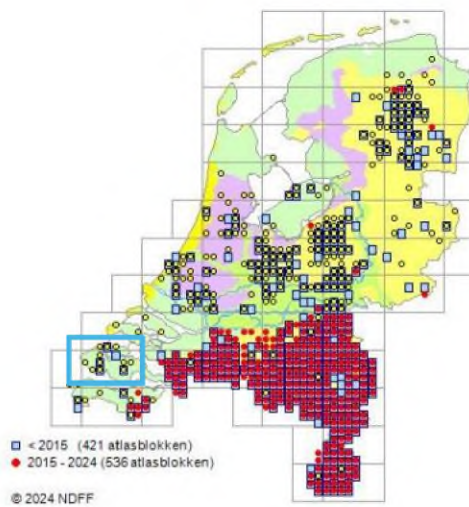
4.2.5 Amfibieën

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 7] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 km van het plangebied waarnemingen bekend van amfibiesoorten die zijn beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Omgevingswet (artikel 11.54 van het Bal), zoals bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Zeeland een algemene vrijstelling.

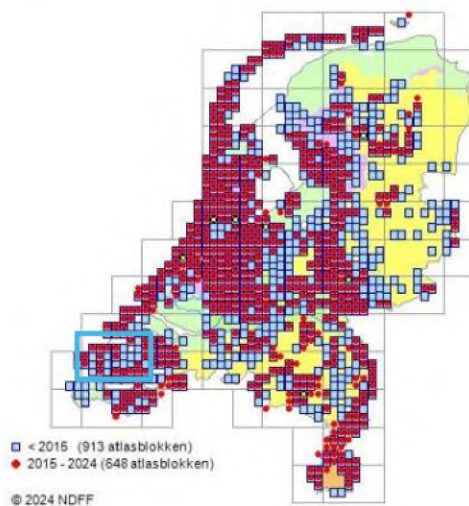
Echter zijn ook waarnemingen bekend van een niet-vrijgestelde amfibiesoort die valt onder de 'Andere soorten'. Het betreft alpenwatersalamander. Alle waarnemingen bevinden zich binnen de bebouwde kom van Middelburg (zie Afbeelding 4.10). Dit betreffen waarschijnlijk uit vijvers in tuinen ontsnapte exemplaren. Op basis van landelijke verspreidingsgegevens (Afbeelding 4.8) kan worden vastgesteld dat de waarnemingen van Alpenwatersalamander niet-wilde (ontsnapte) exemplaren betreffen die onder de Omgevingswet niet beschermd zijn. Hierdoor wordt de soort buiten beschouwing gelaten.

Afbeelding 4.8 Verspreiding van Alpenwatersalamander (gele bol betreft niet-wild individu) [lit. 8]

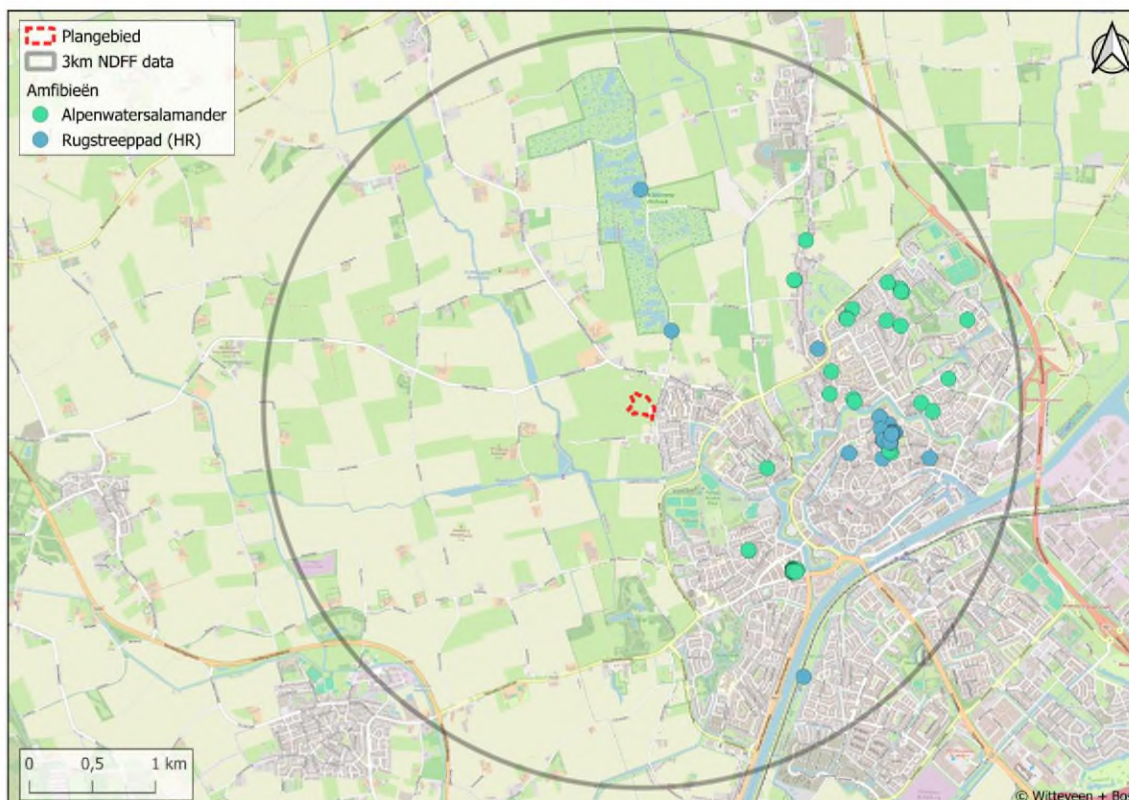

Daarnaast zijn in de omgeving van het plangebied ook verschillende waarnemingen bekend van de Habitatrichtlijnsoort rugstreeppad (Afbeelding 4.9). Ook hier betreffen het veelal waarnemingen uit de bebouwde kom van Middelburg, maar voor rugstreeppad geldt dat Zeeland wel onderdeel is van het natuurlijke verspreidingsgebied in Nederland.

Afbeelding 4.9 Verspreiding rugstreeppad [lit. 8]

Afbeelding 4.10 Waarnemingen 2020-2025 van beschermde amfibieën in de nabijheid van het plangebied [lit. 7]^{1,2}

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soort zijn in onderstaand kader beschreven.

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een bewoner van zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van de grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Maar hij wordt ook op klei- en veengronden aangetroffen. Voor de voortplanting is de rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes en plassen, maar ook slootjes en vennen kunnen geschikt zijn. Een voorwaarde is wel dat het water niet zuurder is dan pH 5. Brak water wordt getolereerd [lit. 14].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van niet vrijgestelde onder de Omgevingswet beschermde amfibiesoorten. Echter, het is van belang op te merken dat het veldbezoek niet heeft plaatsgevonden in de optimale periode voor het waarnemen van (beschermde) amfibieën. Door de aanwezigheid van sloten en begroeide oevers (Afbeelding 4.11) is het plangebied geschikt voor een aantal vrijgestelde algemeen voorkomende, beschermde amfibiesoorten zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.

Rugstreeppad is niet zo kritisch wat betreft zijn biotoopkeuze. Het plangebied is door haar open karakter, vergraafbare bodem en de aanwezigheid van ondiepe (visloze) sloten geschikt als leefgebied. De soort is vooral gebonden aan ondiepe waterlopen (sloten) en plasdrassituaties, waar hij vaste verblijfplaatsen zoekt. Het is niet uit te sluiten dat deze zeer mobiele soort die bovenal een uitstekende graver is, ook gebruik maakt van het akkerland binnen en rondom het plangebied.

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Bovendien waren tijdens het veldbezoek verschillende ondiepe plassen/sloten aanwezig, welke ideaal zijn als voortplantingswater voor rugstreeppad. Deze plassen dienen dan ook wel aanwezig te zijn tijdens het voortplantingsseizoen. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten.

Afbeelding 4.11 Impressie in en aanpalend biotoop plangebied

Effecten en conclusie

Beschermde soorten amfibieën kunnen als volgt gegroepeerd worden:

- 'Andere soorten' waarvoor een provinciale vrijstelling geldt;
- 'Andere soorten' waarvoor geen vrijstelling geldt;
- Habitatrichtlijnsoorten.

De effecten en conclusies ten aanzien van deze soortgroepen worden hieronder afzonderlijk beschreven.

Vrijgestelde 'Andere soorten'

Het voorkomen van verschillende soorten amfibieën ('Andere soorten' van de Omgevingswet) zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander kan op basis van het aanwezige biotoop en de ligging van het plangebied niet worden uitgesloten. Voor deze soorten geldt binnen provincie Zeeland een vrijstelling van art 11.54 van het Bal (doden en vangen van individuen en beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen). Een vergunningaanvraag en/of aanvullende maatregelen, dan wel compenserende maatregelen zijn voor deze vrijgestelde soorten niet nodig. Wel geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal).

Niet-vrijgestelde 'Andere soorten'

Er zijn geen niet-vrijgestelde soorten waargenomen die niet zijn vrijgesteld in de provincie Zeeland. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig. Wel geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal).

Habitatrichtlijnsoorten

De aanwezigheid van amfibieën beschermd onder de Habitatrichtlijn is binnen het plangebied niet uitgesloten.

Op basis van waarnemingen [lit. 7] en de aanwezigheid van geschikt biotoop, is het voorkomen van de rugstreeppad in en nabij het plangebied niet uit te sluiten. De sloten en plassen in het plangebied kunnen mogelijk dienst doen als onderdeel van de zomerhabitat (voortplantingswater) van de rugstreeppad. Daarnaast vindt op hoogwatervrije terreinen binnen het landschap mogelijk overwintering plaats. De rugstreeppad is een mobiele soort die enkele kilometers buiten zijn huidige leefgebied kan opduiken op zoek naar dynamische milieus. Hoewel er geen waarnemingen binnen het plangebied zijn, kan de soort vanuit nabijgelegen geschikt leefgebied tijdens de werkzaamheden het plangebied gaan bevolken.

Hierdoor bestaat het risico dat individuele rugstreeppadden worden verwond of gedood, bijvoorbeeld onder machines, wat onder de Omgevingswet verboden is.

De aanwezigheid van zomerhabitat en/of winterverblijfplaatsen van Habitatrichtlijnsoort rugstreeppad zijn niet uit te sluiten. De werkzaamheden kunnen zodoende het doden van individuen en de vernietiging van leefgebied van de HR-soorten tot gevolg hebben, hetgeen onder de Ow verboden is. Op geen enkel moment, ook niet tijdelijk, mag er een achteruitgang van de functionaliteit van een voortplantingsplaats en/of van een vaste rust- en verblijfplaats van deze soorten optreden. Om een overtreding van de Ow te voorkomen dient middels een nader soortgericht onderzoek onderzocht te worden of en welke functies voor rugstreeppad zich in en in de omgeving van het plangebied bevinden. Dit kan bijvoorbeeld (voor het aantonen van voortplanting) door het luisteren naar kooractiviteit en/of door levende exemplaren aan te tonen. Als uit het nader onderzoek volgt dat individuen en leefgebied voor rugstreeppad aanwezig is, dienen gepaste maatregelen te worden genomen om effecten op deze soort zoveel mogelijk te voorkomen (bv. ongemoeid laten van voortplantingswater, werken buiten de kwetsbare periode, etc.). Wanneer het niet mogelijk is om effecten geheel te voorkomen, dient voor de werkzaamheden een vergunning te worden aangevraagd en een passend mitigatie- en compensatieplan te worden uitgewerkt.

4.2.6 Reptielen

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 7] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 km van het plangebied geen waarneming bekend van onder de Omgevingswet beschermde reptielsoorten. Deze zijn hier op basis van verspreidingsgegevens ook niet te verwachten [lit.7]. Zo komen deze soorten bijvoorbeeld voor in zandige terreinen en voldoende open, zonnige plekken (zandhagedis, adder), waterrijke gebieden op overgangen van zandgrond naar veen- en kleigronden (ringslang), heide (gladde slang, levendbarende hagedis) en houtwallen en spoorbermen (hazelworm).

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen reptielsoorten aangetroffen. Echter, het is van belang op te merken dat het veldbezoek niet heeft plaatsgevonden in de optimale periode voor het waarnemen van (beschermde) reptielen. Het grootste deel van het plangebied en omgeving bestaat uit een open agrarisch gebied met een netwerk van waterwegen, akkerbouw en weilanden langs woongebied. Dit geheel vormt algemeen geen tot hooguit marginaal geschikt biotoop voor in Nederland beschermde reptielsoorten.

Conclusie

Door de afwezigheid van geschikt biotoop voor reptielen en/of het niet voorkomen volgens de landelijke verspreiding, kan worden uitgesloten dat beschermde reptielen binnen de grenzen van het plangebied aanwezig zijn. Hierdoor zijn negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op deze soortgroep uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn in dat geval niet nodig. Wel geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal).

4.2.7 Vissen

Conclusie

In het plangebied is geen voor vissen geschikt oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid en de verstoring van beschermde vissoorten is daarmee uit te sluiten. Nader onderzoek en/of een vergunningaanvraag is niet nodig.

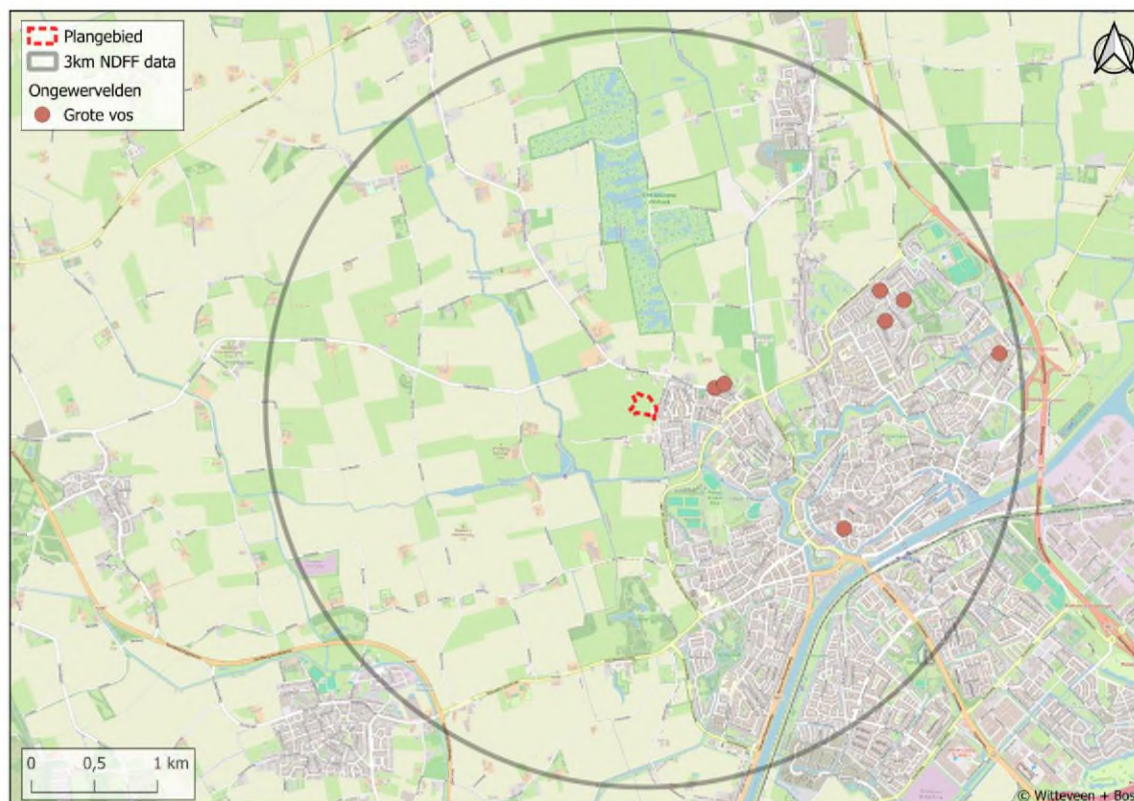
4.2.8 Vlinders, libellen en andere ongewervelden

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 7] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 km van het plangebied alleen waarnemingen bekend van grote vos, die is beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Omgevingswet (artikel 11.54 Bal). De waarnemingen bevinden zich binnen de bebouwde kom van Middelburg (Afbeelding 4.12). Van andere niet vrijgestelde 'Andere soorten' of van Habitatrichtlijnsoorten zijn geen waarnemingen bekend. Deze worden hier op basis van de bekende verspreidingsgegevens van beschermde ongewervelden in Nederland echter ook niet verwacht [lit. 8].

Onder de Omgevingswet beschermde dagvlinders, libellen of andere ongewervelde komen vooral in leefgebieden voor waar hun biotoop nog grotendeels intact is. Dit betreffen veelal zeer specifieke soorten habitats waar de betreffende soort zijn levenscyclus volledig kan doorlopen. De leefgebieden van onder de Omgevingswet beschermde ongewervelden liggen dan ook vooral binnen en rondom natuurgebieden. Voorbeelden van biotopen waar onder de Omgevingswet beschermde ongewervelden lokaal kunnen voorkomen zijn droge en schrale kalkgraslanden, vochtige bossen in het oosten van het land en Zuid-Limburg, in blauwgraslanden, kruidenrijke heidevelden, vochtige duinvalleien en duingraslanden, kapvlakten in droog en oud eikenbos, wilgenbroekbos in beekdalen, voedselarme tot matig voedselrijke verlandende wateren met een dichte krabbenscheervegetatie (petgaten), hoogveentjes omgeven door bos en gebufferde vennen, langs zuurstofrijke bovenlopen van beken, en langs stromingsluwe oevers langs rivieren waar fijn sediment en organisch materiaal voorhanden is. Een belangrijke voorwaarde voor het voorkomen van dagvlinders is het voorkomen van waardplanten. Over het algemeen zijn waardplanten van de beschermde soorten dagvlinders zeldzaam in Nederland en worden niet gevonden in voedselrijke oeverbermen of stedelijk gebied. Voor een aantal soorten, waaronder grote vos geldt dit echter niet, waardplanten van deze soort zijn juist algemeen. Waardplanten van grote vos zijn onder andere wilgen en wilde kers.

Afbeelding 4.12 Waarnemingen van beschermde soorten ongewervelden in de omgeving van het plangebied 2020 - 2025 [lit. 7]^{1,2}

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert op het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soort is in onderstaand kader beschreven.

Grote vos

De grote vos is een zeldzame soort, die desondanks zeer mobiel is en veel zwerft, en daardoor op veel verschillende plekken kan worden gezien. Geschikt habitat bestaat uit vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote, vrijstaande bomen. Ook zwervende individuen worden vooral in bosrijke omgeving aangetroffen. De vlinders zijn vooral te vinden op warme, zonnige, open maar beschutte plaatsen. Ook moeten er geschikte plaatsen zijn om te overwinteren, zoals holle bomen of stapels hout. Waardplanten zijn vooral de iepen maar ook zoete kers, populier en sommige wilgensoorten [lit. 15].

Rode lijstsoorten

Uit de NDFF [lit. 7] blijkt dat in de omgeving van het plangebied verschillende ongewervelden van de Rode lijst zijn waargenomen. In Tabel 4.3 worden de soorten met hun status op de Rode lijst benoemd.

Tabel 4.3 Ongewervelden in de omgeving van het plangebied die op de Rode Lijst staan, met bijbehorende status: Gevoelig (GE), Kwetsbaar (KW), Bedreigd (BE), Ernstig Bedreigd (EBE) en Verdwenen (VE)

Rode lijstsoorten ongewervelden	
Bruin blauwtje (GE)	Bruine rouwbij (KW)
Oranje zandoogje (GE)	Kaasjeskruidkopje (GE)
Huiskrekel (KW)	Gewone tubebij (KW)
Stenophylax (BE)	Slanke kegelbij (KW)
Grote vos (KW)	Gouden kegelbij (BE)
Limnephilus (KW)	Driedoornige metselbij (GE)
Blauwe metselbij (KW)	Leptocerus (KW)
Doornkaakzandbij (GE)	Schermbloemzandbij (BE)
Grashommel (KW)	Lichte aardslak (KW)
Duinmaskerbij (KW)	Genaveld tonnetje (KW)

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen vlinders, libellen en ongewervelden aangetroffen die onder de Omgevingswet beschermd zijn. Echter, het is van belang op te merken dat het veldbezoek niet heeft plaatsgevonden in de optimale periode voor het waarnemen van (beschermd) ongewervelden. Een belangrijke voorwaarde voor het voorkomen van dagvlinders is het voorkomen van waardplanten. Waardplanten van de beschermde soorten dagvlinders zijn over het algemeen zeldzaam in Nederland en worden doorgaans niet gevonden in voedselrijk akkerland/oeverbermen, zoals in en nabij het plangebied. Echter geldt dit niet voor de waardplanten van grote vos (wilg, iep, zoete kers en populier).

Het plangebied bestaat uit een open agrarisch gebied naast woongebied. Het plangebied vormt daardoor geen geschikt leefgebied voor grote vos vanwege het gebrek aan voldoende bos(randen) en boomgaarden. De verspreide bosschages en bomenrijen in de omgeving bieden eventueel wel leefgebied. Dit geheel vormt algemeen geen geschikt biotoop voor grote vos en aangezien de groenstructuren behouden blijven en de soort niet verstoringsgevoelig is, is vernietiging van leefgebied uit te sluiten.

Rode lijstsoorten

Voor Rode lijstsoorten is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aanwezig. Landbouwgebied is niet tot matig geschikt voor deze soorten.

Effecten en conclusie

Door de afwezigheid van geschikt biotoop en waardplanten voor beschermde vlindersoorten, en de afwezigheid van geschikt biotoop voor overige ongewervelden, kan wel worden uitgesloten dat beschermde dagvlinders, libellen of andere ongewervelden binnen de grenzen van het plangebied aanwezig zijn. Hierdoor zijn negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op deze soortgroep wel uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig. Wel geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal).

Rode lijstsoorten

Op basis van het ontbreken van geschikt biotoop voor Rode lijstsoorten is het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied wel uitgesloten. Deze soorten zijn beschermd onder de specifieke zorgplicht binnen de Omgevingswet.

SAMENVATTING

5.1 Beschermde gebieden, houtopstanden en KRW

Natura 2000

Op basis van de afstand van het plangebied tot Natura 2000-gebieden (en extern gelegen leefgebieden van aangewezen Natura 2000 soorten), in combinatie met de aard en werkwijze van de werkzaamheden, kan worden geconcludeerd dat -met uitzondering van effecten van stikstofdepositie- van negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden geen sprake is. Ten aanzien van stikstofdepositie is een AERIUS-berekening (en mogelijke Voortoets en/of Passende Beoordeling) nodig.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet binnen en grenst niet aan een NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde perceel waarop het beheertype N13.01 (Vochtig weidevogelgrasland) aanwezig is ligt op circa 200 m ten noordoosten van het plangebied. Aangezien het plangebied zich buiten het NNN bevindt is van directe aantasting als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden geen sprake. De provincie Zeeland hanteert externe werking. Rond de natuurgebieden van het Natuurnetwerk Nederland geldt een zone van 100 m waarbij voor nieuwe ontwikkelingen moet worden beoordeeld of er gevolgen zijn voor de natuur. Binnen deze zone dient te worden onderzocht of er negatieve effecten zijn als gevolg van geplande werkzaamheden die de wezenlijke kenmerken en waarden van het betreffende NNN-perceel aantasten. Het plangebied bevindt zich niet binnen 100 m van het NNN, waardoor er vanuit het provinciaal natuurbeleid geen belemmeringen bestaan. Vervolgstappen zijn daardoor niet nodig.

Weidevogelleef-/ ganzenrust-/ ganzenfoeragegebied

In de directe omgeving van het plangebied bevindt zich geen gebied dat in de omgevingsverordening van provincie Zeeland is opgenomen als zijnde belangrijke weidevogelleefgebied. Echter, verder in de omgeving is er wel een mogelijk belangrijk weidevogelleefgebied aanwezig. Om aantasting van de functionaliteit van dit gebied te voorkomen dienen verstorende werkzaamheden te worden uitgevoerd in de periode tussen eind augustus en half maart, wanneer weidevogels niet broeden. Verdere vervolgstappen ten aanzien van weidevogels zijn dan niet nodig.

KRW

De werkzaamheden vinden niet plaats in een ecologisch relevant areaal van een KRW-waterlichaam, hierdoor zijn er geen effecten te verwachten ten gevolge van het project. Volgens beleidsregel toetsingskader waterkwaliteit is in dit geval geen verdere toetsing nodig. waardoor een KRW toets voor het KRW waterlichaam niet uitgevoerd dient te worden.

Houtopstanden

Het uitgangspunt bij de werkzaamheden is dat geen bomen worden gekapt. Directe negatieve effecten van het voornemen op houtopstanden of individuele bomen zijn dan ook niet aan de orde. Vervolgstappen vanuit het landelijke en/of gemeentelijke beleid ten aanzien van houtopstanden zijn niet nodig.

5.2 Beschermde soorten

In de onderstaande tabel zijn de bevindingen en conclusies ten aanzien van de beschermde soorten samengevat.

In de tabel wordt onderscheid gemaakt tussen 'passende preventieve maatregelen' en 'benodigde mitigerende/compenserende maatregelen' in het geval van een vergunningaanvraag. In de eerste categorie vallen maatregelen die voorafgaand aan of tijdens de uitvoering van het voornemen getroffen kunnen worden en waarmee de noodzaak tot verdere vervolgstappen vervalt. Hierbij dient te worden opgemerkt dat deze maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen, en dat verdere vervolgstappen alsnog nodig zijn als niet aan deze maatregelen wordt voldaan. In de tweede categorie vallen noodzakelijke maatregelen waarmee de lokale staat van instandhouding van een soort gewaarborgd wordt, indien voor het voornemen een omgevingsvergunning nodig is in het kader van de Omgevingswet.

Tabel 5.1 Samenvattende tabel beschermde soorten

Soortgroep	Kans op overtreding Omgevingswet?	Vervolgstappen nodig?		Natuurvergunning	
		Passende preventieve maatregelen	Vervolgonderzoek (indien voorkomen overtreding Omgevingswet niet of onvoldoende mogelijk)	Is een vergunning nodig?	Benodigde mitigerende/compenserende maatregelen
flora	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	niet van toepassing
grondgebonden zoogdieren	ja, indien vaste verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van haas en konijn worden verstoord of vernietigd	geen, wel zorgplicht: - voorafgaand aan de start van de werkzaamheden machines even te laten draaien (verstoring ter verjagen) - én in één richting werken	ja, nader onderzoek naar haas en konijn	mogelijk, afhankelijk van resultaten van de vervolgonderzoeken	mogelijk, afhankelijk van resultaten van de vervolgonderzoeken
vleermuizen (foerageergebied/vliegroute)	ja, indien foeragerende/overvliegende vleermuizen worden verstoord	ja, door: - voorkomen bijkomende verlichting ter hoogte van de bomenrijen/boschage rond het plangebied - werkzaamheden uit te voeren buiten actieve periode: - overdag, en/of; - in de winterperiode (december - februari); - gebruik te maken van vleermuisvriendelijk lichtbeheer.	nee, mits mitigerende maatregelen in acht worden genomen	nee, mits mitigerende maatregelen in acht worden genomen	niet van toepassing
boombewonende vleermuizen (verblijfplaatsen)	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	- niet van toepassing
gebouwbewonende vleermuizen (verblijfplaatsen)	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	- niet van toepassing
algemeen voorkomende (broed)vogels	ja, indien broedparen worden verstoord of broedplaatsen worden vernietigd	ja, door: - buiten het broedseizoen te werken; - werkzaamheden voor het broedseizoen inzetten en continu doorwerken; - door een deskundig ecoloog laten vaststellen dat er geen broedende vogels aanwezig zijn binnen het plangebied; - plangebied vóór het broedseizoen ongeschikt maken voor broedvogels.	nee	nee, mits mitigerende maatregelen in acht worden genomen	niet van toepassing
vogels met jaarrond beschermde nesten	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	- niet van toepassing
amfibieën	ja, indien vaste verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van rugstreeppad wordt aangetast of vernietigd en/of individuen worden verwond en/of gedood.	nee	ja, nader onderzoek naar rugstreeppad	mogelijk, afhankelijk van resultaten van de vervolgonderzoeken	mogelijk, afhankelijk van resultaten van de vervolgonderzoeken
reptielen	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	niet van toepassing
vissen	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	niet van toepassing
vlinder, libellen en ongewervelden	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	niet van toepassing

Tabel 5.2 Overzicht benodigde vervolgstappen

Soort(groep)	Vervolgstappen
Haas en konijn	Het onderzoek naar haas wordt uitgevoerd middels twee gerichte veldbezoeken in de periode tussen 1 februari en oktober, waarvan één bezoek tussen 1 april en eind juli. Tijdens deze veldbezoeken wordt vanaf strategische uitzichtpunten gelet op waarnemingen van hazen middels warmtebeeldkijkers. De inventarisaties vinden plaats onder geschikte weersomstandigheden en tussen zonsondergang en 3,5 uur daarna. Tijdens het onderzoek naar haas worden tevens waarnemingen van konijnen meegenomen. Voor konijn kan daarnaast ook sporenonderzoek worden uitgevoerd, waarbij wordt gezocht naar individuen, burchten, graafsporen, keutels en loopsporen. Conform het toetsingskader mag ervan uit worden gegaan dat geen konijnen aanwezig zijn als tijdens twee fijnmazige, gebiedsdekkende bezoeken waarbij naar sporen wordt gezocht, geen waarnemingen worden gedaan.
Rugstreeppad	Het onderzoek naar rugstreeppad wordt uitgevoerd op basis van het kennisdocument rugstreeppad¹. Er moet in beeld gebracht worden waar zich de locaties van voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of (essentieel) functioneel leefgebied (routes of foerageergebieden) van de rugstreeppad bevinden. Het inventariseren van rugstreeppadden kan op verschillende manieren. Bij het inventariseren moet gelet worden op de habitatkenmerken waarvan de rugstreeppad afhankelijk is, om zo de meest kansrijke plekken voor aantreffen te bepalen. - Aantonen van voortplanting Voor het inventariseren van voortplantingswateren van rugstreeppadden is het luisteren naar kooractiviteiten het meest gebruikelijk. De meeste kooractiviteiten vinden op "goede" avonden in de tweede helft van april en in mei plaats. Er moet op minimaal twee avonden in deze periode geluisterd worden naar kooractiviteit. Om aanwezigheid van voortplantingsplaatsen aan te tonen, is het van belang tevens in de maanden juni en juli de mogelijk geschikte voortplantingswateren te onderzoeken op aanwezigheid van ei snoeren of larven van de rugstreeppad. EN - Inventarisatie van exemplaren In de zomer en herfst kan, buiten het voortplantingsseizoen, de aanwezigheid kwalitatief aangetoond worden via vijf bezoeken op vochtige avonden in potentiële landhabitats. In de zomerperiode kan op de grond liggend (plaat)materiaal worden omgedraaid of kunnen plaatjes worden uitgelegd en gecontroleerd.

¹ BIJ12 (2017). *Kennisdocument Rugstreeppad Bufo calamita*. Versie 1.0, juli 2017. Geraadpleegd via bij12.nl/wp-content/uploads/2023/11/Kennisdocument-Rugstreeppad.pdf.

BRONVERMELDING

- 1 atlasleefomgeving.nl, geraadpleegd op 5/06/2025.
- 2 <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR645941> Bijlage IV Afstandstabel, geraadpleegd op 3/07/2025.
- 3 natura2000.nl, geraadpleegd op 5/06/2025.
- 4 Kaart Natura 2000, <https://geodata.nationaalgeoregister.nl/natura2000/wfs>, geraadpleegd op 5/06/2025.
- 5 Kaart NNN <https://geodata.nationaalgeoregister.nl/provincies/ps/wfs/v1>, geraadpleegd op 5/06/2025.
- 6 <https://wkp.rws.nl/geoviewer/water-guideline-views/>, geraadpleegd op 5/06/2025.
- 7 NDFE-ecogrid database (ndff.nl), geraadpleegd op 5/06/2025.
- 8 verspreidingsatlas.nl, geraadpleegd op 5/06/2025.
- 9 Zoogdierenvereniging.nl, geraadpleegd op 5/06/2025.
- 10 Vleermuis.net, geraadpleegd op 5/06/2025.
- 11 Meijer, R.G., Dwarshuis, J.P., & Piening, K.R. (2018). Wat horen vleermuizen van door mensen geproduceerde geluiden? *Lutra* 61 (2): 297-320
- 12 Vogelbescherming.nl; geraadpleegd op 5/06/2025.
- 13 Slabbekoorn, H., & Ripmeester, E. A. P. (2008). Birdsong and anthropogenic noise: implications and applications for conservation. *Molecular Ecology*, 17(1), 72–83.
- 14 Ravon.nl, geraadpleegd op 5/06/2025.
- 15 Vlinderstichting.nl, geraadpleegd op 5/06/2025.
- 16 Meijer, R.G., Dwarshuis, J.P., & Piening, K.R. (2018). Wat horen vleermuizen van door mensen geproduceerde geluiden? *Lutra* 61 (2): 297-320
- 17 Slabbekoorn, H., & Ripmeester, E. A. P. (2008). Birdsong and anthropogenic noise: implications and applications for conservation. *Molecular Ecology*, 17(1), 72–83.
- 18 A-blad Geluid en trillingen bij funderingswerkzaamheden, 2021 volandis.nl. , geraadpleegd op 3/07/2025.

Bijlage(n)

BIJLAGE: WETGEVEND KADER

I.1.1 Natura 2000-activiteit

In de Omgevingswet zijn de bepalingen voor Natura 2000-activiteiten vastgelegd. De regels hebben als doel het beschermen en in stand houden van natuurgebieden met bijzondere of kwetsbare waarden. Hiermee zijn internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR), maar ook verdragen als bijvoorbeeld het Verdrag van Ramsar (Wetlands) in nationale regelgeving verankerd.

Nederland past een vergunningstelsel toe bij de bescherming van Natura 2000-gebieden. Natura 2000-activiteiten zijn volgens artikel 5.1, sub e, Omgevingswet vergunningplichtig, tenzij het onder een uitzondering valt beschreven in de wet. Voor elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden beoordeeld of kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden of ontwikkeling een significant negatief effect hebben op de beschermde natuurwaarden in het betreffende gebied. Indien significante negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, dient een 'passende beoordeling' te worden uitgevoerd. Het gaat om significante effecten van de activiteiten (of van een vrij te stellen factor bij zo'n activiteit) afzonderlijk, maar ook in combinatie met andere projecten of plannen.

In het geval de passende beoordeling niet de zekerheid verschaft dat er geen sprake is van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied, moet de vergunning worden geweigerd, tenzij aan de 'ADC-criteria' wordt voldaan. Dit betekent dat er geen alternatieven zijn (A), er sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang (D) en dat door compensatie de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk gewaarborgd blijft (C).

Effecten op Natura 2000-gebieden worden beoordeeld aan de hand van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD) die in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden zijn vastgesteld. IHD betreffen zowel habitattypen als habitat- en vogelsoorten. In het kader van de alternatievenafweging wordt beoordeeld of er onderscheid is in de mate waarin de verschillende alternatieven effect hebben op de IHD en of er voor de verschillende alternatieven de kans bestaat dat significant negatieve effecten optreden.

I.1.2 Flora- en fauna-activiteit

Onder de Omgevingswet bestaat de flora- en fauna-activiteit uit drie beschermingsregimes: een beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (§ 11.2.2 Bal), Habitatrichtlijnsoorten (§ 11.2.3 Bal) en 'Andere soorten' (§ 11.2.4 Bal). Voor ieder van deze regimes gelden afzonderlijke verbodsbepalingen. In de onderstaande tabel zijn de verbodsbepalingen waaraan getoetst wordt, weergegeven. In de navolgende paragrafen worden de verbodsbepalingen nader toegelicht.

Tabel I.1 Overzicht verbodsbepalingen

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn (art. 11.37 Bal)	Habitatrichtlijn (art. 11.46 Bal)	'Andere soorten' (art. 11.54 Bal)
Artikel 11.37, lid 1 sub a	Artikel 11.46, lid 1 sub a	Artikel 11.54, lid 1 sub a

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn (art. 11.37 Bal)	Habitatrichtlijn (art. 11.46 Bal)	'Andere soorten' (art. 11.54 Bal)
<i>Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.</i>	<i>Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.</i>	<i>Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.</i>
Artikel 11.37, lid 1 sub b	Artikel 11.46, lid 1 sub b	Artikel 11.54, lid 1 sub b
<i>Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.</i>	<i>Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.</i>	<i>Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.</i>
Artikel 11.37, lid 1 sub c	Artikel 11.46, lid 1 sub c	Artikel 11.54, lid 1 sub c
<i>Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.</i>	<i>Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.</i>	<i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.</i>
Artikel 11.37, lid 1 sub d	Artikel 11.46, lid 1 sub d	
<i>Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.</i>	<i>Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.</i>	
	Artikel 11.46, lid 1 sub e	
	<i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.</i>	

Vogelrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten heeft betrekking op de soorten zoals aangeduid in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Dit betreft alle van nature in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied. Voor vogelsoorten gelden de volgende verbodsbepalingen (art. 11.37 Bal):

- het is verboden opzettelijk vogels te doden of te vangen;
- het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen;
- het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
- het is verboden vogels opzettelijk te storen.

Het laatste verbod is echter niet aan de orde indien kan worden onderbouwd dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Het bepalen of sprake is van een wezenlijke invloed is per soort en per situatie maatwerk.

De meeste vogelsoorten maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de hiervoor beschreven verbodsbepalingen van de Omgevingswet. Voor deze soorten is geen omgevingsvergunning nodig bij werkzaamheden buiten het broedseizoen.

Buiten het broedseizoen mogen deze nesten worden verwijderd of verplaatst, tenzij in specifieke situaties er een ecologisch zwaarwegend belang is om nesten die normaliter niet jaarrond beschermd zijn toch jaarrond te beschermen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer door een ingreep een groot deel van de nestgelegenheid van een bepaalde populatie dreigt te verdwijnen. Voor het verstoren van vogels (in het broedseizoen) is het verkrijgen van een omgevingsvergunning in principe niet mogelijk omdat bijna altijd een alternatief voorhanden is, namelijk werken wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn. De Omgevingswet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is.

De verbodsbepalingen van de Omgevingswet zijn altijd relevant voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Jaarrond beschermde nesten zijn:

- 1 nesten die buiten het broedseizoen worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil);
- 2 nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw en huismus);
- 3 nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil en slechtvalk);
- 4 vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd en ransuil).

Habitatrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten heeft betrekking op in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. De verbodsbepaling voor flora heeft betrekking op soorten (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) uit bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern (art. 11.46 Bal).

Voor deze fauna en flora van de Habitatrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- het is verboden eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden planten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Als deze verbodsbepalingen voor deze soorten worden overtreden, moet een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd.

'Andere soorten'

Het beschermingsregime voor de 'Andere soorten' (ook wel: 'soorten van nationaal belang') heeft betrekking op de soorten uit bijlage IX onder A en B bij het Bal. Hierin zijn lijsten met overige plant- en diersoorten opgenomen die, buiten de Vogel- en Habitatrichtlijn om, nationaal beschermd worden. Voor deze soorten gelden de volgende verbodsbepalingen (art. 11.54 Bal):

- het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder A; en
- het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

Binnen de soortenlijsten in bijlage IX onder A en B bij het Bal is geen onderscheid gemaakt tussen licht en zwaar beschermde soorten. Zowel het Ministerie van LNV als de provincies zijn bevoegd om binnen deze lijsten soorten aan te wijzen waarvoor een vrijstelling geldt of waarvoor aangepaste voorwaarden gelden in het geval van een vergunningaanvraag.

Als er sprake is van een overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig.

Zorgplicht

In artikel 11.27 Bal is een specifieke zorgplicht beschreven: Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen is verplicht:

- a alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd of die gevolgen te voorkomen;
- b voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
- c als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

De zorgplicht geldt altijd.

1.1.4 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een landelijk netwerk van grote en kleine beschermde natuurgebieden en verbindingzones waarin de natuur prioriteit heeft en wordt beschermd. Door natuur te verbinden blijft diversiteit behouden en verkleint de kans op uitsterven van soorten. De juridische borging van het NNN vindt deels plaats via het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Hierin worden regels gegeven met betrekking tot de begrenzing, het beschermingsregime en de wezenlijke kenmerken en waarden van een NNN-gebied. De invulling van de regels uit het Bkl is echter gedecentraliseerd en ligt in de handen van de verschillende provincies. Ontwikkelingen die de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN aantasten, kunnen alleen doorgang vinden wanneer sprake is van een groot openbaar belang, als er geen reële alternatieven zijn en wanneer negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en gecompenseerd. Dit is het zogeheten 'nee, tenzij principe'.

Het Zeeuwse deel van het NNN wordt ook wel het Natuurnetwerk Zeeland (NNZ) genoemd.

Begrenzing en wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van een NNN-gebied zijn van belang bij het bepalen of ruimtelijke initiatieven doorgang kunnen vinden. In beginsel geldt de regel dat geen bestemmingswijzigingen mogelijk zijn als daardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied (per saldo) significant worden aangetast. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar onderzoek wordt verricht door de initiatiefnemer. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd in het Natuurbeheerplan Zeeland.

De begrenzing van het gebied behorende tot het Natuurnetwerk Zeeland is vastgelegd in het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en nader uitgewerkt in het Natuurbeheerplan Zeeland 2016. Daarnaast staat de begrenzing op perceelniveau, alsmede de regels ter bescherming van het natuurnetwerk Zeeland, vast in de Verordening Ruimte Provincie Zeeland (VRPZ, vastgesteld PS 28 september 2012, 1e wijziging 11 maart 2016). Het Natuurbeheerplan wordt jaarlijks op onderdelen gewijzigd. Op 20 september 2016 hebben Gedeputeerde Staten de planwijziging natuurgebieden 2016 vastgesteld. De natuurbeheertypen zijn opgenomen in de digitale kaart van natuur en landschap. Op de beheertypenkaart worden de wezenlijke kenmerken en waarden van alle bestaande natuur weergegeven in de vorm van een (gecodeerd) natuurstype en beheertype. De ambitiekaart geeft de toekomstplannen weer. Indien er nog geen bestaand beheertype aanwezig is, wordt het op de ambitiekaart als type N00.01 aangegeven.

Nee, tenzij-beginsel

In Artikel 2.12 van de Verordening Ruimte Provincie Zeeland (VRPZ) wordt aangegeven dat de begrenzing van het Natuur Netwerk Zeeland (NNZ) in geval van een ruimtelijke ontwikkeling kan worden gewijzigd met toepassing van het 'nee-tenzij'-principe. Dit houdt in dat binnen het NNZ geen bestemming of gebruik van de grond plaats mag vinden waardoor het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken van deze gebieden worden aangetast, tenzij:

- 1 er sprake is van een groot openbaar belang;
- 2 er voor de ontwikkeling geen alternatieve locaties voorhanden zijn buiten het Natuur Netwerk Zeeland;

- 3 er geen andere oplossingen voorhanden zijn waardoor de aantasting van het Natuur Netwerk Zeeland wordt voorkomen;
- 4 de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd, waarbij wordt voldaan aan de regels inzake het compenseren als bedoeld in artikel 2.12 (compensatieregels).

Externe werking

De provincie beschermt alle bestaande natuurgebieden en de agrarische gebieden van ecologische betekenis planologisch. Rond de natuurgebieden van het 'Natuurnetwerk Zeeland' geldt een zone van 100 m waarbij voor nieuwe ontwikkelingen worden beoordeeld of er gevolgen zijn voor de natuur. Binnen deze zone dient te worden onderzocht of er negatieve effecten zijn als gevolg van geplande werkzaamheden die de wezenlijke kenmerken en waarden van het betreffende NNN-perceel aantasten. Voor ingrepen die geen nieuwe ontwikkelingen betreffen geldt geen externe werking.

1.1.4 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een landelijk netwerk van grote en kleine beschermde natuurgebieden en verbindingzones waarin de natuur prioriteit heeft en wordt beschermd. Door natuur te verbinden blijft diversiteit behouden en verkleint de kans op uitsterven van soorten. De juridische borging van het NNN vindt deels plaats via het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Hierin worden regels gegeven met betrekking tot de begrenzing, het beschermingsregime en de wezenlijke kenmerken en waarden van een NNN-gebied. De invulling van de regels uit het Bkl is echter gedecentraliseerd en ligt in de handen van de verschillende provincies. Ontwikkelingen die de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN aantasten, kunnen alleen doorgang vinden wanneer sprake is van een groot openbaar belang, als er geen reële alternatieven zijn en wanneer negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en gecompenseerd. Dit is het zogeheten 'nee, tenzij principe'.

Natuurnetwerk Noord-Brabant

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Door natuur te verbinden blijft diversiteit behouden en verkleint de kans op uitsterven van soorten. Het Noord-Brabantse deel van dit natuurnetwerk wordt in de Verordening Ruimte Noord-Brabant aangeduid als Natuur Netwerk Brabant (NNB). De relevante artikelen van de Verordening Ruimte Noord-Brabant aangaande het NNB staan in Bijlage II van deze rapportage.

Bij de beoordeling van effecten op het NNB dient ook te worden gekeken naar effecten van ingrepen buiten het NNB, maar dan alleen voor zover het effecten betreft die niet het gevolg zijn van de verspreiding van stoffen in de lucht of het water. Het gaat hierbij dan ook enkel om directe effecten die een negatief effect kunnen hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB (geluid, licht ('s avonds en 's nachts werken), trilling of optische verstoring).

1.1.3 Kaderrichtlijn Water (KRW)

In Nederland zijn overeenkomstig de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) wateren aangewezen als oppervlaktewaterlichaam. De KRW is ook in de Omgevingswet opgenomen. Voor alle waterlichamen zijn specifieke doelen vastgelegd. De KRW streeft een goede ecologische en chemische toestand voor alle oppervlaktewaterlichamen na. Voor grondwater gelden eisen voor kwantiteit en chemische kwaliteit. Als initiatiefnemers een activiteit willen ondernemen die plaatsvindt in of nabij een KRW-waterlichaam moet getoetst worden of hiervoor een watervergunning nodig is. Eén van de zaken die moet worden getoetst is of de activiteit mogelijk effect heeft op de ecologische of chemische toestand van een waterlichaam.

KRW-toets

Voor rijkswateren wordt de procedure voor KRW-toetsing van een activiteit opgenomen in de Beleidsregel toetsingskader waterkwaliteit. Hierbij wordt beoordeeld of er negatieve effecten op de ecologische of chemische toestand kunnen optreden. Door uitvoering van de toets worden de verplichtingen conform de Europese Kaderrichtlijn Water nagekomen.

Bij het uitvoeren van de toetsing staat de volgende vraag centraal: 'Kunnen de KRW-doelstellingen waarop de activiteit (mogelijk) effecten heeft nog behaald worden als de activiteit daadwerkelijk plaatsvindt?' Het resultaat van de toets kan zijn dat (1) de activiteit zonder voorwaarden ter bescherming van de ecologische en chemische toestand is toegestaan, (2) de activiteit is toegestaan mits er aanvullende maatregelen worden genomen (vergunningsvoorwaarden), of (3) de activiteit niet is toegestaan omdat er onacceptabele, negatieve effecten op de chemische en/of ecologische toestand van het waterlichaam zijn, die niet met aanvullende maatregelen kunnen worden voorkomen of vereffend.

Voor regionale wateren wordt in de praktijk vaak gebruik gemaakt van dezelfde toetsingsprocedure. Nuances verschillen per waterschap en zijn te vinden in de waterbeheerplannen.

BIJLAGE: INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN NATURA 2000-GEBIEDEN

Westerschelde & Saeftinghe

Tabel II.1 Instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe

Code	Nederlandse naam	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Populatie
	habitattypen			
H1110B	Permanent overstromde zandbanken (Noordzee-kustzone)	=	=	
H1130	Estuaria	>	>	
H1140B	Slik- en zandplaten (Noordzee-kustzone)	=	=	
H1310A	Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	>	=	
H1310B	Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur)	=	=	
H1320	Slijkgrasvelden	=	=	
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	>	>	
H1330B	Schorren en zilte graslanden (binnendijks)	=	=	
H2110	Embryonale duinen	=	=	
H2120	Witte duinen	=	=	
H2130A*	Grijze duinen (kalkrijk)	=	=	
H2160	Duindoornstruwelen	=	=	
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	=	=	
	habitatrichtlijnsoorten			
H1014	Nauwe korfslak	=	=	=
H1095	Zeeprk	=	=	>
H1099	Rivierprk	=	=	>
H1103	Fint	=	=	>
H1351	Bruinvis	=	=	=
H1364	Grijze zeehond	=	=	=
H1365	Gewone zeehond	=	>	>
H1903	Groenknolorchis	=	=	=
	broedvogels			
A081	Bruine kiekendief	=	=	20
A132	Kluut	=	=	2.000*
A137	Bontbekplevier	=	=	100*
A138	Strandplevier	=	=	220*
A176	Zwartkopmeeuw	=	=	400*
A191	Grote stern	=	=	6.200*
A193	Visdief	=	=	6.500*
A195	Dwergstern	=	=	300*
A272	Blauwborst	=	=	450

Code	Nederlandse naam	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Populatie
	niet-broedvogels			
A005	Fuut (f)	=	=	100
A026	Kleine zilverreiger (f)	=	=	40
A034	Lepelaar (s, f)	=	=	30
A041	Kolgans (s, f)	=	=	380
A043	Grauwe gans (s, f)	=	=	16.600
A048	Bergeend (s, f)	=	=	4.500
A050	Smient (s, f)	=	=	16.600
A051	Krakeend (f)	=	=	40
A052	Wintertaling (f)	=	=	1.100
A053	Wilde eend (f)	=	=	11.700
A054	Pijlstaart (f)	=	=	1.400
A056	Slobeend (f)	=	=	70
A069	Middelste zaagbek (f)	=	=	30
A075	Zeearend (f)	=	=	2
A103	Slechtvalk (f)	=	=	8
A130	Scholekster (s, f)	=	=	7.500
A132	Kluut (s, f)	=	=	540
A137	Bontbekplevier (s, f)	=	=	430
A138	Strandplevier	=	=	80
A140	Goudplevier (s, f)	=	=	1.600
A141	Zilverplevier (s, f)	=	=	1.500
A142	Kievit (s, f)	=	=	4.100
A143	Kanoetstrandloper (s, f)	=	=	600
A144	Drieteenstrandloper (s, f)	=	=	1.000
A149	Bonte strandloper (s, f)	=	=	15.100
A157	Rosse grutto (s, f)	=	=	1.200
A160	Wulp (s, f)	=	=	2.500
A161	Zwarte ruiter (s, f)	=	=	270
A162	Tureluur (s, f)	=	=	1.100
A164	Groenpootruiter (s, f)	=	=	90
A169	Steenloper (s, f)	=	=	230

Legenda

=	behoudsdoelstelling
>	verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
= (<)	behoudsdoelstelling, maar mag achteruit gaan ten gunste van een andere in besluit met name genoemde waarde
s	Slaap- en rustplaats
f	Foeragegebied
*	voor een naam betekent het dat het prioritair habitatype of een prioritaire soort betreft. Dit zijn typen en/of soorten die gevaar lopen te verdwijnen en voor welke instandhouding de Europese Gemeenschap een bijzondere verantwoordelijkheid draagt, omdat een belangrijk deel van hun natuurlijke verspreidingsgebied op Europees grondgebied ligt

Veerse Meer

Tabel II.2 Instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Veerse Meer

Code	Nederlandse naam	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Populatie
	broedvogels			
A017	Aalscholver	=	=	300
A034	Lepelaar	=	=	12
A183	Kleine mantelmeeuw	=	=	590
	niet-broedvogels			
A004	Dodaars (f)	=	=	160
A005	Fuut (f)	=	=	290
A017	Aalscholver (s, f)	=	=	170
A026	Kleine zilverreiger (f)	=	=	7
A034	Lepelaar (f)	=	=	4
A037	Kleine zwaan (s)	=	=	behoud
A041	Kolgans (s)	=	=	behoud
A045	Brandgans (s, f)	=	=	600
A046	Rotgans (s, f)	=	=	210
A050	Smient (s, f)	=	=	4.000
A051	Krakeend (f)	=	=	60
A053	Wilde eend (f)	=	=	3.200
A054	Pijlstaart (f)	=	=	50
A056	Slobeend (f)	=	=	40
A061	Kuifeend (f)	=	=	760
A067	Brilduiker (f)	=	=	420
A069	Middelste zaagbek (f)	=	=	320
A125	Meerkoet (f)	=	=	4.200
A132	Kluut (s, f)	=	=	90
A140	Goudplevier (s, f)	=	=	820

Legenda

=	behoudsdoelstelling
>	verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
= (<)	behoudsdoelstelling, maar mag achteruit gaan ten gunste van een andere in besluit met name genoemde waarde
s	Slaap- en rustplaats
f	Foeragegebied
*	voor een naam betekent het dat het prioritair habitatype of een prioritaire soort betreft. Dit zijn typen en/of soorten die gevaar lopen te verdwijnen en voor welke instandhouding de Europese Gemeenschap een bijzondere verantwoordelijkheid draagt, omdat een belangrijk deel van hun natuurlijke verspreidingsgebied op Europees grondgebied ligt

Manteling van Walcheren

Tabel II.3 Instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Manteling van Walcheren

Code	Nederlandse naam	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Doelstelling populatie
	habitattypen			
H1330B	Schorren en zilte graslanden (binnendijks)	=	=	
H2110	Embryonale duinen	=	=	
H2120	Witte duinen	=	=	
H2130A*	Grijze duinen (kalkrijk)	=	=	
H2130B*	Grijze duinen (kalkarm)	>	>	
H2130C*	Grijze duinen (heischraal)	=	=	
H2160	Duindoornstruwelen	= (<)	=	
H2170	Kruipwilgstruwelen	=	=	
H2180A	Duinbossen (droog)	=	=	
H2180B	Duinbossen (vochtig)	=	=	
H2180C	Duinbossen (binnenduinrand)	=	=	
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	=	=	
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	=	=	
H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	=	=	
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	=	=	
	habitatrichtlijnsoorten			
H1014	Nauwe korfslak	=	=	=

Legenda

=	behoudsdoelstelling
>	verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
= (<)	behoudsdoelstelling, maar mag achteruit gaan ten gunste van een andere in besluit met name genoemde waarde
*	voor een naam betekent het dat het prioritair habitattype of een prioritaire soort betreft. Dit zijn typen en/of soorten die gevaar lopen te verdwijnen en voor welke instandhouding de Europese Gemeenschap een bijzondere verantwoordelijkheid draagt, omdat een belangrijk deel van hun natuurlijke verspreidingsgebied op Europees grondgebied ligt

Voordelta

Tabel II.4 Instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Voordelta

Code	Nederlandse naam	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Populatie
	habitatrichtlijnsoorten			
H1110A	Permanent overstroomde zandbanken (getijdengebied)	=	=	
H1110B	Permanent overstroomde zandbanken (Noordzee-kustzone)	=	=	
H1140A	Slik- en zandplaten (getijdengebied)	=	=	
H1140B	Slik- en zandplaten (Noordzee-kustzone)	=	=	
H1310A	Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	=	=	
H1310B	Zilte pionierbegroeiingen (zeevertmuur)	=	=	
H1320	Slijkgrasvelden	=	=	

Code	Nederlandse naam	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Populatie
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	=	=	
H2110	Embryonale duinen	=	=	
H2120	Witte duinen	=	=	
	habitatrichtlijnsoorten			
H1095	Zeeprk	=	=	>
H1099	Rivierprk	=	=	>
H1102	Elft	=	=	>
H1103	Fint	=	=	>
H1351	Bruinvis	=	>	=
H1364	Grijze zeehond	=	=	=
H1365	Gewone zeehond	=	=	>
	niet-broedvogels			
A001	Roodkeelduiker (f)	=	=	behoud
A005	Fuut (f)	=	=	280
A007	Kuifduiker (f)	=	=	6
A017	Aalscholver (s, f)	=	=	480
A034	Lepelaar (s, f)	=	=	10
A043	Gauwe gans (s, f)	=	=	70
A048	Bergeend (s, f)	=	=	360
A050	Smient (s, f)	=	=	380
A051	Krakeend (f)	=	=	90
A052	Wintertaling (f)	=	=	210
A054	Pijlstaart (f)	=	=	250
A056	Slobeend (f)	=	=	90
A062	Toppereend (f)	=	=	80
A063	Eider (f)	=	=	2.500
A065	Zwarte zee-eend (f)	=	=	9.700
A067	Brilduiker (f)	=	=	330
A069	Middelste zaagbek (f)	=	=	120
A130	Scholekster (s, f)	=	=	2.500
A132	Kluut (s, f)	=	=	150
A137	Bontbekplevier (s, f)	=	=	70
A141	Zilverplevier (s, f)	=	=	210
A144	Drieteenstrandloper (s, f)	=	=	350
A149	Bonte strandloper (s, f)	=	=	620
A157	Rosse grutto (s, f)	=	=	190
A160	Wulp (s, f)	=	=	980
A162	Tureluur (s, f)	=	=	460
A169	Steenloper (s, f)	=	=	70
A177	Dwergmeeuw (f)	=	=	behoud
A191	Grote stern (f)	=	=	behoud
A193	Visdief (f)	=	=	behoud

Legenda

=	behoudsdoelstelling
>	verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
= (<)	behoudsdoelstelling, maar mag achteruit gaan ten gunste van een andere in besluit met name genoemde waarde

Legenda	
s	Slaap- en rustplaats
f	Foeragegebied
*	voor een naam betekent het dat het prioritair habitatype of een prioritaire soort betreft. Dit zijn typen en/of soorten die gevaar lopen te verdwijnen en voor welke instandhouding de Europese Gemeenschap een bijzondere verantwoordelijkheid draagt, omdat een belangrijk deel van hun natuurlijke verspreidingsgebied op Europees grondgebied ligt

BIJLAGE: STIKSTOFDEPOSITIE ONDERZOEK

PM: het stikstofdepositie onderzoek dient nog geactualiseerd te worden op basis van een hernieuwde planningen de meest actuele versie van AERIUS.

VI

BIJLAGE: WEGING VAN HET WATERBELANG
(REFERENTIE 144380/25-012.060 D.D. 31 JULI 2025)

Tijdelijke opvanglocatie voor asielzoekers en woningbouw in Cleene Hooge

Weging van het Waterbelang

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

31 juli 2025

Project
Opdrachtgever

Tijdelijke opvanglocatie voor asielzoekers en woningbouw in Cleene Hooge
Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Document
Status
Datum
Referentie

Weging van het Waterbelang
Definitief
31 juli 2025
144380/25-012.060

Projectcode

144380

Adres

Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. | Deventer
Stationsweg 5
Postbus 3465
4800 DL Breda
+31 (0)76 523 33 33
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.
© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos, noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Tekst- en datamining van (delen van) dit document, evenals enige verwerking of reproductie ervan door middel van kunstmatige intelligentie technologieën is uitdrukkelijk niet toegestaan, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Dit document (of delen ervan) mag niet worden veeelvoudigd en/of anderszins worden gebruikt op enigerlei wijze voor het trainen van kunstmatige intelligentie technologieën, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.3	Leeswijzer	5
2	RELEVANT BELEID	6
2.1	Europees beleid	6
2.2	Nationaal beleid	6
2.3	Regionaal beleid	7
	2.3.1 Provincie Zeeland	7
	2.3.2 Waterschap Scheldestromen	9
2.4	Lokaal beleid	10
	2.4.1 Gemeente Middelburg	10
3	BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE	12
3.1	Situering en plangebied	12
3.2	Maaiveldhoogte	13
3.3	Geohydrologie en bodemopbouw	14
	3.3.1 Bodemopbouw	14
	3.3.2 Grondwater	21
3.4	Oppervlaktewater	23
3.5	Waterkwaliteit	25
3.6	Keringen	27
4	PLANVOORNEMEN EN EFFECTEN OP DE WATERHUISHOUDING	28
4.1	Geplande inrichting	28
4.2	Effecten op de afstroming van hemelwater	29
	4.2.1 Waterbergingsmaatregelen	30
4.3	Effecten op de geohydrologie	32
4.4	Effecten op oppervlaktewater	32
4.5	Waterkwaliteit	32

4.6	Afvalwater	33
4.7	Keringen	34

5	CONCLUSIES	35
---	-------------------	-----------

6	REFERENTIES	36
---	--------------------	-----------

	Laatste pagina	36
--	----------------	----

	Bijlage(n)	Aantal pagina's
--	-------------------	------------------------

-

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) is landelijk bezig om zo spoedig mogelijk opvangplaatsen te realiseren vanwege het landelijk tekort aan opvangplekken. Ook de gemeenten denken hierin mee. Een locatie in het gebied Cleene Hooge is door de gemeente Middelburg aan het COA voorgesteld als locatie voor het realiseren van een tijdelijke opvanglocatie voor asielzoekers. Het gaat hierbij om een opvanglocatie met maximaal 330 opvangplekken voor een periode van maximaal 15 jaar. Daarnaast is de wens om gelijktijdig met de bouw van het AZC woningbouw te realiseren. Nadat de locatie 15 jaar in gebruik is geweest als opvanglocatie, worden de woningen gebruikt als reguliere woningen.

1.2 Weging van het waterbelang

Het watersysteem en de ruimtelijke inrichting van een gebied zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Een goede afstemming tussen water en ruimtelijke ordening is daarom essentieel. Om dit te waarborgen is wet- en regelgeving opgesteld. De weging van het waterbelang vormt het instrument om wet- en regelgeving op het gebied van water te borgen in de ruimtelijke plannen.

Om af te wijken van het omgevingsplan is een omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit nodig (artikel 5.1, eerste lid onder a, Ow). Voor deze buitenplanse omgevingsplanactiviteit dient een weging van het waterbelang te worden uitgevoerd.

Gemeenten zijn verplicht om bij het vaststellen van een omgevingsbelang de opvattingen van de waterbeheerder te betrekken (weging van het waterbelang). Dit volgt uit de instructieregels opgenomen in paragraaf 5.1.3. van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

Voor een goede weging van het waterbelang dient de initiatiefnemer van een plan vroegtijdig af te stemmen met de waterbeheerder. De initiatiefnemer is in dit geval het COA en de waterbeheerder is Waterschap Scheldestromen. Dit document vormt het resultaat van de weging van het waterbelang [1].

1.3 Leeswijzer

Het vervolg van deze waterparagraaf is als volgt gestructureerd:

- hoofdstuk 2 beschrijft de relevante wetgeving en relevant beleid op het gebied van water;
- hoofdstuk 3 beschrijft de huidige waterhuishoudkundige situatie ter plaatse;
- hoofdstuk 4 beschrijft de effecten van het planvoornemen op de waterhuishoudkundige situatie;
- hoofdstuk 5 sluit af met een korte samenvatting van de effecten en een conclusie.